

وحشت دشمن از موفقیت‌های ملت ایران

هفته نامه | سیاسی، فرهنگی و اجتماعی | سال بیست و یکم | شماره ۱۰۶۵ | دوشنبه ۲۵ مهر ۱۴۰۱ | ۲۰ ربیع الاول ۱۴۴۴ | ۱۷ اکتبر ۲۰۲۲ | ۱۶ صفحه

رضا صارمی

دردسر تازه آمریکا

نگاه

نوید کمالی

دستورالعمل سازمان سیا

جهان

فرزان شهیدی

عراق و خروج از بن بست

صادق

امام خامنه‌ای تلاش دشمن برای تغییر محاسبات ملت و دولت را تبیین کردند

هشدار حکیمانه

اکبر معصومی

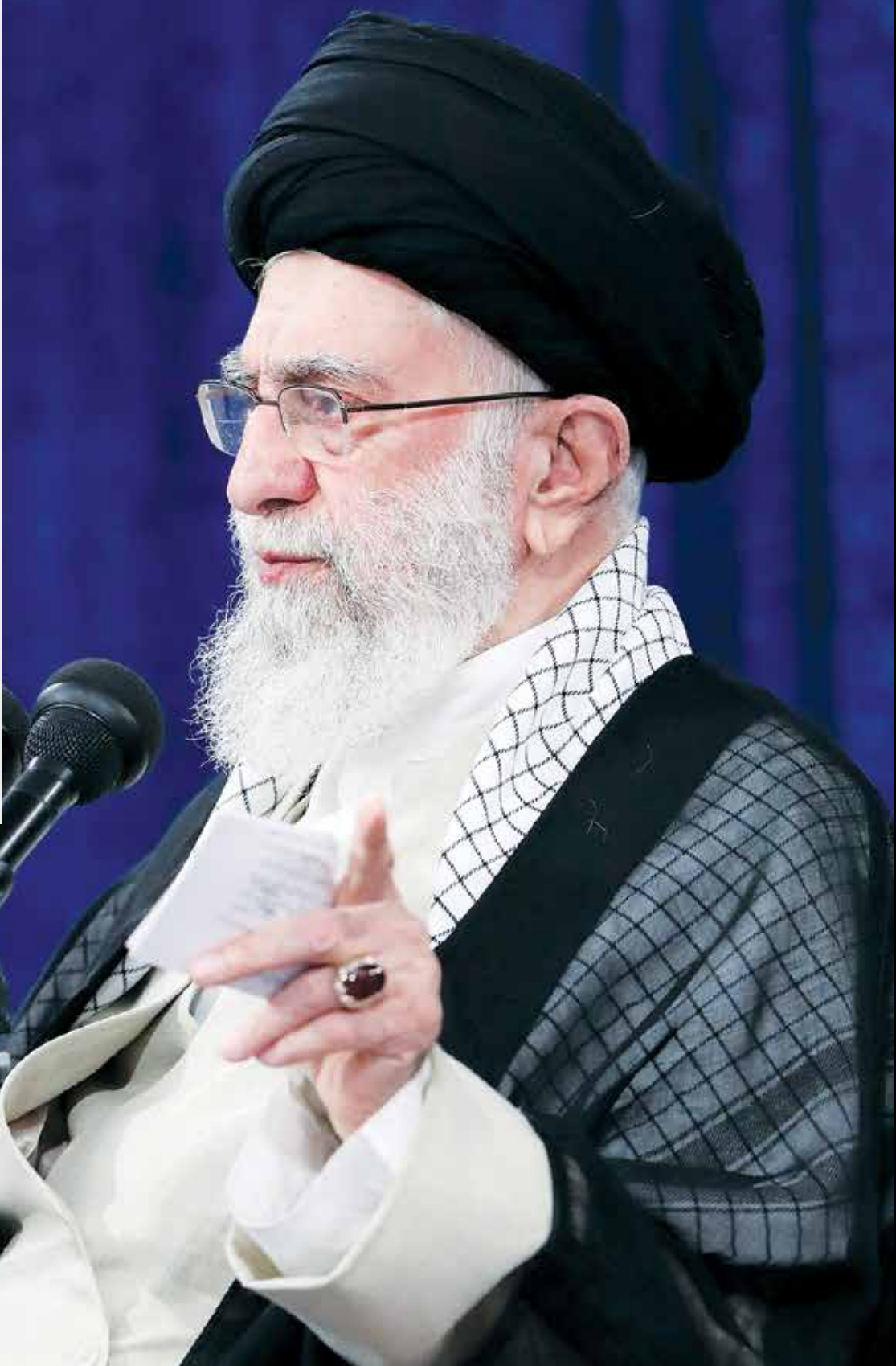
کارشناس بین‌الملل

ادامه خواهد داشت و تنها راه علاج آن ایستادگی است و مسئولان کشور نیز مراقب باشند اینگونه مسائل آنها را از مسئولیت‌ها و وظایف اصلی در عرصه داخلی و خارجی باز ندارد.»

بنابراین می‌توان به طور واضح گفت، هدف دشمن در ایجاد اغتشاشات، تلاش برای تأثیرگذاری در محاسبات افراد و مراکز تصمیم‌گیر و تصمیم‌ساز است تا اولویت‌های کشور را تغییر دهد و از حالت شتابان فعلی به سمت شرایط ایستایی سال‌های قبل تبدیل شود.

نکته مهم دیگر اینکه واکاوی رفتار غرب در اغتشاشات اخیر نشان می‌دهد، سیاست به اصطلاح مهار ایران از سوی آمریکا شکست خورده است. اینکه رئیس‌جمهور آمریکا در جایگاه بالاترین مقام این کشور در کنار بی‌بی‌سی و اینترنشنال از آشوب در کشور به طور علنی حمایت کرد، به معنای شکست آمریکا در طول چهار دهه دشمنی با ملت ایران بوده است. در واقع، رفتار مقامات آمریکایی در توجه به اتفاقات اخیر کشورمان از کیش شدن آمریکا در مقابل نظام اسلامی و نبود پلن B بعد از ناکامی‌های اخیر حکایت دارد. ناگفته نپساید که مقامات کشورمان همانطور که رهبر حکیم انقلاب فرمودند، نباید تحت تأثیر اتفاقات اخیر قرار بگیرند و لحظه‌ای از کار و تلاش برای حل مشکلات کشور دست بردارند. نکته پایانی این که مردم در کنار نیروهای امنیتی و انتظامی کشور با درایت و هوشمندی هر چه تمام فتنه اخیر را در نطفه خفه کردند و اجازه جولان عوامل و لیدرهای آشوب‌های اخیر را ندادند و در صحنه عمل بر خلاف جو حاکم در کاخ سفید و رسانه‌های معاند، ایران اسلامی در آرامش و امنیت کامل به سر می‌برد.

تحلیل اغتشاشات خیابانی اخیر از منظر زمانی آن، نشان می‌دهد دشمن در حالی به دنبال طراحی فتنه در کشور بود که تفکر انقلابی حاکم بر دولت، توطئه‌های قبلی محور عبری-غربی-عربی را خنثی کرده و کشور در مسیر رشد و شکوفایی به حرکت در آمده است. به این معنا که اقتصاد ایران از شرطی سازی رها شده است و با وجود تحریم‌ها، تولید در کشور رشد پنج درصدی را تجربه می‌کند. تورم در کشور که به اعتقاد برخی به ۶۰ درصد رسیده بود و بر اساس انتظار آمریکایی‌ها باید هر روز درصد آن افزایش پیدا می‌کرد، رویه کاهش است، فروش نفت بدون احیای برجام به بالاترین میزان خود رسیده و از لحاظ درآمدی هشت برابر مدت مشابه سال قبل شده است. حال که آمریکا در روند مذاکرات احیای برجام نتوانست خواسته‌های خود را بر کشورمان دیکته کند و در منطقه نیز رژیم صهیونیستی و برخی دیگر از کشورهای هم‌پیمان آمریکا با شکست‌ها و ناکامی‌های بزرگی مواجه شده‌اند، برنامه‌ریزی کردند که مسیر کشور را با مشغول‌سازی مردم و مسئولان به اغتشاش و فتنه به بیراهی و ایستایی ببرند. رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار با اعضای مجمع تشخیص مصلحت نظام با اشاره به قضایای اخیر، اغتشاش‌های پراکنده را طراحی انفعالی و ناشیانه دشمن در مقابل پیشرفت‌ها و حرکت‌های ابتکاری و بزرگ ملت ایران خواندند و تأکید کردند: «تا هنگامی که ملت در مسیر نظام اسلامی و ارزش‌های دینی قرار دارد، این دشمنی‌ها

پیروزی در آزمون قدرت و اقتدار

جهان

۱۲ سلبریتی متعهد

بررسی نقش چهره‌های مشهور در مرجعیت اجتماعی

سلبریتی در مرزهای قانون

نیم نگاه

احزاب زبان گویای مردم

پدرام یاری

کارشناس سیاسی

عده‌ای از مردم در سال‌های ۱۳۸۸، ۱۳۹۶، ۱۳۹۸ و سال جاری با پنهان شدن در پس اعتراض بخشی از جامعه دست به اغتشاش زدند و زمینه بروز ایجاد ناامنی، آسیب رساندن به بیت‌المال و اموال مردم، سوءاستفاده افراد و گروه‌های مخالف نظام، حمایت و تحریک دشمنان خارجی را فراهم کردند. این امر علاوه بر خسارت‌های مورد اشاره موجب التهاب فضای داخلی کشور و ارسال پیام نبود انسجام داخلی به محیط منطقه‌ای و بین‌المللی و در نهایت مقدمه کاهش سطح اقتدار ملی و بین‌المللی و به تبع آن کاهش قدرت چانه‌زنی در سطح فراملی می‌شود. حال این سؤال مطرح است که آیا شهروندان حق برگزاری تجمع اعتراضی را دارند؟

پرواضح است که از حقوق بدیهی هر شهروند، داشتن حق بیان اعتراض به اقدامات و تصمیمات دولت‌هاست. اصل ۲۷ قانون اساسی نیز در همین خصوص به صراحت مطرح می‌کند: «تشکیل اجتماعات و راهپیمایی‌ها، بدون حمل سلاح، به شرط آنکه مخل مبانی اسلام نباشد آزاد است.» این حق اعتراض که قانونی هم هست، در کدام فضا می‌تواند تحقق پیدا کند؟ همانطور که آقای رئیس‌گفت: «شنیدن برخی انتقادات باعث ارتقای کار می‌شود، نباید وحشت داشت که افرادی نسبت به روش و اجرای قانون انتقاد کنند، نباید انتقادات درباره روش اجرای قانون را محدود کرد. چه اشکالی دارد که برای گفت‌وگو، نقد و حتی اعتراض مرکزی را قرار دهیم که بشود مرکز گفت‌وگو، نقد و حتی اعتراض کردن به برخی مشکلات»، بیان این اعتراضات نیازمند ایجاد سازوکارهای مناسب آن است.

سؤال دیگری که به ذهن متبادر می‌شود، این است که پیشنهادها، انتقادات یا حتی اعتراضات مردم به چه شیوه‌ای و از چه طریق به دولت، رسانه‌ها و مردم منتقل شود بدون آنکه خسارت‌های گفته شده حادث شود؟ احزاب رابط میان دولت و جامعه مدنی هستند و می‌توانند به خواست‌ها و تقاضاهای افراد و گروه‌ها که به صورت ورودی به سیستم حکومتی منتقل می‌گردند و بر حسب قاعده نامحدود هستند برای قرار گرفتن در دستور کار مسئولان حکومتی انتخاب، تعدیل و شکل‌دهی کنند. احزاب می‌توانند با به کارگیری کارشناسان و متخصصان با ارائه راه‌حل‌های متنوع و قابل اجرا، انتخاب بهترین راه حل با کمترین هزینه، کمک در تصمیم‌گیری، اجرا و در نهایت ارزیابی عملکرد یاریگر دولت‌ها باشند. از آنجا که تشکیل حزب با سازمان مردم‌نهاد به معنای گذر از فرد و منافع فردی به گروه، جامعه مدنی و منافع عمومی است و می‌تواند به نمایندگی از مردم و شناخت مشکلات عمومی از سویی و ارتباط با تصمیم‌گیران حکومتی از سویی دیگر، در راستای حل مشکلات و نزدیکی بیش از پیش رابطه دولت-ملت اقدامات مؤثری داشته باشد. البته لازمه ایفای نقش مؤثر احزاب به گونه‌ای که تقریر شد، احیای جایگاه ماهوی و عوامل محله آنان برای بقاست. در ایران بیش از یک صد سال از تأسیس اولین حزب به معنای امروزی آن می‌گذرد و سلسله احزاب متعددی در طول این سده اخیر رشد و افول کرده‌اند. با این حال این احزاب در ایران هنوز نهادینه نشده‌اند. مردم انتظار دارند این رابطه بر اساس ارزش‌های اخلاقی مانند تعهد، صداقت و مسئولیت‌پذیری باشد.

دردسر تازه آمریکا

نگاهی به تصمیم اوپک پلاس و واکنش واشنگتن

هر ساختاری که به عنوان کارتل اعلام شود، در پی خواهد داشت. نکته جالب این است که طبق گفته روزنامه «وال استریٹ» مقامات آمریکایی با هم‌تایان خود در عربستان تماس گرفتند و درخواست کردند این تصمیمات یک ماه به تعویق بیفتد که با پاسخ منفی دولت سعودی روبه‌رو شدند.

حال باید دید چرا گاو شیرده آمریکا در دوره ترامپ اکنون در مقابل ارباب خود ایستاده است؟ شاید مهم‌ترین دلیل در نوع نگاه دموکرات‌ها به منطقه غرب آسیا باشد. دموکرات‌ها معتقدند، غرب آسیا اهمیت استراتژیک خود را از دست داده است؛ چراکه اولویت آنها در شرق آسیاست؛ البته جمهوری خواهان با شدت کمتری به این دیدگاه اعتقاد دارند.

در کنار آن شرکت‌های اسلحه‌سازی در حال حاضر به بازار عربستان نیاز چندانی ندارند، زیرا با شروع جنگ اوکراین کشورهای اروپایی و کشور اوکراین به مشتری اصلی شرکت‌های تسلیحاتی آمریکا تبدیل شده‌اند، به گونه‌ای که این شرکت‌ها در تأمین نیاز مشتریان خود با مشکل مواجه شده‌اند، البته مسائل حقوق بشری دموکرات‌ها به خصوص در جریان قتل خاشقچی که بعضی از سران حزب دموکرات خواستار برخورد آمریکا با عربستان بودند، در سردی روابط دو کشور مؤثر است؛ البته دولت بایدن چندان با نقطه نظرات چهره‌های شاخص دموکرات، مانند برنی سندرز در برخورد با عربستان در مسائل حقوق بشری همراه نیست. گفتنی است، عربستان هم در جهت

تأثیر بر انتخابات کنگره آمریکا اقدام به کاهش تولید نفت کرده است تا با افزایش قیمت سوخت و ناراضی‌تاری دهندگان آمریکایی زمینه پیروزی جمهوری خواهان را فراهم کند.

بعضی از چهره‌های نزدیک به دموکرات‌ها در اندیشکده‌های آمریکایی توصیه‌هایی برای بازنگری در روابط عربستان با آمریکا داشته‌اند. ترتیپارسی و آنل شلین در تارنمای ریسپانسیبل استیت کرافت نوشته‌اند که کاهش تولید نفت، هزینه سوخت در آمریکا را در فاصله چند هفته تا انتخابات میان‌دوره‌ای کنگره افزایش خواهد داد و منتقدان این اقدام عربستان را مصداق مداخله انتخاباتی عنوان کرده‌اند.

این کارشناسان در راستای بازنگری در روابط با عربستان پنج توصیه ارائه کرده‌اند:

- ۱- توقیف کلیه حمایت‌های امنیتی از عربستان،
  - ۲- تصویب قطعنامه موسوم به قدرت‌های جنگ یمن در کنگره،
  - ۳- خروج نیروهای آمریکایی و ادوات نظامی از عربستان و منطقه،
  - ۴- تأکید بر قوانینی که کمک نظامی به واحدهای نقض‌کننده حقوق بشر را ممنوع می‌کنند؛
  - ۵- افزایش سرمایه‌گذاری در حوزه منابع انرژی جایگزین به منظور کاهش وابستگی به نفت.
- البته دولت بایدن هنوز اقدام خاصی را انجام نداده است. بیشتر آمریکایی‌ها به صورت لفظی عربستان را تهدید کرده‌اند، از جمله بایدن، رئیس‌جمهور آمریکا گفته است: عربستان سعودی با پیامدهای تصمیم اوپک پلاس برای

کاهش قابل توجه تولید نفت روبه‌رو خواهد شد و من به همراه قانونگذاران آمریکایی در حال بازبینی روابط آمریکا و عربستان هستم. شاید تنها اقدام عملی آمریکا لغو نشتی باشد که قرار بوده با یک کارگروه ضد ایرانی در شورای همکاری خلیج فارس برگزار شود. دولت آمریکا در نامه‌ای به اطلاع دبیرخانه شورای همکاری خلیج فارس رسانده که قادر به شرکت در نشست برنامه‌ریزی شده با کارگروه پدافند موشکی یکپارچه علیه ایران در شورای همکاری خلیج فارس نخواهد بود. وزارت خارجه عربستان هم در واکنش به اظهارات بایدن درباره جانبداری ریاض در منازعات بین‌المللی پس از تصمیم اوپک پلاس در خصوص کاهش تولید نفت را رد می‌کند. ریاض تأکید کرد که دیکته را نمی‌پذیرد و هرگونه اقدامی برای تغییر اهداف عالی را که در راستای حفاظت از اقتصاد جهانی است، رد می‌کند.

در همین حال، یکی از مسئولان وزارت خارجه آمریکا اعلام کرد اقدامات احتمالی علیه عربستان به گونه‌ای خواهد بود که ایران از آن اقدامات نفعی نبرد، ولی به نظر می‌رسد جمهوری اسلامی ضمن خودداری از هرگونه اظهار نظر رسمی در مورد این نشست‌ها که بین عربستان و آمریکا رخ داده، باید ضمن استفاده از منافع افزایش قیمت نفت که در حال ورود به کانال ۱۰۰ دلار به ازای هر بشکه است، منتظر باشد که در بزنگاه‌های سیاسی از تنش‌های این دو کشور بهره لازم را ببرد.

دستورالعمل سازمان سیا

رمزگشایی از هشتگ #خرابکاری_شرافتمندانه!

کردن طراحان ایده‌ها و طرح‌های مهم) - به موضوعاتی که در جلسات گذشته تصمیم‌گیری شده است، رجوع کنید و سعی کنید با طرح سؤالات و ابهامات جدید مجدداً در مورد آنها بحث شود. (با هدف اتلاف وقت و ممانعت از اتخاذ تصمیمات مهم و ضروری)

- همیشه طرفدار احتیاط و محافظه‌کاری باشید و از همکاران خود نیز بخواهید که «منطقی» باشند و از عجله بپرهیزید؛ چرا که ممکن است تصمیمات آنها بعداً باعث سرفکندگی یا مشکلات شود. (با هدف ایجاد روحیه محافظه کاری در کارکنان و پیشگیری از پیش‌روندگی و پیش‌برندگی آنها)

- درباره اولویت داشتن هر تصمیمی نگران باشید. این سؤال را مطرح کنید که آیا اجرای آن کار در صلاحیت مجموعه شما هست و آیا با سیاست‌های بالادستی تعارض ندارد؟! (با هدف ممانعت از طرح و اتخاذ تصمیمات ضروری و مهم)

در پایان همانگونه که مشخص است، هدف سازمان CIA از تدوین این کتابچه فراهم کردن زمینه براندازی از طریق افزایش احساس ناراضیاتی در سطح عموم مردم کشور هدف بوده است. در واقع اگر کمپین خرابکاری شرافتمندانه منافقین را سطحی‌ترین نوع خرابکاری با هدف ایجاد اختلال در نظم و امنیت عمومی در نظر بگیریم، دستورالعمل فوق در سطحی بالاتر و از طریق «نفوذی‌ها» به دنبال ایجاد ناراضیاتی فراگیر علیه نظام اسلامی در بین افکار عمومی است که در حوادث اخیر نیز ردپای برخی از آنها که از طریق اظهار نظرهای نابجا و حساسیت برانگیز به دنبال تنش‌آفرینی در کشور و ایجاد فضای دو قطبی در کشور هستند، قابل مشاهده است. در این رابطه نهادهای مسئول و دلسوز باید بیش از پیش هوشیار باشند!

مجازی آموزش می‌دادند و برخی افراد فریب خورده نیز با تکیه بر این آموزش‌ها به اموال عمومی و خصوصی تعرض کرده و به تخریب دست می‌زدند. این کمپین در عمل به دنبال تشویق اغتشاشگران به انجام اقدامات خرابکارانه‌ای بود تا در پی آن نظم و امنیت عمومی مختل شود که این خود می‌توانست زمینه‌ساز افزایش ناراضیاتی عمومی شود؛ برای نمونه آموزش تخریب دوربین‌های مداربسته، آتش زدن سطل‌های زباله و پنچر کردن وسایل حمل و نقل عمومی بخشی از آموزش‌هایی بود که منافقان در قالب این هشتگ، آنها را در فضای مجازی به کاربران آموزش می‌دادند!

همانگونه که مشخص است منافقان از ضعف «سواد رسانه‌ای» قربانیان خود استفاده کرده و با قرار دادن پسوند نیرنگ‌آمیز شرافتمندانه تصویری مثبت از ماهیت اقدام پلید و خرابکارانه مدنظرشان ارائه می‌دهند. در نتیجه قربانی فریب خورده به دلیل «فقر بصیرت» با اشتیاق بیشتر در مسیر اجرای مأموریت‌های محوله از سوی منافقین قرار می‌گیرند. البته بد نیست به این نکته اشاره شود که این توطئه محصول ابتکار و خلاقیت منافقان آلبانی‌نشین نیست؛ بلکه سابقه این نیرنگ به ایام جنگ جهانی دوم بازمی‌گردد. ماجرا از این قرار است که در سال ۱۹۴۴ میلادی دفتر خدمات استراتژیک آمریکا نام قبلی سازمان CIA با هدف پیشبرد مأموریت‌های خرابکارانه خود در دیگر کشورها آن هم از طریق نیروهای غیر حرفه‌ای، راهنمای نفوذ و خرابکاری ویژه‌ای را تحت عنوان «دستورالعمل میدانی خرابکاری آسان» تدوین کرد.

این کتابچه که با هدف آموزش جریان‌های برانداز در حوزه حریف تدوین شده، سال‌ها به عنوان راهنمای آموزشی نفوذی‌های آمریکا در کشورهای بلوک شرق استفاده می‌شد تا اینکه در سال ۲۰۰۸ میلادی اسناد مربوط

نوید کمالی

کارشناس رسانه

در آخرین روزهای تابستان و در هفته‌های آغازین فصل پاییز و همزمان با گشایش مراکز آموزشی کشور، شاهد وقوع ناآرامی‌های منتج به اغتشاش در گوشه و کنار کشورمان بودیم. این ناآرامی‌ها از لحاظ ترکیب جمعیتی و اجتماعی مشارکت‌کننده در آن و حتی از لحاظ دال مرکزی اعتراض با سایر رخدادهای مشابه در طول حداقل سه دهه گذشته متفاوت بود. ماهیت اصلی ناآرامی‌های اخیر مخالفت عده‌ای با سیاست‌ها و ارزش‌های فرهنگی کشور در عرصه سبک زندگی بود.

این اعتراض‌ها به مرور و در کمتر از یک روز به اغتشاشات آنارشستی تغییر ماهیت داد و در پی آن خون تعدادی از هموطنانمان از جمله مدافعان امنیت بر زمین ریخته شد، البته دشمنان داخلی و خارجی کشورمان امیدوار بودند که از طریق افزایش خشونت‌ها چه سریع‌تر شرایط ضد امنیتی پیچیده‌ای بر کشورمان تحمیل شود؛ اما به لطف هوشیاری مدافعان گمنام امنیت خصوصاً اصحاب رسانه بسیجی که به آرام‌سازی فضای روانی کشور کمک کردند، این توطئه خنثی شد. با این حال، مرور و تحلیل برخی از توطئه‌های حادث شده در جریان حوادث اخیر به ویژه کمپین هشتگی «خرابکاری شرافتمندانه» می‌تواند به مقابله هوشمندانه‌تر با تهدیداتی از این دست در آینده منجر شود! کمپین خرابکاری شرافتمندانه اولین بار در قالب یک هشتگ از سوی جریان نفاق با هدف آموزش و هدایت جوانان و نوجوانان مشارکت‌کننده در اعتراضات طرح شد. منافقین کوردل با تمرکز بر این هشتگ، آموزش‌های خرابکاری در اغتشاشات شهری را به کاربران فضای

پیروزی در آزمون قدرت و اقتدار

ثامنه اکوان
دبیر گروه بین الملل

سه شنبه هفته گذشته لبنان و رژیم صهیونیستی بر سر مرزهای دریایی و بهره برداری از منابع گازی به توافق رسیدند.

مسئولان رژیم صهیونیستی در همین خصوص اعلام کردند، در پی مذاکراتی فشرده با لبنان سرانجام به توافقی تاریخی بر سر تعیین مرزهای دریایی با این کشور دست یافته اند.

این توافق که از ماهها قبل مرحله مذاکرات آن آغاز شده بود، در نهایت به حصول توافق و رفع موانع کلیدی برای بهره برداری مشترک از میدان گازی شرق مدیترانه منجر شده است. در طول این مدت، سران رژیم صهیونیستی تلاش می کردند با بهانه های گوناگون مذاکرات را بر هم زده و به دنبال دست اندازی در منابع نفت و گاز لبنان باشند؛ اما هوشیاری دولت لبنان و همکاری و هشدارهای حزب الله لبنان مانع از زیاده خواهی های این رژیم شد.

دفتر ریاست جمهوری لبنان نیز در همین راستا با انتشار بیانیه ای ضمن اشاره به رضایت بخش بودن «نسخه نهایی» توافق یاد شده اعلام کرد: «توافق نهایی پاسخگویی خواسته های لبنان است و از حقوق کشور برای بهره برداری از منابع طبیعی صیانت می کند.» سیدحسین نصرالله، دبیرکل جنبش حزب الله

نیز روز چهارشنبه در سخنرانی خود به مناسبت هفته وحدت، به مرزبندی دریایی بین لبنان و فلسطین اشغالی اشاره و تأکید کرد: «ساعاتی سرنوشته سازی پیش روی ماست، ما به عنوان مردم لبنان، منتظر موضع رسمی از سوی رئیس جمهور خود و دشمن صهیونیستی درباره این مذاکرات و نیز منتظر مواضع رسمی هستیم. وقتی هینت ها بر رأس الناقوره رفتند و توافق را امضا کردند، می توانیم بگوییم که توافق حاصل است.» وی با بیان اینکه ما طی هفته های گذشته، اظهارات متناقض مسئولان صهیونیستی را دنبال کردیم، افزود: «در کابینه کنونی صهیونیستی نیز اختلافاتی وجود دارد. ما باید احتیاط کنیم. آنچه روزهای گذشته رخ داد، مذاکرات دشواری بود. ما از اول گفتیم که در کنار حکومت لبنان قرار خواهیم

داشت. این توافق باید مطالبات دولت لبنان را رفع کند و در این صورت مشکلی با این مسئله نداریم. ما باید هشیار باشیم.»

دبیر کل حزب الله ادامه داد: «برخی از رسانه های اسرائیلی و عربی در حال ترویج این ادعا هستند که حزب الله خواستار بر هم خوردن این توافق است؛ هر چند حزب الله از آغاز این پرونده رفتار مناسبی داشت. آنچه برای ما اهمیت دارد، این است که در مطالبات مردم لبنان، از دولت دفاع کنیم.» نصرالله با اشاره به اینکه بررسی این توافق نیز باید با روحیه ملی گرایانه باشد، عنوان کرد: «ما در برابر یک تجربه جدید قرار داریم که در آن مسئولان کشور و رؤسا همکاری کردند و مقاومت نیز از آن حمایت کرد. زمانی که فلسطین آزاد شود، بر سر مرزهای دریایی هیچ اختلافی با آن

عراق و خروج از بن بست

فرزان شهیدی
کارشناس ارشد بین الملل

در نهایت حزب دموکرات کردستان به طور رسمی از گردهم آمدن انتخابات ریاست جمهوری عراق کنار کشید و اعلام کرد، «ریبر احمد» نامزد این حزب به نفع عبداللطیف رشید عقب نشینی کرده است. به این ترتیب رشید هر چند همانند برهم صالح نامزد اتحادیه میهنی بود، اما مورد قبول حزب رقیب قرار گرفت. بر اساس ماده ۶۷ قانون اساسی عراق، رئیس جمهور، رئیس کشور و نماد وحدت ملی و حاکمیت کشور است و برای تضمین پایداری به قانون اساسی و حفظ استقلال عراق، حاکمیت وحدت و تمامیت ارضی آن براساس احکام قانون اساسی تلاش و توجه جدی به خرج خواهد داد.

در واقع منصب ریاست جمهوری در عراق یک منصب تشریفاتی است و طبق ماده ۷۸ قانون اساسی، اختیارات گسترده اجرایی و نیز فرماندهی کل نیروهای مسلح در اختیار نخست وزیر قرار دارد.

پس از انتخاب رئیس جمهور، چارچوب هماهنگی شیعی، ضمن اعلام تشکیل بزرگترین فراکسیون پارلمان، به طور رسمی «محمد شیاع السودانی» را برای نخست وزیری معرفی کرد و او حکم تشکیل کابینه جدید عراق را از عبداللطیف رشید، رئیس جمهوری جدید این کشور دریافت کرد. السودانی ۳۰ روز فرصت دارد تا ترکیب جدید کابینه را برای اخذ رأی اعتماد به پارلمان معرفی کند.

وی قول داده است که همه تلاش خود را برای معرفی کابینه در موعد مقرر قانونی انجام دهد. انتخاب رئیس جمهور در اثر ریزنی های فشرده سیاسی میان ائتلاف «اداره دولت»، حزب دموکرات کردستان و اتحادیه میهنی صورت گرفت. ائتلاف «اداره دولت» یک ائتلاف موقت و فراگیر در پارلمان عراق متشکل از چارچوب هماهنگی شیعی، دو حزب اصلی کردی، ائتلاف السیاده و العزم (اهل سنت) و برخی گروه های خرد است.

در واقع، رئیس جمهور جدید و به تبع آن معرفی نامزدی السودانی برای نخست وزیری مورد اتفاق نظر عموم جریان های سیاسی عراق به جز جریان صدر است. مقتدی صدر که پس از بیانیه آیت الله سیدکاظم حائری به طور رسمی از سیاست کناره گیری کرده، بیشتر با نامزد چارچوب هماهنگی شیعی مخالفت کرده بود. وی همچنین ضمن مخالفت با روند سیاسی برای تشکیل دولت جدید، اصرار داشت تا انتخابات مجدد در عراق برگزار شود. اقدامات اعتراضی مانند تصرف پارلمان عراق در مرداد ماه گذشته در این چارچوب قابل ارزیابی است. در مقابل، ائتلاف تازه تأسیس «اداره دولت» اعلام کرده است، در روند تشکیل دولت جدید جریان صدر را نادیده نمی گیرد. اصرار بر حضور صدی ها در روند تشکیل دولت به این دلیل است

نخواهیم داشت. دریای ما تا غزه امتداد دارد.» سیدحسین نصرالله در ادامه اشاره ای هم به رزمایش های لبنان در مواجهه با رژیم صهیونیستی در خصوص منابع نفتی و گازی مشترک لبنان با این رژیم داشت و با بیان اینکه حزب الله به برگزاری رزمایش و امثال آن نیازی ندارد و فقط می خواست دشمن بداند که مقاومت به آنچه گفته است، عمل خواهد کرد، گفت: «اسرائیل باید بفهمد که ما جدی هستیم. پس از مسئله پهباداها، دیگر نیازی به ارسال آن نبود. مجاهدان مقاومت در ماه های گذشته، به اندازه چندین سال تلاش کردند تا آمادگی خود را حفظ کنند.»

دبیر کل حزب الله نفت و گاز را امید مردم لبنان برای برون رفت از بحران اقتصادی این کشور دانست و تصریح کرد: «دشمن اسرائیلی بیش از لبنانی ها، از جنگ می ترسد؛ ولی آنچه برای مقاومت اهمیت دارد، استخراج نفت و گاز از میادین لبنان است.»

توافق تاریخی لبنان و رژیم صهیونیستی که منجر به استیفای حقوق لبنان در ذخایر نفتی و گازی این کشور شده، نشانه دیگری از اقتدار و قدرت این کشور در مقابله با تمامیت خواهی های رژیم صهیونیستی است که این بار با کمک هشدارها و آزمایش های حزب الله به پیروزی نشست و ثمر داد. همکاری و کمک های دو طرفه میان دولت لبنان و حزب الله همانطور که تاکنون توانسته در بحران های امنیتی و سیاسی، این کشور را با ثبات نگه دارد، از این پس نیز می تواند نشانه ای از اقتدار و قدرت این کشور و نمادی از همبستگی ملی در بین مردم لبنان باشد.

پیشخوان

نگرانی در آمریکا

روزنامه «وال استریت ژورنال» هفته گذشته ماجرای تیراندازی در مهد کودک تایلند را بررسی کرد و با انتشار عکسی از مراسم سوزاندن اجساد در این کشور، نوشت: «این حادثه یکی از تراژیک ترین حوادث در تاریخ این کشور بوده است. مسئله تیراندازی ها در تایلند به دلیل خاطرات بد آمریکایی ها از تیراندازی در مدارس این کشور به شدت مورد توجه افکار عمومی بوده است. در این حمله مسلحانه به مهد کودک در تایلند ۳۶ نفر، شامل ۲۴ کودک کشته شدند.»

مهاجم که پیش از ایسن از مأموران پلیس بوده است، در گریز اولیه خود از مهد کودک، به سوی عابران تیراندازی کرد و با وانتی که سوار بود، شماری دیگر را هم زیر گرفت. او با رسیدن به خانه، پس از کشتن همسر و فرزندش، خودکشی کرد. این جنایت در شهرک اوتایی ساوان در ۵۰۰ کیلومتری شمال شرق بانکوک، پایتخت تایلند، در لحظه ورود مهاجم به مهد کودک در ساعت مقارن با وقت ناهار، دست کم ۳۰ کودک در آنجا بودند که به رگبار گلوله بسته شدند؛ از جمله یکی از مریبان زن که هشت ماهه حامله بود.

هراس ناتو

در اجلاس گروه جسی ۷ که به دلیل ترس اعضای این گروه از ادامه حملات هوایی روسیه علیه اوکراین تشکیل شد، نگرانی های ایسن گروه درباره ادامه جنگ در اوکراین مطرح شد. با این حال به نظر می رسد ترس و نگرانی اصلی در این خصوص نه در مورد اوکراین، بلکه در مورد سایر اعضای ناتو بود. همزمان با افزایش حملات موشکی و پهبادی روسیه به عمق خاک اوکراین و به ویژه کی یف، پیمان اتلانتیک شمالی به اعضایش هشدار داد برای حملات احتمالی علیه زیرساخت های شان آماده باشند. روسیه در روزهای اخیر حملات گسترده ای را علیه اهداف عمدتاً غیر نظامی در عمق خاک اوکراین انجام داده است. این حملات دست کم ۱۹ کشته و بیش از ۱۰۰ زخمی بر جا گذاشته است.

همزمان با این حملات، روسیه لحن خود علیه هم پیمانان «غربی» اوکراین را بالا برده است. در پی افزایش تهدیدهای مسکو و هشدار ناتو، فرانسه شمار نظامیان خود در خاک رومانی را افزایش داد و ذخیره مهمات را در پایگاه های داخلی بالا برد. روزنامه «نیویورک تایمز» نوشت، خواسته اصلی زلنسکی، مجهز کردن اوکراین به سیستم ضد هوایی بود و به نظر می رسد اعضای ناتو و گروه جسی ۷ باید بیشتر از پیش سلاح به کی یف ارسال کنند.

پیش بینی اردوغان

رئیس جمهوری ترکیه در سخنرانی در آنکارا اعلام کرد، کشورهای غربی نتوانستند بحران اوکراین را به صورت منطقی ارزیابی کنند، به همین دلیل برخی از آنها در حال حاضر به چگونگی نجات از زمستان آبی می اندیشند. رجب طیب اردوغان، رئیس جمهوری ترکیه عنوان داشت، مقطع جدید، مقطع درگیری ها و نه گسترش شکوفایی ها خواهد بود. اردوغان خاطر نشان کرد، میانگین های تورم به بالاترین سطح خود طی ۵۰ تا ۶۰ سال اخیر رسیده است که همگان را در شرایطی دشوار قرار می دهد و غرب از این امر مستثنی نیست. وی افزود، نگرانی روزافزونی نسبت به امنیت غذایی وجود دارد.

ماهاتیر در مجلس

«ماهاتیر محمد» سیاستمدار ۹۷ ساله و نخست وزیر سابق مالزی اعلام کرد، قرار است در انتخابات پارلمانی که در چند هفته آینده در این کشور برگزار می شود، نامزد شود. نخست وزیر سابق ۹۷ ساله مالزی که در دسامبر سال جاری با حمله قلبی روبه رو شده، قرار است برای نخستین بار کرسی نماینده پارلمان مالزی از حوزه لنکاو نامزد شود. وی در یک نشست مطبوعاتی تصریح کرد، در صورت برنده شدن در انتخابات پارلمانی برای نخست وزیری این کشور نامزد نخواهد شد. وی افزود: «ما هنوز تصمیم نگرفته ایم چه کسی به عنوان نخست وزیر مالزی انتخاب خواهد شد. در صورت پیروزی ما می توانیم در این خصوص تصمیم گیری کنیم.»

محکومیت نتانیاهاو

دادگاه عالی رژیم صهیونیستی به بنیامین نتانیاهاو، رئیس اپوزیسیون این رژیم دستور داد مبلغ ۳۰۰ هزار دلار را که از «نتان میلیکوفسکی» پسر عموی متوفی اش دریافت کرده بود، بازگرداند. بر اساس این حکم، نتانیاهاو باید این مبلغ را به وراثت بازگرداند؛ چرا که این مبلغ هدیه ای غیر قانونی است. اما منافع تجاری دلیل دقیق تر این هدیه بوده و مبلغ آن بسیار بالاتر از عرف هدیه میان اعضای خانواده بوده است. همچنین این قضات اعلام کردند، وام دو میلیون شیکلی (معادل ۵۸۰ هزار دلار) که نتانیاهاو از اسپانسر پارترچ، مؤسسه سرمایه گذار املاک و مستغلات دریافت کرد، یک هدیه ممنوعه بوده است.

تقویم انقلاب

نخست‌وزیر در نیویورک

سید مهدی حسینی

مورخ و پژوهشگر

در روند تقویم تاریخ انقلاب در شروع جنگ تحمیلی، ایران در وضعیت بسیار سختی قرار گرفته بود؛ فقدان سیاست خارجی فعال و مناسب در نخستین ماه‌های جنگ با فعالیت‌های گسترده دیپلماتیک عراق و مسافرت‌های متوالی سعدون حمادی، وزیر امور خارجه عراق و ملاقات‌های وی با سران کشورهای حامی عراق به ویژه آمریکا بدون اینکه در معرض واکنش‌های سیاست خارجی و تبلیغاتی خنثی‌کننده ایران قرار گیرند، با آسودگی خاطر اهداف و سیاست‌های خود را در این زمینه اعلام و اعمال می‌کردند. در این فضای سیاسی، آمریکا اعلام کرد: «به تمامی کشورهای که از جانب ایران احساس خطر می‌کنند، کمک می‌کند.» در این میان تنها سوریه، لیبی و الجزایر تا حدی از ایران حمایت کردند. در میان این سه کشور نیز در نهایت دولت سوریه اعلام کرد: «صدام یک عامل امپریالیسم است و نقش شاه سابق را بازی می‌کند.»

شورای امنیت در ششم مهرماه ۱۳۵۹ جلسه‌ای تشکیل داد و قطعنامه ۴۷۹ خود را که نخستین قطعنامه شورا درباره جنگ عراق با ایران بود، صادر کرد. عراق فوراً قطعنامه را پذیرفت، ولی دولت ایران در واکنش به آن اعلام کرد تا زمانی که تجاوز عراق علیه ایران ادامه یابد قطعنامه را نمی‌پذیریم.

دولت رجایی وزیر امور خارجه نداشت و نخست‌وزیر سرپرست آن وزارتخانه بود. بنابراین، پس از طرح مسئله جنگ ایران و عراق در سازمان ملل و ضرورت شرکت نماینده ایران در جلسه شورای امنیت، رجایی در تاریخ ۲۶ مهر ۱۳۵۹ در رأس هیئتی به آن سازمان سفر کرد و طی دو بار دیدار و گفت‌وگو با دبیرکل وقت سازمان ملل و سخنرانی در جلسه شورای امنیت مواضع و دیدگاه‌های دولت ایران را در قبال جنگ تبیین و تشریح کرد و در مدت اقامت خود در نیویورک نیز در واکنش به اظهارات «کورت والدهایم» مبنی بر اینکه اگر ایران قربانی جنگ و تجاوز است، چرا تاکنون شکایتی به سازمان ملل نکرده است؟ پاسخ داد: «واقعیت این است که مردم مورد ستم، بر اساس تجاری که در چنین مواردی دارند شکایت نمی‌کنند و می‌گویند اینجا محل ظالم‌هاست تا به اعمال آنها جنبه قانونی بدهد... چرا که شورا نتوانسته است حق مظلومان را بگیرد... به نظر ما شورا مرجع جدی قابلی که برای مردم کار بکند، نیست. من به خود حق می‌دهم که بگویم که شاید شورای امنیت احتیاج به یک تجدید سازمان و قواعد داشته باشد. در حقیقت به نظر می‌رسد که شورای امنیت بیشتر یک مرکز اطلاعاتی در جامعه جهانی است؛ حال آنکه دنیای ما نیازمند به یک دستگاه جدی اجرایی است تا در موقع لزوم بتواند جلوی انحراف کسانی را که قدرت در دست آنهاست بگیرد.» شهید رجایی در جلسه شورای امنیت ملی با صراحت انقلابی طی یک سخنرانی مستند و مستدل به علل تجاوز عراق به ایران، مواضع دولت ایران، سیاست کشورهای مختلف در قبال جنگ و افشاکاری علیه حامیان دولت عراق در جنگ پرداخت.

سازمان ملل از این تاریخ به مدت ۲۲ ماه بعد در قبال جنگ ایران و عراق سکوت اختیار کرد و واکنش چندانی نشان نداد. با تداوم جنگ میان ایران و عراق جریان‌های فعال شدند که به هیئت‌های صلح یا هیئت‌های حسن نیت معروف شدند که بعداً اشاره خواهیم کرد.

اسلام وارونه التقاطیون

بنیان‌های اسلامی مبارزات امام خمینی (ره)

از نامه خود به امام که در سال ۱۳۵۰ نوشته شده است، آورده بود:

«بدون کوچک‌ترین تردید بپذیرید که نهضت مقاومت مسلحانه و اقدامات پارتیزانی ایران کاملاً حقیقی، ریشه‌دار، اصیل و متکی به جوانان فداکار و پاک و بی‌آلایش است و دامنه آن به‌قدری وسیع و همه‌جانبه است که به‌موجب اطلاعات موثق، تاکنون حدود ۷۰۰ نفر از پارتیزان‌ها و گروه‌های وابسته به آنان دستگیر شده‌اند و نهضت با این همه زندانی و تلفات به‌صورت روزافزون در توسعه است و هر روز در تهران و شهرستان‌ها حوادث مهمی رخ می‌دهد. مهم اینکه اکثریت نزدیک به تمام این گروه، تحصیل کرده و شاغل هستند. ضمناً برخلاف ادعای دستگاه، تاکنون سند محکمی به دست نیامده که این نهضت ریشه مارکسیستی

لاهوئی، فضل‌الله محلاتی، سیدمحمود دعایی، عبدالحسین دستغیب و... اشاره کرد که در مقطعی از آنان حمایت کردند. مرحوم حجت‌الاسلام سیدرضا برقی از اعضای بیت امام در نجف طی خاطره‌ای به واسطه‌گری‌های برخی از یاران امام برای راضی کردن حضرت امام (ره) به منظور حمایت از سازمان چنین اشاره می‌کند:

«مجاهدین خلق در آغاز در میان مبارزین و حتی بعضی از مقامات فعلی ایران محبوبیت داشتند. چنانکه یکی از همین آقایان در نامه‌ای برای امام، آنها را حافظان قرآن، قاریان نهج‌البلاغه و سمبل مبارزه معرفی کرده بود. بالاخره زمانی فرا رسید که حنیف‌نژاد و عده‌ای دیگر از یارانش دستگیر شده و در شرف اعدام قرار گرفتند. از قضای روزگار، من به همراه عده‌ای از دوستان در

بیرونی منزل امام نشسته بودیم که یکی از دوستان که از طرفداران سازمان مجاهدین خلق بود، آمد و گفت که از آقا وقت گرفته‌ام و می‌خواهم به خدمت‌شان برسم. من و یکی دیگر از دوستان نیز فرصت را غنیمت شمرده و به همراه او به خدمت امام وارد شدیم. او از آن بزرگوار درخواست کرد که آقا در مورد حنیف‌نژاد و یاران که در شرف اعدام هستند، اظهارنظر و اعلامیه‌ای بدهید تا ان‌شاءالله رژیم تحقیفی به آنها بدهد.

امام فرمودند: من تصمیم ندارم که در مورد این آقایان صحبتی بنمایم.

او گفت: در این شرایط حساس، تمام مردم ایران چشم‌شان به نجف است و از شما توقع اظهارنظر دارند. مسلماً صحبت شما در نجات

و کمونیستی داشته باشد. اینها جوانان مسلمان، تحصیلکرده، فداکار، مؤمن، پاک، متعبد و آشنا به معارف اسلام و جهان‌بینی اسلام و صددرصد مذهبی و تا آنجا که ما اطلاع پیدا کرده‌ایم، خالی از نقاط ضعف هستند... اگر ممکن باشد [و]

صلاح بدانید، اقدامی جهانی برای نجات این گروه مجاهد و مؤمن بفرمایید که در داخل و هم در خارج تأیید و تقویت اینها محسوب شود، خیلی مؤثر و پازرش خواهد بود.»

واقعیت آن است که سازمان توانسته بود اعتماد بخشی از روحانیت را نسبت به خود کسب کند. به نوشته رسول جعفریان نویسنده کتاب «جریان‌ها و سازمان‌های مذهبی و سیاسی ایران»، از جمله این افراد می‌توان به آقایان منتظری، ربانی شیرازی،

آنها مؤثر خواهد شد.

فرمودند: من با مطالعه تصمیم گرفتم که نسبت

به این آقایان چیزی نگویم.

گفت: آقا شما راجع به حاج شیخ نصرالله خلخالی که نقش آن چنانی ندارد، نامه داده‌اید که ایشان وکیل من است تا دولت عراق ایشان را اذیت نکند؛ ولی راجع به این جوان‌هایی که جان‌شان را کف دست گرفته و به میدان مجاهده آمده‌اند، چیزی نمی‌گویید؟!

فرمودند: حاج شیخ نصرالله خلخالی وکیل من است و به خاطر من گرفتار شده بود. ایشان رفیق چهل ساله من است این چه مسئله‌ای دارد که شما بگویید که چرا برای ایشان نوشتم؟ نسبت به این آقایان نمی‌نویسم! من اگر بنا بود موضعی بگیرم موضع مخالف می‌گرفتم.

گفت: یعنی نسبت به این جوان‌هایی که در این شرایط اختناق با رژیم پهلوی مبارزه می‌کنند، موضع مخالف می‌گرفتید؟!

امام به تسدی فرمودند: من مبارزه‌ای را که کمونیست می‌کند، قبول ندارم. منن از جریان فکری منحرف حمایت نمی‌کنم.

او گفت: آقا از کجا می‌دانید؟! به شما گزارش

بد داده‌اند.

امام در حالی که به کتابی روی میز اشاره می‌کردند، فرمودند: گزارش بد کدام است. مگر این کتاب را شما برای من نیاورده‌اید؟ این کتاب به غیر از آن کلمه «به نام خدا»، بقیه اش همه مبانی «مانو» است. شما نمی‌فهمید، این افکار التقاطی است که اینها کار ما را عقب انداختند، نهضت را عقب‌انداختند!

امام در این‌جا صحبت را تمام کردند. من و دوستم که به همراه آن آقا به خدمت ایشان رسیده بودیم، دیدیم که کلاه سر ما رفته است و از همه جا بی‌خبر همراه او شده‌ایم. به این خاطر ما نشستیم تا این که آن شخص از خدمت امام مرخص شد. پس از رفتن او، به آقا عرض کردیم که خدا شاهد است ما برای این مسائل نیامده بودیم. مادر بیرونی نشسته بودیم که این آقا خواستند شرفیاب شوند و ما هم خواستیم از فرصت استفاده کرده و زیارتی بکنیم.

امام فرمودند: اینها معلومات ندارند و اسلام را وارونه معرفی می‌کنند.»

حافظه

اشغال شبه قاره

نگاهی به استعمارگری کمپانی هند شرقی فرانسه

بین این دو کشور آغاز شده بود، به سرزمین‌های شرقی نیز کشیده شد.

آنچه در مسیر این تقابل رخ داد، شکست فرانسوی‌ها از انگلیسی‌ها بود. آنها تاب رقابت با رقیب دیرینه و قدرتمند خود را نداشتند و مجبور شدند سرزمین ثروتمند شبه قاره هند را به بریتانیا واگذار کنند، همانطور که این کمپانی در حوزه‌های دیگر نیز چندان موفق نبودند. در سال ۱۷۳۰ کمپانی، تجارت برده خود را در آفریقا از دست داد و سال بعد تجارتش در «لوزینا» از دست رفت. در سال ۱۷۳۶، تجارت قهوه با آمریکایی‌ها از دست کمپانی خارج شد. فعالیت کمپانی هند شرقی فرانسه، در نهایت با فرمان سلطنتی ۱۷۶۹ معلق شد و سرانجام با انقلاب فرانسه از بین رفت.

در قرن نوزدهم بود که فرانسوی‌ها بار دیگر به آسیا بازگشتند و آن زمان که همانند بریتانیا در جست‌وجوی راهی برای نفوذ به داخل چین بودند، شروع به گسترش نفوذ و دخالت در ویئتنام کردند و بخش‌های مهمی از سرزمین هند و چین را از سال ۱۸۴۰ میلادی به بعد به اشغال خود درآوردند.

دهلیز

خفقان شاهنشاهی

سیاست‌های استبدادی دیکتاتور پهلوی

که به موجب آن رئیس سازمان مذکور معاون نخست‌وزیر بود و بودجه آن نیز جزء بودجه نخست‌وزیری محاسبه می‌شد، در ۱۰ بهمن ۱۳۳۵ به تصویب سنا رسید. در ۲۳ اسفند نیز مجلس شورای ملی، بدون بحث و مخالفت، قانون تشکیل ساواک را که سنا تصویب کرده بود، تصویب کرد.

در جلد اول کتاب «سازمان مجاهدین خلق، پیدایی تا فرجام» آمده است: «ساواک، که از همان آغاز تأسیس به دلیل خشونت‌ها و شکنجه‌های معروفش شهرت جهانی پیدا کرد، ارتباطی تنگاتنگ با انتلیجنس سرویس، و CIA «موساد» داشت و ساختار تشکیلاتی و اداری آن نیز برگرفته از آنها و سازمان امنیت داخلی آمریکا FBI بود. آمریکا، انگلیس و اسرائیل در سازماندهی، آموزش و تجهیز ساواک از ابتدای شکل‌گیری نقش اساسی را دارا بودند و در واقع این سازمان را به یکی از ابزارهای اصلی تداوم وابستگی رژیم‌شاه‌به‌غرب تبدیل کردند. نخستین رئیس ساواک تیمور بختیار بود که به دلیل خوش خدمتی‌هایش ظرف چند سال، از سرهنگی به سپهبدی رسید. وی که در شقاوت و بی‌رحمی شهره بود، مورد تنفر مردم و آزادی‌خواهان قرار داشت. شاه نیز، شخصاً از وی و قدرت رو به تزایدش در هراس بود. انجام اولین انتخابات پس از کودتا در اسفند ۱۳۳۲ - که رسوایی آن در جهان معروف شد، سرکوب «حزب توده» و سازمان افسری آن، سرکوب «فداییان اسلام» و قتل سیدعبدالحسین واحدی با دست خود... از موارد معروف کارنامه بختیار است.»

در آخرین روزهای زمامداری حسین علاء، لایحه تشکیل «سازمان اطلاعات و امنیت کشور» (ساواک) به تصویب مجلسین رسید. قبل از ساواک، تیمور بختیار فرماندار نظامی تهران دو سازمان اطلاعاتی در اختیار داشت: «رکن دو ارتش»، که وظیفه‌اش تصفیه مخالفان رژیم در ارتش بود و «کارآگاهی»، که در کشف جریان‌های سیاسی مخالف عمل می‌کرد و نیروهای شهربانی را هم در اختیار داشت. آغاز به کار سازمان امنیت ابتدا پس از تصویب هیئت دولت در دهم مهرماه ۱۳۳۵ بود که به نوشته مطبوعات از آن تاریخ «معاونین سازمان امنیت در فرمانداری نظامی مشغول کار شدند» و اعلام شد که «تشکیل سازمان امنیت احتیاجی به اجازه مجلسین ندارد؛ زیرا یک اداره عمومی است که اجازه تشکیل آن با هیئت وزیران است.» لایحه قانونی که متضمن «وظایف و اختیارات» سازمان مزبور است، نیازمند تصویب و رسمیت قانونی بود.

ساواک پیش از تصویب لایحه قانونی عملاً فعالیت خود را آغاز کرده بود. لایحه مزبور، در آخرین روزهای زمامداری حسین علاء، لایحه تشکیل «سازمان اطلاعات و امنیت کشور» (ساواک) به تصویب مجلسین رسید. قبل از ساواک، تیمور بختیار فرماندار نظامی تهران دو سازمان اطلاعاتی در اختیار داشت: «رکن دو ارتش»، که وظیفه‌اش تصفیه مخالفان رژیم در ارتش بود و «کارآگاهی»، که در کشف جریان‌های سیاسی مخالف عمل می‌کرد و نیروهای شهربانی را هم در اختیار داشت. آغاز به کار سازمان امنیت ابتدا پس از تصویب هیئت دولت در دهم مهرماه ۱۳۳۵ بود که به نوشته مطبوعات از آن تاریخ «معاونین سازمان امنیت در فرمانداری نظامی مشغول کار شدند» و اعلام شد که «تشکیل سازمان امنیت احتیاجی به اجازه مجلسین ندارد؛ زیرا یک اداره عمومی است که اجازه تشکیل آن با هیئت وزیران است.» لایحه قانونی که متضمن «وظایف و اختیارات» سازمان مزبور است، نیازمند تصویب و رسمیت قانونی بود.

طراحی نظامات انقلابی

فرهاد کوچکزاده

کارشناس سیاسی

اگر نیک و دقیق به ۲۰۰ سال اخیر از تاریخ کشورمان نظری بیندازیم، آغاز فصل جدیدی از حیات سیاسی و اجتماعی و فرهنگی ایران را ملاحظه خواهیم کرد و آن، ورود کشور به دوران شبه‌مدرنیته است. شبه‌مدرنیته، نه مدرنیته کامل است نه سنتی کامل، بلکه بین حکمرانی سنتی و حکمرانی مدرن، معلق است و به همین دلیل، با خود تفرقه و پریشانی برای کشور به همراه داشته است. از زمان حاکم شدن شبه‌مدرنیته بر کشور، وضع تاریخی خاصی در ایران به وجود آمد و بعد از آن مخرج مشترک تمام تکاپوهای اجتماعی و سیاسی مردم ایران یافتن راه حل و پاسخ برای سه اصل بنیادین «استقلال»، «عدالت» و «هویت» بود. فهم نسبت انقلاب اسلامی و جمهوری اسلامی امروز با شبه‌مدرنیته می‌تواند به انباشت دانشی و تحلیلی ما برای پاسخ به بسیاری از پرسش‌های امروز، به ویژه در خصوص چرایی دشمنی غرب با ما مساعدت کند؛ اینکه چرا امروز با وجود ناکامی‌های دیمونیوار گذشته، آمریکایی‌ها و غربی‌ها همچنان از سر جمهوری اسلامی ایران دست برنمی‌دارند و از تحمیل کودتا تا اغتشاش در کف خیابان را در دستور کار دارند، شاید با ادراک این نسبت بتوان برای بخشی از این چرایی پاسخی تمهید کرد.

نسبت شبه‌مدرنیته با استقلال

با آمدن شبه‌مدرنیته استقلال کشور به خطر افتاد، ایران تا قبل از این جزء کشورهای توانمند بود، در دوران صفویه به عنوان کشوری قدرتمند، در تراز حکومت عثمانی‌ها قرار داشت. عثمانی‌ها که در آن زمان تا پشت دروازه‌های وین رفته بودند، نتوانستند برابر ایران موفق شوند. ایران چند قرن در همسایگی عثمانی‌ها حضور پر قدرت داشت و حتی در بعضی از جنگ‌ها پیروز میدان شده و توانسته بود کلیت خود و مذهب تشیع را حفظ کند. بر این اساس، استقلال خود را حفظ و هویت جدیدی را پی‌ریزی کرد. علاوه بر آن، در عصر حکومت آقا محمدخان

عقب‌ماندگی در عدالت

متأسفانه درخشش انقلاب اسلامی در زمینه عدالت، همانند استقلال نبود و در برخی از امور با قدرت عمل نکرد. زیرا بهره‌برداری از اقتصاد مدرن، شبه‌مدرن و مناسبات سرمایه‌داری، فقدان عدالت را پررنگ و سنگین کرد. البته جمهوری اسلامی در دهه اول انقلاب در این زمینه عملکرد خوبی داشت، اما در ادامه ضعف‌هایی از خود نشان داد که بخش عمده‌ای از مسائل آن امروزه باعث آزار حاکمیت و گلایه مردم شده است. رهبر معظم انقلاب در این خصوص می‌فرماید: «باید اذعان کنیم که در دهه پیشرفت و عدالت، نمره مطلوبی در باب عدالت به دست نیاورده‌ایم.» این عبارت رهبر معظم انقلاب اسلامی در پیامی که به مناسبت آغاز به کار مجلس

یازدهم صادر کردند، به‌روشنی عقب‌ماندگی در مسئله عدالت، این آرمان و ارزش مهم نظام اسلامی را نشان می‌دهد. موضوعی که پیش از این از سوی ایشان مورد تصریح قرار گرفته بود: «در مورد عدالت ما عقب‌مانده هستیم؛ در دهه پیشرفت و عدالت واقعاً پیشرفت کردیم [آسا] در زمینه عدالت، باید تلاش کنیم، باید کار کنیم، باید از خدای تعالی و از مردم عزیز عذرخواهی کنیم.» البته حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در بیانیه گام دوم انقلاب تأکید کردند: «نارضایتی این حقیر از کارکرد عدالت در کشور نباید به این معنی گرفته شود که برای استقرار عدالت کار انجام نگرفته است. واقعیت آن است که دستاوردهای مبارزه با بی‌عدالتی در این چهار دهه، با هیچ دوره دیگر گذشته قابل مقایسه نیست.» مهم‌ترین مسئله در عدالت را باید در توزیع شدن عادلانه ثروت در مملکت دانست. بر اساس آمار ۹۰ درصد از سپرده مالی متعلق به ۱۰ درصد کل جامعه است و در میان آن ۱۰ درصد، ۹۰ درصد از سپرده‌ها متعلق به ۱۰ درصد است؛ یعنی در کشور افرادی هستند که بالای هزار میلیارد دلار سرمایه دارند و این شکاف طبقاتی در دنیا نادر است. اگر توضیح ثروت را عادلانه کنیم، فضایی از همدلی در کشور ایجاد می‌شود. بر اساس بررسی علمی صورت گرفته از طبقه متوسط مدرن، لایه فوقانی آن عمدتاً افراد مرفه هستند که ایده‌آل‌های زندگی آنها با پاریس و لندن مقایسه می‌شود، جمهوری اسلامی نمی‌تواند با این طیف ارتباط بگیرد. اما لایه میانی و تحتانی آن کارمندان دودن پایه، معلمان، کاسبان خرد، برخی از وکلا و پزشکان هستند. جمهوری اسلامی با اولویت قرار دادن عدالت، می‌تواند تابعیت این افراد از گفتمان انقلاب اسلامی را افزایش دهد. این افراد در شرایط کنونی از فقر، فساد و تبعیض گلایه‌مند هستند و در تأمین نیازهای زندگی بر اساس سطح زندگی خود دچار مشکل شده‌اند. اخبار مربوط به ناعدالتی اجتماعی باعث افزایش نارضایتی این قشر می‌شود. برای نمونه، موضوع وام‌های هزار میلیاردی برخی از افراد و در برابر آن، چالش برخی از افراد در گرفتن وام حداقلی برای این قشر قابل درک و فهم نیست.

شناخت درد و ارائه درمان

جمهوری اسلامی در برخی از موارد به جای اینکه

نکته پایانی

واقعیت مهم این است که در این عرصه کم‌کاری شده است؛ زیرا نتوانستیم خودآگاهی انقلابی را به عنوان منتقد غرب مدرن و تاریخی در کشور محقق کنیم. تحقق این مسئله، می‌تواند نیازهای لایه‌ها و گروه‌ها را تا حدودی پاسخ دهد و دستورالعمل برای عدالت ارائه دهد. ما به ساختار اقتصادی و مدل بدیل با رویکرد انقلابی نیاز داریم تا مشکلات تئوری در کشور برطرف شود. امروزه، چون مشکل در تئوری وجود دارد، به تبع مشکل در استراتژی و آن هم مشکل در تکتیک را به وجود آورده است. این روندها و فرآیندها باید در آغازین سال‌های عملی‌سازی گام دوم انقلاب اصلاح و با رویکرد انقلابی تقویت و تعمیق شود.

سیاست نامه

سیدمحمد کاظم یزدی-۴۸ دوقطبی‌های کاذب

فتح‌الله پربشان

دبیر گروه اندیشیه

یکی از راه‌های تحریف و غبارآلود کردن ذهنیت جامعه، ترویج دوقطبی‌های کاذب است. این موضوع را در اغتشاشات اخیر از سوی فضای مجازی و مؤثران در شبکه‌های اجتماعی به وفور دیدیم. این موضوع تازه‌گی ندارد و در تحریف ذهنیت تاریخی ما نسبت به برهه‌های مهمی، همانند مشروطه نیز شاهد آن بوده‌ایم. در سناریوی دوقطبی‌سازی همیشه یک پدیده چندوجهی و ریشه‌دار را به یک فرآیند دوگانه تقلیل می‌دهند تا همه عوامل و مسائل دیگر را تحت‌الشعاع قرار دهند. کسانی که به دوگانه‌سازی دامن می‌زنند، صحنه درگیری را در قالب دو کلیشه‌ای دوگانه می‌گنجانند و همه عوامل و فاکتورهای دخیل را در آن دو قالب می‌پرند که یک وجه آن سفید و وجه دیگر صد درصد سیاه است. برای نمونه، در مشروطه دو جریان ایجاد می‌کنند. یک جریان اصلاح‌خواه، ترقی‌خواه، پیشرفت‌خواه و آزادی‌طلب و جریان دیگر، یعنی مشروعه‌خواهان، کاملاً مستبد، خشونت‌طلب و متحجر هستند. هم در زندگی سیاسی و اجتماعی روزآمد و هم در نگاه به تاریخ مشروطه که سرشار از دوقطبی‌های دروغین و خلاف واقع است، تا این دوقطبی‌ها را بنییم گرفتار کلیشه‌ها و دوگانه‌های کاذب و اهداف و انگیزه‌های طراحان آنها که معمولاً تحریف صحنه واقعیت است، خواهیم بود. کالبدشکافی چند دوگانه کاذب تاریخی در تاریخ‌نگاری مشروطه به درک امروز ما هم مدد می‌رساند.

۱- دوگانه ضداستبداد ضداستعمار؛ می‌گویند مشروطیت امری ضداستبدادی است و ضدبیکانه و ضداستعمار بودن مشروطه ساخته و پرداخته عصر فعلی و نظام ما با محوریت مبارزه با آمریکاست. شیخ فضل‌الله نوری هم که آن موقع به این موضوع تأکید می‌کرد، حساسیت بی‌مورد و نابجایی داشت. گویی انگیزه ضداستعماری غیرواقعی است و در مشروطه نبوده و حتی مزاحم مطالبات ضداستبدادی است. براساس این دوقطبی، شیخ فضل‌الله نوری هم در رأس کسانی است که بی‌خود و بی‌جهت در این تور می‌دمید و توهم توپنه داشت! اما جریان بازنگری و بازنگاری تاریخ مشروطه در برابر مکتب محافظه‌کاران تاریخ مشروطه سر برآورد و نشان داد یکی از عوامل آغاز ماجرای مشروطه، اعتراض به موسیو نوژ بلژیکی و اهانت یک فرنگی به مقدسات شیعه بود؛ یعنی همان دست بیگانه. حتی مذاکرات مجلس اول و صحبت‌های جدی علیه روس و انگلیس گویای این مطلب است. بگذریم از اینکه عامل اصلی انحراف نهضت اصیل عدالتخانه، خود سفارت انگلیس بود. بله، مشروطه بیشتر جنبه ضداستبدادی داشت، ولسی جنبه ضداستعماری هم جدی است. باید هر دو را توأمان دنبال کرد و در کنار منافع ملت ایران، نقش قوی استعمار را انکار نکرد. نگاهی به متون اصلی مشروطه‌خواهان بیشتر از این واقعیت پرده بر می‌دارد.

۲- دوگانه اسلامیت-ایرانیست؛ دوگانه دیگر را در برابر اسلام و تشیع قرار دادن. درحالی که یکی از مهم‌ترین چهره‌های ملی ما به گفته خود مشروطه‌خواهان، «ستارخان» است که تصریح می‌کند من مقلد آخوندخراسانی و دنبالرو فتوای ایشان هستم؛ یعنی هم می‌توانیم به اسلامیت و هم به ایرانیست‌بندیشیم. بین آنها توافقی نیست. این موضوع امروز هم در تبلیغات علیه نظام اسلامی به وفور مورد بهره‌برداری سیاسی قرار می‌گیرد. دوگانه‌های دیگر مشروطه در شماره آتی بیان می‌شود.

آفاق

چهره پنهان سیاست - ۵۷

مهندسی ذائقه‌ها

۲- برندسازی فرهنگی: برندسازی مورد دیگری است که در ذائقه‌سازی و حتی نیازسازی نقش آفرین است. مفهوم برندسازی امروزه از حوزه بازاریابی و فعالیت‌های تجاری فراتر رفته و به حوزه فرهنگی تعمیم یافته است. برند در مفهوم کلان به معنای خلق یک هویت و ایجاد تمایز است. نفوذگرها با شناخت ذائقه‌های غیر متعالی در جامعه، برندهایی را مبتنی بر آن تولید می‌کنند و از این طریق ذائقه‌های غریزه‌محور را در جامعه توسعه و گسترش می‌دهند. همچنین آنها با تولید برندهای ارزشی و فرهنگی جامعه غربی و آمریکایی، ذائقه‌های متمایز و متباین با سرمایه فرهنگی جامعه دینی را ایجاد می‌کنند و به تدریج جایگزین فرهنگی دینی خود را جا می‌زنند. ریشه‌یابی فرهنگ جشن طلاق، طلاق سفید، همباشی و افزایش خانه‌های مجردی، ... برندسازی فرهنگ عامه آمریکایی و اروپایی است که در جامعه ایران رواج یافته است.

۳- مد و مدگرایی: مد و مدگرایی نیز شیوه دیگری برای تغییر ذائقه‌های اجتماعی و انتقال فرهنگ و سبک زندگی غربی و آمریکایی در جهان است. مد و مدگرایی به آهستگی خود را به عنوان نوعی خرده فرهنگ در تفکر و زندگی جامعه رسوخ می‌دهد. این فرآیند گزاره محوری و کانونی سیاست‌های بازیگران نفوذ نرم برای انتقال فرهنگ خود به جوامع است. رفاه دردرگرایانه، سودجویی و طمع آسایش خودخواهانه همگی کلی‌واژه‌های اساسی از مدگرایی هستند که به صورت‌های مختلف به منظور تسلط فرهنگ آمریکایی و غربی تبلیغ می‌شود.

سیامک باقری

دکترای علوم سیاسی

ذائقه‌سازی هدفمند که در دستور کار نظام سلطه برای یکسان‌سازی فرهنگ غربی و آمریکایی است، به مقدمات زیادی نیازمند است. یکی از مهم‌ترین آنها فضای مجازی است. این شبکه‌ها و درگاه‌ها، می‌توانند اطلاعات استراتژیک و بسیار کاملی از علایق و سلاقی جوامع، از جمله جامعه ایرانی که کاربران این درگاه‌ها به شمار می‌آیند، خلاف تصور کاربران این شبکه‌ها، آنها را در یک محیط آزاد و با اختیار و انتخاب فعالیت نمی‌کنند؛ بلکه این شبکه‌ها و درگاه‌ها در پرتو جمع‌آوری مستمر اطلاعات، با ذائقه‌سنجی و سپس ذائقه‌سازی افکار کاربران را مدیریت و مهندسی می‌کنند. سه تکنیک شایع در زمینه نحوه ذائقه‌سازی عبارتند از:

۱- نیازسازی: یکی از پایه‌های ذائقه‌سازی، ایجاد نیاز است. نیازهای انسان شامل نیازهای واقعی و نیازهای کاذب می‌شود. نیازهای کاذب طیفی از نیازهای جسمی تا نیازهای فکری و عاطفی را در بر می‌گیرد. رسانه‌های غربی و غربگرها به صورت هدفمند ابتدا به ایجاد یک نیاز کاذب اعم از مادی و غیرمادی مبادرت ورزیده، سپس بنیادها و دستگاه‌های فکری و شرکت‌های بزرگ اقتصادی، تولیدات خود را برای ارضای نیازهای احساس شده به مردم عرضه می‌کنند.

تبیین

جنگ روایت‌ها و جهاد تبیین - ۲۰

فهم قبل از تبیین

را مضاعف کند و موجب تقویت فرد غیر قابل اعتماد شود و هزینه مازادی بر نظام سیاسی و دولت تحمیل کند و بر اعتماد عمومی اثر سوء بگذارد. رهبر معظم انقلاب در دیدار جمعی از روحانیون استان بوشهر در تاریخ ۱۳۷۰/۱۰/۱۱ در این باره این گونه فرموده‌اند: «تبیین و فهمیدن لازم دارد. ما باید بفهمیم، تا بتوانیم آنچه را که فهمیده‌ایم، تبیین کنیم. پس، کسب فهمیدن هم برای ما واجب و ضروری و اجتناب‌ناپذیر است. ما باید روزی‌به‌روز بر خودمان اضافه کنیم. آنچه که ما می‌دانیم، در مقابل آنچه که نمی‌دانیم، یک پُرکاه در مقابل صحراها و کشتزارها هم نیست. آنچه که ما می‌دانیم، چیست؟ هر کتابی که آدم باز می‌کند، می‌بیند سبیل مطالب در این کتاب‌ها هست، که آن ظرف خالی ما محتاج آن است. کو عمق؟ کو استعداد؟ کو توفیق برای این همه فهمیدن؟ به‌هر حال، ما باید تلاش کنیم.»

مطلب دیگری که در جهاد تبیین الزام دارد، این است که گاهی اختلافاتی بین کارشناسان یک امر اقتصادی یا سیاسی در محیطه نظر وجود دارد راه حلی که رهبر معظم انقلاب برای اختلاف‌ها بیان می‌کند، این است که این اختلاف‌نظرها در خود دولت حل و فصل شود و بعد از آن در اختیار مردم قرار بگیرد.

امیر قلی‌زاده

کارشناس فرهنگی

مسئله شناخت در اسلام بسیار مهم و حیاتی است؛ به گونه‌ای که امام علی (ع) به صحابی گرانقدرشان، کمیل نخعی می‌فرماید: «ایا کمیل ما من حرکه الا وانت فیها تحتاج الی المعرفه»؛ یعنی کمیل حرکتی قابل انجام نیست یا شمربخش نخواهد بود مگر اینکه پیرامون آن فهم و شناخت داشته باشی. این روزها که به سبب شرایط ویژه کشورمان درباره ضرورت و اهمیت مسئله تبیین زیاد می‌شنویم، این موضوع هم مستثنای از این روایت شریف نیست، یعنی برای اینکه بتوانیم به وظیفه خطیر خودمان در امر جهاد تبیین با موفقیت کامل عمل کنیم، باید فهم درست و دقیقی نسبت به مسائل مورد تبیین داشته باشیم.

فهم درست از مسئله در جهات مختلفی می‌تواند کمک حال مجاهدان تبیینی در همه عرصه‌ها باشد. جهت اول شناخت دقیق و علمی برای تبیین مباحث در امور مختلف اقتصادی، اجتماعی و سیاسی است. ما هنگامی می‌توانیم تبیین درست و مورد قبولی ارائه دهیم که به ابعاد و زوایای گوناگون موضوع اشراف داشته باشیم.

جهت دوم این شناخت دقیق قبل از تبیین این است که ممکن است یک اشکالی حقیقتاً وجود داشته باشد؛ ولی چون از زبان فرد مورد اعتمادی بیان نشده، مورد نقد قرار بگیرد و تبیین نادرستی صورت بگیرد که اثر آن اشکال

یادداشت

توسعه حمل و نقل و حضور جهانی

جلیل جلالی فر

عضو هیئت رئیسه اتاق بازرگانی ایران و روسیه

برای استفاده هر چه بهتر از دستاوردهای عضویت و همکاری در پیمان‌های بین‌المللی، باید بر روی تأمین و تهیه زیرساخت‌های مورد نیاز در تجارت و صادرات تأکید داشت. مسئله این است که هر چند در خصوص مزایای پیوستن ایران به سازمان‌های منطقه‌ای و همکاری صحبت‌های بسیاری می‌شود، اما متأسفانه در عمل تمرکز روی توسعه یا ایجاد این زیرساخت‌ها دیده نمی‌شود و این موضوع به آفت بزرگی برای اقتصاد ایران تبدیل شده است. امروز تنها ۳۰ درصد از کار ساخت و راه‌اندازی راه آهن رشت به بندر کاسپین باقی مانده است، اما متأسفانه برای اتمام این ۳۰ درصد قدمی برداشته نمی‌شود. در واقع پروژه‌ای که ۹۹ درصد پیشرفت داشته، اما یک درصد آن باقی مانده، یعنی ۹۹ درصد آن هزینه‌ها در حال تلف شدن است بدون اینکه یک ریال یا به اندازه یک سر سوزن به توسعه کشور کمک کند.

اینکه برخی از کارشناسان فقط از مزایای پیوستن به سازمان‌ها و مجامع بین‌المللی سخن بگویند، کافی نیست. قطع به یقین مشخص است پیوستن به این سازمان و آن سازمان برای هر کشوری مفید است؛ اما زمانی نتیجه می‌دهد که زیرساخت‌های تجاری آن نیز آماده شده باشد یا به سرعت آماده شود؛ چرا که ما زمانی می‌توانیم دسترسی خوبی به بازارهای هدف داشته باشیم و کالاهای مورد نیاز این بازارها را تأمین و صادر کنیم که از نتیجه تأمین لجستیک خوبی برخوردار باشیم؛ در حالی که متأسفانه در حال حاضر از لجستیک خوبی برخوردار نیستیم. برای نمونه، به شرط تأمین زیرساخت‌های ما توانستیم از کریدور سبز برای توسعه تجارت و صادرات مان استفاده کنیم؛ چرا که راه‌اندازی این کریدور نقطه عطفی برای اعضای مجمع خزر است و از چند جنبه حائز اهمیت است؛ اما ما همچنان در این موضوع مشکل داریم؛ زیرا مقدمات انجام این کار فراهم نشده است و ساختار اداری ناقص مانع از تحقق مطالبات تجاری و اقتصادی کشور از کریدور سبز می‌شود. در حالی که هم‌اکنون اقدامات لازم برای استفاده تجاری ایرانی و روسی از کریدور سبز انجام شده و بین گمرک ایران و روسیه در این خصوص توافقات اصلی انجام شده و در مرحله نام‌نویسی از فعالان اقتصادی هستیم تا از مزایای این کریدور استفاده کنند؛ اما با مواردی برخورد می‌کنیم که متأسفانه مانع توسعه تجارت ایران می‌شوند. برای نمونه، شرکت‌هایی از کریدور سبز می‌توانند استفاده کنند که گردش مالی بالا و ظرفیت مبادلات تجاری بالایی داشته باشند و از آن مهم‌تر در کشور مبدأ، سوابق بدی از بعد روابط مالی و کیفیت محصول نداشته باشند. بحث مهم ما این است که در ایران شرکت‌های معتبری وجود دارند که می‌توانند در روسیه کار کنند و صادرات داشته باشند، ضمن اینکه مایل به استفاده از کریدور سبز نیز هستند، اما سؤال اینجاست که این شرکت‌های خوشنام با گردش مالی خوب چگونه می‌توانند کالای تولیدی خود را به آن سمت برسانند، وقتی مشکل بزرگی به نام ضعف در صنعت حمل و نقل اعم از حمل و نقل زمینی، ریلی یا دریایی داریم؟

عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبایی در گفت‌وگو با صبح صادق

واردات منطقی به اقتصاد کمک می‌کند

ساحل عباسی

خبرنگار

موضوع خودرو، قیمت و کیفیت آن همواره و حداقل پس از تشدید تحریم‌ها در سال ۱۳۹۷ و البته تصمیماتی دال بر ممنوعیت واردات خودرو به دلیل ارزیابی آن به یکی از مهم‌ترین موضوعات روز اقتصاد ایران تبدیل شده است. به گونه‌ای که افزون بر ایجاد انحصار و حذف هر گونه رقابت در این صنعت، خودرو همچنان مسئله‌ای پر چالش باقی مانده است. شواهد و قرائن حکایت از این دارد که هم صنعت و هم مردم اسیر مافیایی شده‌اند که منفعت خود را به جان و مال مردم و رشد و شکوفایی صنعت خودروسازی کشور ترجیح می‌دهند. علی‌حاکساری، عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبایی و کارشناس صنعت خودرو درباره نقش واردات خودرو بر رقابت‌پذیری این صنعت با ما پای یک گفت‌وگو نشستیم.

بفرمایید نگاه شما به موضوع واردات خودرو چیست؟ با توجه به اینکه اصولاً ما تلاش داریم اقتصادمان به سمتی هدایت شود که واردات مان کمتر شده، اما صادرات بیشتری داشته باشیم.

اولاً باید بگویم واردات امری کاملاً اقتصادی است و به هیچ‌وجه پدیده مذمومی نیست. همه کشورها در راستای پویاسازی اقتصاد خود و تأمین منافع اقتصادی در بسیاری از زمینه‌ها حتی اگر تولید زیادی نیز در آن حوزه داشته باشند، همچنان واردات و تعامل با سایر اقتصادها را در دستور کار خود قرار می‌دهند. کشورهای موفق به لحاظ اقتصادی، سیاسی و مدیریتی کشورهایی هستند که در کنار تولید داخلی، امر واردات را تسهیل کرده‌اند؛ چرا که واردات زمینه‌ساز ایجاد رقابت، ارتقای کیفیت و عادلانه‌تر کردن قیمت‌ها در تولید داخلی می‌شود. از این نظر، واردات امر مذمومی نیست و گاهی اقدام خوبی نیز به شمار می‌آید. مؤلفه مورد نظر کشورها، بحث تراز پرداخت‌هاست. قطعاً تمام کشورها بر آن هستند تا بتوانند تراز پرداخت مثبتی داشته باشند، بنابراین، اگر تراز پرداخت‌ها در یک زمینه منفی باشد، تلاش می‌کنند تراز پرداخت‌ها در کلیت مثبت شود. به همین دلیل در زمینه‌هایی که کشورشان دارای مزیت نسبی است، وارد عمل می‌شوند و در زمینه‌هایی که مزیت نسبی ندارند به هیچ‌وجه ورود نمی‌کنند، این موضوع یک اصل اقتصادی است. بر این اساس است که واردات در کنار بقیه اصول اقتصادی توجیه اقتصادی پیدا می‌کند، بر عکس آنچه برخی تلاش می‌کنند واردات را امری منفور و غیر اقتصادی و حتی ضد ملی و بالعکس، صادرات را مقدس جلوه دهند. بی‌تردید واردات منفور نیست همانگونه که صادرات مقدس نیست، بلکه مزیت نسبی در یک منطقه و کشور تعیین‌کننده

میزان صادرات و واردات است؛ چرا که اگر واردات در چارچوب اقتصادی و مبتنی بر مدیریت اقتصادی انجام شود، به خوبی صادرات می‌تواند مزیت‌هایی برای اقتصاد داشته باشد.

واردات خودرو و چالش‌هایی را که صنعت خودرو طی چند سال اخیر با آن مواجه بوده است، چگونه ارزیابی می‌کنید. ایراد ما در کجاست که بعد از چند دهه خودروسازی در زمان متوقف شده‌ایم و از دنیا بسیار عقب هستیم؟

همه در ایران به خوبی می‌دانند موضوع چالش‌های صنعت خودرو متفاوت از سایر حوزه‌هاست. امروز حتی یک کودک یا فرد غیر متخصص هم از ضعف‌های خودروهای ایرانی و به طور کلی این صنعت پرچالش و مشکلاتی که برای مردم ایجاد کرده، مطلع است؛ چه برسد به سیاست‌مداران و مسئولانی که به این موضوع اشراف کامل دارند. می‌خواهم بگویم تقریباً همه به این موضوع واقف هستند. فعالان عرصه خودروسازی در سه دهه گذشته در ایران به مردم ثابت کردند توانایی کافی و جایگاه مناسبی برای مدیریت این صنعت مهم ندارند. این افراد مزیت‌های نسبی تولید اتومبیل و وسایل نقلیه تا دهه ۶۰ و با مدیریت صحیح رو به پیشرفت را با سوء مدیریت خود در دهه‌های ۷۰ به بعد یا از روی ناآگاهی یا از روی غرض‌ورزی و به صورت تعمدی از بین بردند، در نتیجه امروز به جایی رسیده‌ایم که به شدت نیازمند واردات وسایل نقلیه هستیم. از این رو به دلیل تأمین منافع اقتصادی کشور، حفظ جان مردم ایران، احترام به محیط زیست و در راستای حفظ غرور یک ایرانی به واردات خودرو نیاز داریم. بی‌شک اگر به فکر حرکت به سمت بهبود اقتصادی، عدالت اجتماعی و احترام به محیط زیست و حفظ غرور و افتخار واقعی ملی باشیم، همین امروز باید درهای کشور را به روی واردات انواع اتومبیل‌های خارجی ترجیحاً اتومبیل‌های نو باز کنیم. به لحاظ کلی به دلیل احترامی که برای مردم‌مان قائلم، معتقدم حتماً باید اتومبیل‌های نو، با کیفیت، ایمن و قابل اعتمادی که دوستان محیط زیست بوده و جان مردم را از خطرات حفظ می‌کنند، وارد کشور شود؛ اما با در نظر گرفتن شرایط اقتصادی

کشور و با توجه به اینکه اتومبیل‌های تولید داخلی که تقریباً همه ضد محیط زیست و نایمن هستند، شاید مجبور باشیم برای یکی، دو سال به اندازه ۴ تا ۵ میلیون اتومبیل دست دوم با کیفیت خوب و با نرخ ۳ تا ۴ هزار دلار وارد کنیم. قطعاً مردم ایران حق داشتن اتومبیل ایمن را دارند؛ اما بعدها می‌توانیم به سراغ خرید یا تولید اتومبیل‌های نو برویم که با از طریق شرکت‌های معتبر جهانی در کشور ما مونتاژ شده یا به طور مستقیم وارد شود.

از مونتاژ خودرو در ایران سخن گفتید. برخی این مسئله را چندان با واردات متفاوت نمی‌دانند. به نظر تان مونتاژ خودرو می‌تواند برای اقتصاد مزیت ایجاد کند؟

بله حتماً، برعکس حساسیتی که برخی در کشور نسبت به مونتاژ ایجاد کرده‌اند، مونتاژ درست، کار کاملاً اقتصادی است. بعضی‌ها مونتاژ را منفور کرده‌اند، در حالی که کار اقتصادی قشنگی است؛ چرا که هم ارزش افزوده ایجاد می‌کند و هم اشتغال‌آفرین است. مونتاژ برای دولت درآمدزاست. مونتاژ کیفیت و تعهد را افزایش می‌دهد و تعهد شرکت مادر به تولیدات آن کشور را تضمین می‌کند. برای نمونه، امروز در کشوری مانند ترکیه نه تنها شاهد مونتاژ خودروهای خارجی هستیم؛ بلکه آمریکا با افتخار، بسیاری از اتومبیل‌های ژاپنی را در کشورش مونتاژ می‌کند. در اروپا نیز بسیاری از اتومبیل‌های کرایه‌ای را افتخار مونتاژ می‌شوند، بنابراین اگر روند مونتاژکاری به درستی صورت بگیرد، کار کردهای اقتصادی زیادی دارد. متأسفانه ما تعاریف را تغییر داده‌ایم؛ در حالی که مونتاژ به مفهوم واردات قطعات و سرهم‌بندی است که برای اقتصاد ارزش افزوده و آورده اقتصادی دارد. هنگامی که مهم‌ترین اصل اقتصادی ایجاد ارزش افزوده است، اگر می‌خواهیم به سمت ایجاد ارزش افزوده برویم، باید مونتاژ کنیم. متأسفانه کسانی ما را از مونتاژ ترسانده‌اند که یا اقتصادی نیستند یا منافع آنها در این است که از طرق دیگر که نهایت کار مونتاژ است، اما با تغییر اسم آن منافع کلانی به جیب می‌زنند، در صورتی که این گونه نیست. امروز بسیاری از خودروهایی که در ایران تولید می‌شود، مونتاژکاری

است؛ فقط شرکت‌ها آرم شرکت خود را روی خودرو می‌زنند.

برگردیم به بحث واردات، چرا واردات خودرو در ایران این همه سخت گرفته می‌شود؟

مسئله مهم این است که در وهله اول نباید از واردات خودرو بترسیم، در این موضوع یک بار برای همیشه باید شهادت به خرج داد. ضمن اینکه آنچه در آن مزیت نسبی داریم، صادر کنیم و آنچه نیاز داریم و به اقتصاد کشور کمک می‌کند، وارد کنیم. مسئله این است که قیمت یک اتومبیل روز دنیا باید معادل شش ماه حقوق یک کارمند باشد؛ ولی یک کارمند ما با پس‌انداز چندین سال حقوق، خودروهایی به شدت ضعیف و نایمن تحویل می‌گیرد، خودروی نایمی که هیچ کس مسئولیتی در قبال آن ندارد. از طرفی برخی چنان امر اراابه‌سازی در کشور را مقدس کرده‌اند که کسی نمی‌تواند نقدی به آنها وارد کند؛ چرا که به ضد ملی بودن و علیه منافع ملی بودن مهم می‌شود. آنچه در این موضوع حائز اهمیت است، اینکه برای دست یافتن به توسعه واقعی، تأمین منافع اقتصادی و احترام به طبیعت، با توجه به اینکه در حال حاضر بحث واردات مطرح شده است، باید واردات به سرعت در دستور کار دولت قرار بگیرد. البته متأسفانه با وجود اینکه رهبر معظم انقلاب نیز به طور مستقیم به موضوع خودرو ورود کرده و وضعیت خودروسازی کشور را نقد کردند؛ اما همچنان افراد و گروه‌هایی زیر بار این قضیه نمی‌روند و در برابر اصلاح وضعیت خودروسازی در کشور مقاومت می‌کنند.

یکی از دلایل مخالفت با واردات خودرو، فشار وارد نشدن به بازار ارز است، واقعا واردات خودرو روی عرضه و تقاضای ارز تأثیر مستقیم می‌گذارد؟

چنین استدلالی درست نیست. باید با تعریف مشخص مثلاً ۱۰ یا نهایت ۲۰ درصدی اجازه دهند هر کسی که مایل است خودرو وارد کند. بدون اینکه بهانه خدمات پس از فروش مطرح شود؛ چرا که مگر در ایران خودروهایی مانند پورشه یا مازراتی خدمات پس از فروش دارند؟ کسی که این خودروها را وارد کرده، مسئول است. این تعاریف غیر استاندارد است که گاهی به صورت هدفمند مطرح می‌شود. اگر بحث خروج ارز مطرح است، چرا به موضوع هزینه‌های دارو و درمان و ارزیابی که از محل تصادفات همین خودروهای بی‌کیفیت به کشور تحمیل می‌شود حرفی گفته نمی‌شود؟ به طوری که به گفته وزیر بهداشت سابق یک سوم بودجه بهداشت کشور صرف هزینه‌های مربوط به تصادفات رانندگی می‌شود. این موضوع ارزیابی نیست؟ این همه دارو و تجهیزات پزشکی که صرف این مسائل می‌شود، ارزیابی نیست؟

شاخص

بیکاری آمریکایی‌ها

بانک مرکزی آمریکا در یادداشتی به مشتریان هشدار داد که اقدامات تهاجمی فدرال رزرو (بانک مرکزی ایالات متحده) به منظور کاهش نرخ بسیار بالای تورم باعث خواهد شد که اقتصاد این کشور از اوایل سال آینده میلادی شروع به از دست دادن ده‌ها هزار شغل در هر ماه کند.

به گفته این بانک، با افزایش فشار ناشی از افزایش تورم، حقوق و دستمزد کارکنان بخش غیرکشاورزی در اوایل سال ۲۰۲۳ کم کم کاهش خواهد یافت که به معنای از دست دادن حدود ۱۷۵۰۰۰ شغل در هر ماه طی سه ماهه اول این سال خواهد بود.

منهای نفت

پتانسیل جغرافیایی

شکوفایی اقتصادی در ایران همواره با توسعه تجاری همزمان بوده است. در کشوری که تجارت به مثابه محور اصلی اقتصاد مطرح شود، دیپلماسی اقتصادی نیز از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است. دسترسی گسترده ایران به آب‌های آزاد، موقعیت عالی اتصالات و دسترسی‌های ایران، اتصال به دریای آزاد، دسترسی‌های زمینی بی‌نظیر و... سبب شده است ایران جزء معهود کشورهای باشد که پانزده همسایه زمینی و دریایی دارد. افزون بر این تعداد همسایه، همزمان به دریاچه‌های بسیار راهبردی، مانند دریای خزر نزدیک بوده و دسترسی دارد؛ ظرفیت‌های جغرافیایی‌ای که حکم می‌کند دیپلماسی اقتصادی ما نیز بر پایه همین ظرفیت‌ها بنیان‌گذاری شود.

افزوده

اقتصاد اشتراکی

«اقتصاد اشتراکی» به این معناست که افراد و گروه‌ها می‌توانند به طور گسترده‌تری، دارایی‌های دیگران را اجاره کنند یا دارایی‌های خودشان را اجاره دهند.

این امر بیشتر هنگامی رخ می‌دهد که قیمت یک دارایی بسیار بالاست و افرادی که آن کالا یا دارایی را در اختیار دارند، به صورت تمام و کمال از آن استفاده نمی‌کنند. اگر چه اجاره دارایی در تمام جوامع بشری، قدمت بسیاری دارد، اما امروزه به کمک اینترنت، این امر بسیار آسان‌تر شده و افراد به کمک چنین نظامی، می‌توانند از دارایی‌هایشان (به ویژه دارایی‌های بلا استفاده) پول کسب کنند.

سردار سرلشکر حسین سلامی فرمانده کل سپاه

ملتی که رهبر و مکتب بزرگ دارد شکست ناپذیر است

وحشت دشمن از موفقیت‌های ملت ایران

حسن نوروزی

دبیر گروه ویژه‌نامه

از سال گذشته رهبر حکیم انقلاب به تکرار بر مسئله جهاد تبیین تأکید کردند. موضوعی که سال‌ها قبل آن را مطرح کرده بودند. اما اهمیت تأکید بر جهاد تبیین در آن برهه مطالبات و آینده‌نگری‌های را می‌طلبید که امروز اهمیت آن به وضوح دیده می‌شود. از آنجایی که سپاه همیشه پیش‌تاز در دفاع از انقلاب و دستاوردهای آن بوده، در این دوره نیز با همکاری و مشارکت فرماندهان و مسئولان، هادیان سیاسی، فرهنگیان، مربیان «اولین نشست مشترک اعضای قرارگاه‌های جهاد تبیین سپاه» برگزار شد. این همایش با حضور فرمانده کل سپاه به صورت حضوری و ارتباط تصویری با رده‌های سپاه در سراسر کشور برگزار شد. در ابتدای این همایش سردار دکتر یدالله جوانی، معاون سیاسی سپاه ابراز داشت: «اینکه آمریکا و رژیم صهیونیستی با کمک دولت‌های مرتجع منطقه مانند رژیم سعودی، همه عوامل را به کار گرفته‌اند تا امنیت ایران را که زمینه‌ساز برای تداوم موفقیت‌ها و پیشرفت‌هاست، از طریق آشوب و اغتشاش مختل کنند، بخاطر پیشرفت و دستاوردها و موفقیت‌های جمهوری اسلامی در یک سال گذشته در حوزه سیاست داخلی و خارجی، آشکار شدن ظرفیت‌های فرهنگی انقلاب اسلامی، برپایی پیمان‌های منطقه‌ای از قبیل شانس‌گهای، انجام اصلاحات بنیادی اقتصادی، مانند مردمی‌سازی پارک‌ها و ده‌ها موفقیت راهبردی دیگر، همگی جنبه استکبار با محوریت آمریکا را به وحشت انداخته است.» وی در ادامه با اشاره به اینکه جهاد تبیین یکی از تأکیدات ضروری رهبر معظم انقلاب است، گفت: «جهاد تبیین امروز آن جهادی است که زخم‌های شکل گرفته در اذهان را ترمیم می‌کند. دشمن مثل مگس بر روی زخم می‌نشیند. این زخم‌های ذهنی را که در اثر فضای مجازی پرورش یافته است، باید با جهاد تبیین تصحیح و ترمیم کرد تا آن بخش از جوان‌ها که تحت تأثیر این فضا هستند، از فضای مجازی وارد فضای واقعی شوند.»

در ادامه این برنامه، دیگر سخنرانان با اشاره به ظرفیت‌های موجود در سپاه به بیان مسائل و راهکارها پرداختند و با تبیین راه‌های نفوذ و نشر القانات دشمن در فضای مجازی در افکار جوانان و نوجوانان، بیه بیان راهکارهایی برای پیشگیری از این موضوع تأکید کردند که ما آن را در قالب ویژه‌نامه‌ای تدارک دیده و در اختیار شما قرار داده‌ایم.

۱۰ ویژه‌نامه

شبکه ثامن چهار میلیون عضو فعال دارد

رئیس سازمان بسیج مستضعفین:

سپاه و بسیج کارنامه موفقی را در تبیین و روایت دارند. موفق‌ترین نمونه این کارنامه در سال ۱۳۸۸ بود. نتیجه آن روشننگری حماسه «۹ دی» بود.

۹ ویژه‌نامه

آمریکایی‌ها از قدرت ایران می‌ترسند

مشاور عالی فرمانده کل سپاه:

آمریکایی‌ها امروز معترفند که در میز مذاکره نمی‌توانند از جمهوری اسلامی امتیاز بگیرند و اذعان دارند ایران ضلع سوم قدرت جهانی است.

۸ ویژه‌نامه

بهترین جهاد تبیین امید آفرینی است

نماینده ولی فقیه در سپاه:

وظیفه ما این است دشمن را نشان بدهیم. مردم نباید دشمن را دوست ببینند. باید مراقب باشیم بچه‌های ما را دست‌های مخملی نفریبد.

گروه ویژه‌نامه‌ها
<div>صیخ صادق</div>

سردار سلامی گفت: «**فتنه جهانی امروز که با آرایش همه قدرت‌های شیطانی و اباطیل عالم ظهور پیدا کرده است، به دنبال به قدرت رساندن جهالت مدرن است. این فتنه جهانی به تعبیر قرآن سعی دارد کلام را از موضع خود خارج کند؛ «إِيْحَرَفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ وَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ»** و همه دستاوردها را در القانات شیطانی به وادی نسیان و فراموشی بسپارد.

سردار سر لشکر حسین سلامی فرمانده کل سپاه در جمع اعضای قرارگاه جهاد تبیین سپاه جنگ امروز را جنگ «احزاب مدرن» خواند و اظهار داشت:«این فتنه جهانی می‌خواهد کسانی را به میدان بیاورد که خدا بر قلب‌ها و چشم‌ها و گوش‌های‌شان مهر زده است؛ «حَتَمَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَعَلَى سَمْعِهِمْ وَعَلَى أَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةٌ» «لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا».

وی افزود: «تمام خواسته دشمنان این است که ما از دین‌مان روی

برگردانیم. خداوند در قرآن می‌فرماید: «وَلَا يَزَالُونَ يُقَاتِلُونَكُمْ حَتَّى يَزِدَّوَكُمْ عَنْ دِينِكُمْ إِِنْ أَسْتَعَاثُوا» و تا زمانی که تمام تلاش ما ایستادگی

و بقای دین است، این جنگ باقی است.»

فرمانده کل سپاه با توجه به سفارش امام علی(ع) که می‌فرمایند: «إِزْمِ بَصْرَكَ أَقْسَى الْقَوْمِ» اذعان داشت: «نگاه به اقصی القوم دشمن از این‌روست که عقبه و ژرفای چالش و تهدید خوب روایت شود. این اراده خداوند متعال است که مؤمنان را از طریق روایت درست از وادی ظلمات به نور هدایت کند و اولیای طاغوت را از نور به سمت تاریکی بکشاند.»

<div><div>   </div><div>حجت‌الاسلام والمسلمین حاجی صادقی تبیین سیاسی شدن را یکی از الطاف و موهبات الهی خواند و گفت: «این فتنه‌ها و جنگ‌ها و نزاع‌ها باید پیش بیایند تا انسان‌ها جوهره خود را نشان بدهند؛ یعنی معلوم بشود چه کسی در کدام جبهه قرار دارد و اینکه چه ابدیتی را برای خودشان می‌سازند.»</div></div>
--

حجت‌الاسلام والمسلمین حاجی صادقی، نماینده ولی فقیه در سپاه در جمع اعضای قرارگاه جهاد تبیین سپاه بهترین نوع جهاد تبیین را جهاد امیدآفرینی و انگیزه‌آفرینی خواند و اظهار داشت: «دشمن امروز تمام تلاش خود را می‌کند تا ناامیدی بر دل مردم بنشاند. این خاصیت باطل است؛ ولی بدانید باطل کف است و حق آب. باطل نابود شدنی است.»

نماینده ولی فقیه در سپاه اذعان داشت: «اسلام ناب همیشه دشمن دارد. شما ببینید در دوره امام علی(ع) جامعه چطور بود؟ چه دشمنانی شکل گرفته بود؟ کسی با اسلام اموی و بنی‌عباسی مشکلی ندارد.»

وی فتنه‌انگیزی را از ویژگی‌های دشمن خواند و با بیان اینکه «اسام فرمودند از فتنه‌ها عبرت بگیرید. این فتنه‌ها ممکن است دوباره و چندباره شکل بگیرد.»، گفت: «از دشمن انتظاری جز دشمنی نداریم. انتظاری جز فتنه و آشوب نداریم. آنچه مهم است، دست دشمن را خواندن است. فتنه‌ها را خوب تحلیل کردن است. ما نگران دشمنی دشمنان نیستیم. باید نگران غفلت خود باشیم. باید مواظب باشیم که بازی دشمن را نخوریم.»

حجت‌الاسلام والمسلمین حاجی صادقی خاطر‌نشان کرد: «در دفاع مقدس دشمن دشمنی خود را می‌کرد؛ اما از آنجایی که تحلیل‌ها خوب بود و غفلتی نداشتیم، جنگ تحمیلی را به دفاعی مقدس تبدیل کردیم. جنگی که آمده بود انقلاب را نابود کند، موجب بقای انقلاب شد. جنگ را تحمیل کردند که جلوی انقلاب را بگیرند؛ اما انقلاب به نقاط بسیاری صادر شد.»

نماینده ولی فقیه در سپاه شناسایی دشمن را از تکالیف هادیان سیاسی دانست و اظهار داشت: «وظیفه ما این است دشمن را نشان بدهیم. مردم نباید دشمن را دوست ببینند. باید مراقب باشیم بچه‌های ما را دست‌های مخملی نفریبد.»

وی ادامه داد: «دشمن‌بسا پیروزی‌های جبهه‌های انقلاب در عرصه‌های جهانی و منطقه‌ای و داخلی احساس خطر بیشتری می‌کند. به تعبیر حضرت آقا، دشمن چون می‌بیند این انقلاب در حال یک جهش بزرگ است و موانع را از بین می‌برد، این فتنه‌ها و آشوب‌ها راه می‌اندازد.»

وی چالش‌ها و تهدیدات را عامل رشد کشور خواند و تأکید کرد: «ما در بحران‌ها قوی شده‌ایم و وسعت پیدا کرده‌ایم. ما هرگز در مسیرهای آرام به قدرت نرسیده‌ایم. هر گاه مجبور شده‌ایم با قدرت‌های بزرگ روبه‌رو شویم، آنجا قدرتمند شده‌ایم و نقطه مبارزه را تغییر داده‌ایم. جغرافیای مبارزه را پیش برده‌ایم و به آن عمق داده‌ایم.»

سردار سلامی خاطر‌نشان کرد: «اگر در هشت سال دفاع مقدس آن عدم توازن و تعادل بین ما و دشمنان ما وجود نداشت، امروز سپاه و انقلاب وجود نداشت یا اگر هم بود، در حد یک نیروی داخلی با تعدادی تجهیزات سبک به کار خود ادامه می‌داد. اگر جنگ نبود، ما قدرتمند نمی‌شدیم. ما اگر از جنگ انشای قدرت نمی‌کردیم و برای توسعه قدرت الهام نمی‌گرفتیم، امروز سازمانی برای مقابله و دفاع با قدرت آمریکا نداشتیم.»

فرمانده کل سپاه تصریح کرد: «امروز جایگاه جمهوری اسلامی به

قدری رشد کرده است که آمریکا به جای اینکه ما را نقطه آخر مبارزه

خود قرار بدهد، نقطه اول مبارزه خود قرار داده است. ما در جنگ

توانستیم نیاز و اندازه مورد نیاز قدرت را تشخیص بدهیم. اگر جنگ

تحمیلی نبود، ما به فکر وسعت دادن به قدرت‌مان نمی‌افتادیم.»

وی در ادامه گفت: «اگر تحریم نبود، اگر محاصره علمی، فنی،

اقتصادی و سیاسی نبود، ما همچنان برای تأمین همه نیازهای خود به

بیگانگان نیازمند بودیم. جنگ اقتصادی ویرانگرترین شکل جنگ برای

یک کشور است و اگر این جنگ اقتصادی رنگ جهانی به خود بگیرد،

شرایط بسیار سخت‌تر خواهد شد.»

سردار سلامی مظاهر قدرت ایران را محصول تحریم‌ها دانست و خاطر‌نشان کرد: «ما که در مسیر تولد مدام قدرت بودیم و میلادمستمر قدرتمند شدن را می‌دیدیم، از زمانی که وارد جریان تحریم شدیم، دشمن به دنبال این بود که شیب قدرتمند شدن ما را کند کند و به سقوط

بکشاند اما مانند دوره جنگ ما را قدرتمندتر و مستحکم‌تر کرد. هر آنچه که امروز به عنوان مظاهر قدرت ما می‌بینید، همه محصول دوره تحریم است.»

فرمانده کل سپاه استقلال جامعه دینی را امری مستقل و بدون حمایت بیگانه توصیف کرد و ابراز داشت: «از بیگانه نمی‌شود برای هدایت دین کمک گرفت. فرضی نمی‌شود دین را جلو برد. ما مستقل شدیم تا خودمان هدایت دین را بدون نیاز به بیگانه جلو ببریم. کشورهایی که تا دیروز هیچ سامانه دفاعی را به ما نمی‌فروختند، امروز تقاضای سامانه‌های دفاعی از ما دارند، حتی افرادشان را برای آموزش و انتقال فناوری به کشورشان به ایران می‌فرستند.»

وی وجود رهبر معظم انقلاب را عامل اصلی حرکت و رشد کشور خواند و تأکید کرد: «کشوری که رهبر بزرگ و حکیم دارد و ملت بزرگ و مکتب بزرگی همچون عاشورا و قرآن و شهادت دارد و در کنار این‌ها دشمن بزرگی هم دارد، این ملت قوی می‌شود و هرگز شکست نمی‌خورد. انسان بدون قرار گرفتن در مقابل شیطان ایمانش قوی نمی‌شود.»

سردار سلامی در خصوص مقدمات ضروری جنگ‌ها گفت: «جنگ به قلب مطمئن، ایمان قوی و اعتماد به نفسی نیاز دارد که تجلی ایمان به خداست و باورهای عمیق و ذهن‌های آگاه می‌خواهد، که ما همه را داریم؛ پس نگران نیستیم. از دل این مخاطرات چه فرصت‌های بزرگی را به دست آوردیم. این را بدانید دشمن و بیگانه هرگز مقدمات قدرتمند شدن و عزیز شدن ما را فراهم نمی‌کند. این را بدانید که عزت ما در وابستگی نیست. تعامل با وابستگی متفاوت است.»

فرمانده کل سپاه با اشاره به صادرات نفت کشورمان اظهار داشت: «دشمنان ما گفته بودند که نمی‌گذاریم حتی یک قطره نفت را صادر کنیمد. صادرات نفت ایران را به صفر می‌رسانیم. این عدد

سردار سر لشکر حسین

ملتی که رهبر و مکتب بزرگ

ریاضی نقطه و معیار یک مبارزه بود که دشمن کلیدش را زده بود؛ اما ما ایستادگی کردیم تا جایی که امروز ما هر چه از نفت می‌خواهیم صادر می‌کنیم؛ هر چه را هم صادر نمی‌کنیم به واسطه مدیریت‌ها و محدودیت‌های خودمان است، نه تحریم و اراده دشمن.»

وی تأکید کرد: «آزادی عملی که امروز داریم، به راحتی به دست نیامده است. کشتی‌هایی از دشمن را توقیف کردیم. رزمایش‌هایی را جلوی چشم آمریکایی‌ها اجرا کردیم که یعنی اگر کسی به کشتی‌های ما تعرض کند، کشتی‌های او را خواهیم گرفت.»

سردار سلامی تصریح کرد: «صحبت‌های امروز ما با پشتوانه قدرت است. امروز ما با مابه‌ازاها حرف می‌زنیم. این قدرت را جهان لمس کرده و دیده است. ما از تحریم‌ها آزادی عمل ساختیم و در شعار نشان‌دیم. می‌خواستند ما در شعار بمانیم؛ اما نماندیم و عبور کردیم و رسیدیم به نقطه‌ای که امروز مانند کشورهای غیر تحریم زندگی می‌کنیم.»

فرمانده کل سپاه سیاست جهان را تا حدود زیادی به اراده سیاسی ایران وابسته دانست و گفت: «در نبردهای با مقیاس جهانی، در اتحادیه‌های سیاسی شرق آسیا، در تنظیم مناسبات و معادلات سیاسی و امنیتی منطقه، نقش سیاسی ما حضور و جلوه دارد. کشوری که توانسته است نقطه تمرکز آمریکا از قلب این سرزمین را به نقاط متعدد و متفرق در مرزهای دنیا اسلام دور کند، حتماً صاحب قدرت است. این را دشمنان ما به خوبی می‌دانند.»

وی تأکید کرد: «از بذر حکمت رهبری است که شجره قدرت حاصل می‌شود. ثمرات این شجره قدرت برای تمام مسلمان‌ها پیام‌آور آزادی، امنیت، اعطایر و قدرت و منزلت در تمام جغرافیای اسلام است. اینها به سبب ماندن ما در میانه میدان و ناامید نشدن و محزون نشدن و خوف نداشتن است.»

حجت‌الاسلام والمسلمین حاجی صادقی، نماینده ولی فقیه در سپاه

بهترین جهاد تبیین امیدآفرینی است

<div><div>   </div><div>ارزش هاست. گرفتار فساد کردن یعنی می‌خواهند جوانان ما را گرفتار مواد مخدر و مسائل جنسی کنند تا از انقلاب و مفاهیم ارزشی مانند بسیج و... دور شوند.»</div></div>

حجت‌الاسلام والمسلمین حاجی صادقی در خصوص ضرورت‌های جهاد تبیین اظهار داشت: «افشای دشمن، هم دشمن و هم راهبردهای دشمن را ببینید. دشمن تاکتیک‌های خود را نشان‌مان می‌دهد؛ اما هدف‌گذاری خود را مخفی می‌کند. باید حواس‌مان باشد فریب او را نخوریم. باید هدف‌گذاری دشمن را شناسایی کنیم. جریان‌های منفعل و نفاق را آشکار کنیم. شکست‌های دشمن را به مردم نشان بدهیم.»

نماینده ولی فقیه در سپاه ادامه داد: «تقویت مبانی فکری و اعتقادی و قرآنی فرزندان‌مان از واجبات است. مبانی فکری فرزندان به ویژه در مورد ولایت باید به قدری قوی باشد که با کوچک‌ترین ارتعاش و آشوبی دل‌شان نلرزد. باید در مجموعه‌های‌مان در خصوص بصیرت فی‌الدین بیشترین تلاش را بکنیم.»

حجت‌الاسلام والمسلمین حاجی صادقی بی‌توجهی به بیانات رهبر معظم انقلاب را یکی از برنامه‌های دشمن خواند و توضیح داد: «سخنرانی‌های امام باید تبیین و تحلیل شود. به این جملات حضرت آقا در سخنرانی اخیر دقت کنید: «ملت ایران بسیجیان و نیروهای انقلاب اسلامی مظلومند، اما قوی‌اند.» یا «به ملت ایران ظلم ظلم شد.» اینکه این اتفاقات را به ملت ایران نسبت می‌دهند، ظلم به مردم ایران است. اینکه یک اقلیت کوچکی حرکت کوچکی انجام بدهد و این را به حساب کل ایران بگذارند، این بزرگ‌ترین ظلم به ملت ایران است.»

وی ادامه داد: «اگر قضیه این دختر جوان هم نبود، بهانه

دیگری به‌وجود می‌آوردند تا امسال در اول مهر، در کشور نا امنی

و اغتشاش ایجاد کنند.» این جمله حضرت آقا نشان می‌دهد، این

برنامه آشوب از پیش برنامه‌ریزی و سامان‌دهی شده بود و لیدرها

تعیین شده بودند.»

نماینده ولی فقیه در سپاه با توجه به گفته‌های رهبر معظم انقلاب، کارگردانان این فتنه را آمریکا و سعودی خواند و اظهار داشت: «هیجانان امروز جوانان از روی منطق و عقلانیت نیست. این هیجانان را به عقلانیت و منطق جوانانی که برای رسیدن به انقلاب جنگیدند و آنهایی که در راه دفاع از این مرز و بوم هشت سال دفاع مقدس را گرداندند، گره نزنید.»

حجت‌الاسلام والمسلمین حاجی صادقی در سپاه در پایان با توجه به روایات، فتنه را محل آزمون الهی دانست و یادآور شد: «فتنه ها آماده شدن و زمینه‌سازی برای ظهور امام زمان(عج) است.»

حجت‌الاسلام والمسلمین حاجی صادقی در خصوص دشمن تذکر داد و گفت: «دشمن نمی‌خواهد ما توانمند باشیم. عزیزان من، دشمن ضعیف شده، اما نمرده است. دشمن احساس می‌کند با جمهوری اسلامی مرگ تدریجی او قطعی است. این صحبت خوددشمنان ماست که می‌گویند با جمهوری اسلامی با نظام ولایی باید حذف شود یا ما حذف خواهیم شد.»

نماینده ولی فقیه در سپاه با اشاره به اینکه جنگ امروز دشمن یک جنگ ترکیبی است، گفت: «جمع‌بندی جبهه دشمن این است

که مقابله با جمهوری اسلامی در یک عرصه تنها ممکن نیست.

باید با انقلاب جنگ ترکیبی داشت. دشمن یک جنگ چند ضلعی برای ما تدارک دیده است. شکست از درون و خلوت کردن جبهه انقلاب از اهداف این مقابله است؛ چون فهمیده‌اند نمی‌توانند خود انقلاب را کنار بزنند.»

وی خاطر‌نشان کرد: «یهودی‌های صدر اسلام چون نتوانستند اسلام را زمین‌گیر کنند، تصمیم گرفتند مسلمان را پیاده‌نظام خود کنند؛ یعنی کارگردانی کردند تا مسلمانان بازیگران آنها شوند. از این طریق شروع به شکستن اسلام کردند. می‌گویند اسلام را جز مسلمان سر نمی‌برد و انقلاب را هم جز انقلابیون نمی‌تواند متوقف کند.»

حجت‌الاسلام والمسلمین حاجی صادقی با اشاره به سخنان

سلامی فرمانده کل سپاه

دارد شکست ناپذیر است

سردار سلامی خاطر نشان کرد: «باطل رفتنی است. «جاء الحق و زهق الباطل». باطل در ذات خودش نابودشدنی است. باطل از جنس عدم است؛ اما حق محقق شدنی است. وقتی دشمن پدیده تکفیر را در منطقه تکثیر کرد، نفوذ ما در منطقه چندین برابر شد و ساختمان قدرت اسلام مبتنی بر انقلاب کامل شد. نقشه قدرت رو به تکامل پیش رفت و قدرت جمهوری اسلامی وسیع شد.»

فرمانده کل سپاه با توجه به اینکه قدرت به جغرافیا نیاز دارد، گفت: «هر چه سطوح قاعده هندسه قدرت وسیع بشود، این قدرت مؤثرتر و شکست‌ناپذیرتر خواهد شد. دشمن با راهبردهای ناقص و جاهلانه زمینه‌های قدرت‌یابی ما را به شرط استفاده از فرصت آن فراهم کرد و این امر حاصل شد. وقتی حکمت در مقابل جهالت قرار می‌گیرد، این چنین است.»

وی سلاح‌ها را موجودات صلبی و جامد دانست و اظهار داشت: «پول، مکتب اقتصادی، ثروت و تسلیحات، جامد هستند و قدرت اندیشیدن و عمل ندارند. اگر حکمت پشت سر اینها قرار گرفت، تولید قدرت می‌کند و اگر جهالت پشتوانه آنها شد، به عکس عمل می‌کند کما اینکه در مورد آمریکا این اتفاق افتاد.»

سردار سلامی افزود: «آمریکایی‌ها گفتند بزرگ‌ترین فقدان ما نبود حکمت و نبود یک رهبر روحانی است. اینها سرمایه‌های اصیلی هستند که برای ایران وجود دارد.»

فرمانده کل سپاه ایران را کشوری مستقل از تحریم‌ها دانست و تصریح کرد: «کشور ما امروز در مرحله‌ای قرار دارد که برداشتن و برداشتن تحریم شرط بقای آن نیست. بقای کشور مستقل از فضای تحریم است؛ چون دارای اندیشه و راهبرد و طرح اقدام و استعداد و ظرفیت است. ما به فناوری‌ها دست یافته‌ایم. درست در موسم تحریم در صنایع پیشرفت کردیم. اینها از نصرت الهی است.»

وی برنامه حمله امروز دشمن را در یک فضای روانی معرفی کرد و گفت: «جنگ امروز در میدان قلب‌ها و ذهن‌هاست. این آرایش کاملاً جهانی است. آنچه در روزهای اخیر در خیابان‌ها اتفاق افتاد، بهانه‌های فعال شلدن این راهبرد است؛ یعنی اگر این حادثه هم نبود، این انرژی‌های مترکسم به صحنه می‌آمدند. این فتنه باید وضع حمل می‌کرد که عامل رشد ما شود. در این صحنه هم ما دشمن را به زمین خواهیم زد.»

سردار سلامی ادامه داد: «اگر شعارهای امروز آنهايي که به خیابان آمده‌اند، نگاه کنید، پر از فحاشی و هتاکي است. این نشان از فروپاشی این حرکت در ابتدای کار خود دارد؛ یعنی همین ابتدای طلوع، غروب اخلاقی خود را رقم زده است. هرزه‌گویی‌های که بیان آن عرق شرم بر جبین می‌نشانند. این افراد زعام‌دار و میدان‌دار جریانی به نام اغتشاش هستند، به همین علت بود که مردم به سرعت صف خود را از این افراد جدا کردند و اینها را تنها گذاشتند.»

فرمانده کل سپاه گفت: «افرادی که در فضای مجازی سر و صدا به راه انداخته‌اند و ایرانی شلوغ و مملو از اغتشاش و هیاهو را به نمایش گذاشته‌اند(که متأسفانه برخی از نیروهای خودی سر و صدای این تعداد محدود را باور کرده‌اند)بدانند، ایران فضای مجازی با ایران واقعی متفاوت است. ایران واقعی قدرتمند، مقتدر، آرام و باصلابت است. دشمن بداندند شلوغی‌های این چنینی شبیه انداختن یک ریگ به درون دریاست.»

وی اولیسن راه حل مبارزه با این دسیسه‌ها را آگاهی دادن به مردم دانست و اذعان داشت: «روحانیون و مبلغان دینی امروز باید بیرق تبیین را برافرازند و با شیطان مبارزه کنند. تا حالا دیده‌اید که تاریکی بتواند با نور مقابله کند. تیرگی و سیاهی از جنس عدم و هر جا که نور باشد، ردی از تاریکی نیست.»

سردار سلامی ادامه داد: «فرمول غلبه بر دشمن در فضای مجازی همان است که قرآن به آن اشاره کرده است: «وَاجْتَبُوا قَوْلَ الزُّورِ». زور از تزویر می‌آید؛ یعنی حرف فریبکارانه. کافی است به مردم یاد بدهیم که اجتناب کنند. گوش‌تان را به دست اینها نسپارید تا همه وجودتان به دست این شیاطین قرار نگیرد.»

فرمانده کل سپاه در خصوص جایگاه آگاهی دادن به مردم اظهار داشت: «امروز آگاهی دادن، متن و اصل مبارزه است. عده کثیری از مردم صدای ما را می‌شنوند. قلب‌ها و دل‌ها با این حرف‌ها محکم می‌شود؛ چون خدا ولی کسانی است که به او ایمان آورده‌اند.»

وی افزود: «استراتژی این فتنه از قلب استکبار شکل می‌گیرد و از رسانه‌های جمعی پژواک پیدا می‌کند و بسر ذهن و جان و قلب قلیل جوانانی که خود را از مظاهر علمی می‌دانند، می‌شنیند. این همان استراتژی است که دشمن در عملیات روانی خود پیاده می‌کند.»

فرمانده کل سپاه ادامه داد: «دشمن می‌خواهد بین ذهن و جسم جوانان فاصله بیندازد؛ یعنی اعمال جوانان بنابر ذهن خودشان نباشد؛ بلکه از یک ذهن منفصل که ساخته و پرداخته دشمنان است، تبعیت کرده و به اراده آنها حرکت کند.»

وی رسانه‌های دشمن را متولدکننده ابعاد موهمی در اذهان خواند و یادآور شد: «شما ببینید چطور یک برش از شلوغی‌ها را در سطح فضای مجازی گسترش می‌دهد و جوانان فکر می‌کنند کل جامعه در معرض اغتشاشات و شلوغی‌هاست. آنها جزء موهمی کشور را به تصویر می‌کشند و جوان را از جزء حقیقی که در آن پیشرفت است غافل می‌کند.»

سردار سلامی ادامه داد: «جوانان باید بدانند سررشته این فرافکنی‌ها به دست دشمنان است. باید بدانند که این حوادث در حال گذر است و تاریخ همه چیز را ششبه خورشید وسط آسمان نشان خواهد داد. دشمن

حجت‌الاسلام والمسلمین طائب، مشاور عالی فرمانده کل سپاه

آمریکایی‌ها از قدرت ایران می‌ترسند

آمریکا با ایران در میز مذاکره به توافق برسد، در رژیم صهیونیستی نتانیاهو به رأس قدرت می‌رسد. اگر نتانیاهو به رأس قدرت برسد، تأثیر می‌گذارد در اینکه جمهوری‌خواه‌ها و ترامپیسم در آمریکا بالا بیاید؛ لذا به این جمع‌بندی رسیدند که مذاکره را به بعد از انتخابات اسرائیل و آمریکا موکول کنند.»

مشاور عالی فرمانده کل سپاه از برنامه‌ریزی دشمن برای اغتشاشات اخیر گفت: «برنامه دشمن، اغتشاشات در آبان‌ماه بود تا پیش از انتخابات آمریکا در ایران درگیری رخ بدهد و قدرت ایران ضعیف شود. آنها در این اغتشاشات به دنبال کاهش قدرت بودند تا دیگر ایرانی‌ها به موضوع آمریکا و انتخابات آن و مسائل بیرونی نپردازند و همچنین آن برد رسانه‌ای اربعین و آن عضویت در شانگهای نادیده گرفته شود و در آخر اینکه سفر رئیس‌جمهور ایران به آمریکا منحل شود.»

حجت‌الاسلام طائب با اشاره به برنامه دشمن در سفر رئیس‌جمهور به آمریکا، اظهار داشت: «در ماجرای سفر رئیس‌جمهور به آمریکا برنامه را به گونه‌ای طراحی کرده بودند که به فاصله یکی دو سخنرانی پس از رئیس‌جمهور، رئیس‌جمهور آمریکا سخنرانی کند. غرض از این کار چه بود؟ غرض‌شان این بود که به بهانه‌های واهی، مانند شلوغی خیابان‌ها دیدار رئیس‌جمهور ایران با آمریکا را میسر کنند که تیم حفاظتی ایران با رصد خیابان‌ها تا هتل این برنامه شوم دشمن را بهم ریختند.»

مشاور عالی فرمانده کل سپاه در خصوص هویت‌سوزی که برنامه اول دشمن است، گفت: «گام اول در هویت‌سوزی تکرر شبهه است. شبهه‌ها که زیاد شد، وارد فاز تردید می‌شود. تردید در صداقت که آیا این حکومت با ما صادق است؟ بعد از تردید در صداقت تردید در حقانیت شکل می‌گیرد. آیا اسلام حق است یا باطل؟ بعد از تردید در حقانیت تردید در موفقیت جان می‌گیرد. ثمره این تردید ایجاد ناامیدی در کشور است که منجر به تردید در مقبولیت می‌شود. نتیجه همه این برنامه‌ها تولید گسست ذهنی در آحاد جامعه است که کشور را به دو قطبی کاذب می‌کشاند. اینجا آغاز خشم و نفرت مردم از حکومت است.»

حجت‌الاسلام طائب در خاتمه درباره گام دوم دشمن که هویت‌سازی است، توضیح داد: «در هویت‌سازی اولین گام ارتباط‌گیری توده‌ای است که رسالت این کار به دست شبکه‌های اجتماعی اینترنتی است. گام دوم لذت‌گرایی و سبک زندگی غربی است. گام سوم شبکه‌سازی، پای افرادی را که شناسنامه جالبی ندارند، به اموری که به افراد جامعه مرتبط است، باز می‌کنند تا در مسائل گوناگونی، مانند شبکه‌سازی زنان فعالیت بکند.»

ایران ضعیف می‌شود. راهبرد دوم: اغتشاش در جمهوری اسلامی بود که اگر اغتشاش رخ بدهد، عناصر در جمهوری اسلامی تضعیف می‌شود.»

مشاور عالی فرمانده کل سپاه برنامه آمریکایی‌ها برای اغتشاش در ایران را برای رسیدن به اهداف خودشان در میز مذاکره خواند و توضیح داد: «هدف اصلی آمریکایی‌ها از اغتشاشات این بود که به وسیله بی‌ثباتی‌ای که در جامعه رخ می‌دهد، در بجام از ایرانی‌ها باج بگیرند؛ یعنی ایران در پای میز مذاکره برای پایان دادن به این بی‌ثباتی‌ها به آمریکایی‌ها امتیاز بدهد تا توافق‌نامه امضا بشود.»

حجت‌الاسلام طائب ادامه داد: «اصرار آمریکایی‌ها از افزایش تنش در جمهوری اسلامی این است که پیش از انتخابات آمریکا قضیه برجام فیصله پیدا کند. اگر شما دقت کنید، همیشه روند مذاکرات بر این بوده که داریم به توافق می‌رسیم. اما چی شد؟ چرا به هم خورد. برای اینکه رئیس‌موساد سفری به اسرائیل داشت؛ در آنجا برآورد کرد که این روند قدرت‌یابی جمهوری اسلامی اگر منجر به توافق بشود، با خواسته‌هایی که جمهوری اسلامی دارد در رقابت داخلی بین احزاب اسرائیلی نتانیاهو به قدرت برمی‌گردد.»

وی سفارش کرد: «نامه ۲۷ صفحه‌ای بنت در زمان نخست‌وزیری‌اش به اکثریت خاموش اسرائیل را بخوانید. در آنجا نقش ایران را به خوبی درک خواهید کرد. نفتالی بنت می‌گوید اگر

^[1] مشاور عالی فرمانده کل سپاه حرکت مناسب دولت در یک سال

سردار سلیمانی گفت: «بسیج یک ظرفیت بی نظیر است. رهبر معظم انقلاب در این باره بارها فرموده‌اند: «بسیج تشکیلات انقلاب اسلامی است»، «بسیج یک تشکیلات مردمی بی نظیر در سطح دنیاست». تشکیلاتی به اندازه و کیفیت بسیج در کشور نداریم؛ حتی در دنیا هم مشابهی ندارد.» وی در توضیح تعداد پایگاه‌های بسیج گفت: «بیش از ۵۷ هزار پایگاه بسیج در مساجد مستقر است. غالب این پایگاه‌ها مأموریت ایفای نقش در این آشوب‌ها را دارند.»

سردار سرتیپ غلامرضا سلیمانی، رئیس سازمان بسیج مستضعفین در جمع اعضای قرارگاه جهاد تبیین سپاه اظهار داشت: «۵۹ هزار واحد بسیج دانش آموزی داریم. شبکه گسترده‌ای از بسیج فرهنگیان هم داریم که می‌توانند دانش‌آموزان عزیز را ذیل برنامه‌های جهاد تبیین به جلو پیش ببرند. بسیج ۴۵ هزار رده‌قشری دارد. اعم از بسیج اساتید، بسیج دانشگاه‌ها، بسیج کارمندان، بسیج طلاب و روحانیون، بسیج جامعه زنان، بسیج کارگران و بسیج اقلشار متعددی که هر کدام برای ما

ظرفیت ویژه دارد.» وی افزود: «۴۲ هزار گروه جهادی ثبت شده داریم. بیش از سه هزار گردان مردم پایه که اگر فرماندهان این گردان‌ها یک آمادگی به آنها داده شود، می‌توانند در کنار شبکه گسترده هادیان سیاسی و روشنگران فرهنگی که آنها هم به‌عنوان هادیان سیاسی ایفای نقش می‌کنند، کار کنند.»

سردار سلیمانی اظهار داشت: «مجموعه شوراهای پایگاه‌ها و مسئولان این شبکه گسترده بیش از یک و نیم میلیون نفر را در بر می‌گیرد. در شبکه ثامن که از خرداد سال ۱۳۹۹ تشکیل شد، حدود چهار میلیون نفر عضو هستند و همه این افراد پشتیبانی می‌شوند.»

سردار سلیمانی به مبلغان سیاسی کشور در خصوص استفاده از ظرفیت بسیج سفارش کرد و گفت: «هادیان سیاسی می‌توانند از ظرفیت بسیج استفاده کنند و برنامه‌های آموزشی و آگاهسازی خود را در این ظرفیت پیاده‌سازی کنند. این نیروها هر یک خانواده‌ای دارند و شما با آموزش دادن به آنها نه تنها این افراد را آموزش دیده می‌کنید؛ بلکه خانواده‌های این عزیزان را آموزش می‌دهید.»

رئیس بسیج مستضعفین ادامه داد: «خوشبختانه

سردار سلیمانی، رئیس سازمان بسیج مستضعفین

شبکه ثامن چهار میلیون عضو فعال دارد

سپاه و بسیج کارنامه موفق‌تری را در تبیین و روایت دارند. موفق‌ترین نمونه این کارنامه در سال ۱۳۸۸ بود. بیشترین فعالیت بسیج در آن دوره در بخش روشنگری بود. نتیجه آن روشنگری هم حماسه «نه‌دی» بود که رقم خورد.»

وی با اشاره به اینکه شرایط کنونی بهترین فرصت برای تبلیغ معارف سیاسی و دینی است، تأکید کرد: «ظرفیت بسیج برای تبلیغ معارف سیاسی آماده است و طرف مقابل ما هم که مخاطب باشد احساس نیاز می‌کند. مردم تشنه شنیدن حقایق هستند. در مدارس و دانشگاه‌ها ما این استقبال را دیدیم. ما می‌توانیم این ظرفیت را در تمام بخش‌ها و اصناف اجرا کنیم و نتیجه بگیریم.»

سردار سلیمانی در خصوص برنامه جهاد امیدآفرینی گفت: «از سال گذشته یک عنوانی با نام جهاد امیدآفرینی در بسیج مطرح شد که به‌عنوان هدف جهاد تبیین قرار گرفت. جهاد امیدآفرینی تنها حرف نیست؛ بلکه محرومیت‌زدایی، اردوهای جهادی، راهیان نور، راهیان پیشرفت و فناوری، آبرسانی به هفت هزار روستا، ایجاد یکصد هزار واحد خورشیدی

خانگی، پشتیبانی از طرح‌های اقتصاد مقاومتی، رفع موانع اقتصادی کارگاه‌های تولیدی از دستاوردهای این جهاد امیدآفرینی است.»

رئیس سازمان بسیج مستضعفین در خصوص برنامه‌های بسیج در فضای مجازی توضیح داد: «پس از بیانات رهبر معظم انقلاب، روشنگری در فضای مجازی را رقم زدیم. نتیجه آن هم ترند شدن «البیک یا خامنه‌ای» در فضای مجازی بود. این از ظرفیت‌های بسیج و سپاه است که همه می‌توانند در قرارگاه‌های جهاد تبیین نقش بگیرند. این طرح بزرگ به نام شهید هاشمی است که مسئول اطلاعات سپاه سلمان استان سیستان و بلوچستان بود و به دست افراد شرور جیش‌الظلم به شهادت رسید.»

سردار سلیمانی در پایان اظهار داشت: «نتیجه طرح شهید هاشمی که روشنگری در رسانه و در فضای دانشگاه‌ها و در بین آحاد مردم است، در مناسبت‌هایی همچون سیزده آبان، سالروز شهادت شهید حاج قاسم سلیمانی روز دانشجو و پس از آن بیست و دوم بهمن دیده خواهد شد. بنابراین، در اجرا و پیاده‌سازی این طرح باید تمام همت خودمان را بگذاریم.»

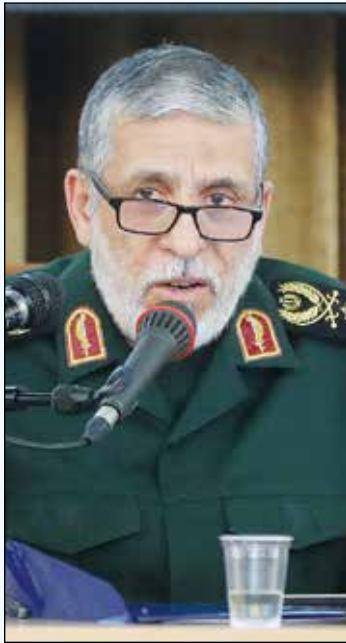
سردار سیاری، جانشین سازمان اطلاعات سپاه

آشوب‌ها نتیجه عصبانیت دشمن از پیشرفت ایران بود

سردار سیاری گفت: «ریچارد نفیو که کارشناس وزارت خارجه آمریکا در امور تحریم است، در کنگره سؤال می‌پرسد آیا پروژه براندازی جمهوری اسلامی جدی است؟ خودش پاسخ می‌دهد که سیاست تغییر به صورت خبری هم وجود ندارد تا چه رسد به اینکه به اجرا دربیاید.»

سردار سرتیپ سیاری جانشین سازمان اطلاعات سپاه در جمع اعضای قرارگاه جهاد تبیین سپاه؛ با تأکید بر اینکه آمریکایی‌ها و جریان دموکرات‌ها جریان تغییر قانون بشر را در دستور کار خود قرار داده‌اند، توضیح داد: «ریچارد نفیو می‌گوید جمهوری اسلامی نه تنها امنیت خود؛ بلکه داعیه امنیت کشورهای پیرامون خود را دارد. جمهوری اسلامی با شکست داعش این خبر را به دنیا مخابره کرد. امروز دیگر نه آمریکا توانایی مقابله با ایران را دارد و نه دیگر کودتایی در داخل کشور می‌تواند به تغییر سیاست جمهوری اسلامی کمک کند.»

وی با اشاره به برنامه خرابکارانه دموکرات‌های

آمریکایی علیه ایران، گفت: «دموکرات‌های آمریکایی معتقدند افزون بر فشارهای اقتصادی، نقش گروه‌های داخلی با تقویت و هدایت آنها ذیل توسعه حقوق مدنی، NGO و پروژه نفوذ در بین استادان و دانشجویان دانشگاهی و تحریک مردم برای ایجاد آشوب در خیابان‌ها و بهره‌برداری از عصبانیت مردم عراق و لبنان برای کاهش نقش گروه‌های مقاومت در عراق و لبنان از موارد الزامی برای شکست جمهوری اسلامی ایران است.»

جانشین سازمان اطلاعات سپاه ادامه داد: «آمریکایی‌ها در یکی از نشست‌های خود به این نتیجه می‌رسند که بلشویبی را در یکی از نقاط مرزی ایران، مانند کرمانشاه یا کردستان ایجاد کنند تا یک حفره مرزی با خاک عراق ایجاد کنند. پروژه فضاسازی تبلیغاتی علیه رهبری را در آن جلسه کلید می‌زنند و اندیشکده‌های آمریکایی هم چندین دهه تمرکزشان را روی حوزه زنان و جوانان معطوف می‌کنند.»

سردار سیاری با تأکید بر اینکه کارگردان اصلی شلوغی‌ها و اغتشاشات ایران، آمریکایی‌ها هستند،

اظهار داشت: «یکی از عناصر مرتبط با سپاه در نشستی که در اردیبهشت امسال علیه جمهوری اسلامی برپا می‌کند، بر مواردی مثل قیمت‌ها و لزوم مسئولان اجرای و شورای پروژه، ساخت اتاق جنگ داخلی و ایجاد نارضایتی‌های عمومی، سلب امنیت از نیروهای حامی نظام، ارتباط سلولوی با لیدرها تأکید می‌کند. ایجاد ناامیدی به آینده کشور و تضعیف اعتقاد ویایور جوانان از مواردی است که دشمن خیلی بیشتر با برگزاری کمپین‌های متعدد، همانند چهارشنبه‌های سفید کلید زده است.»

وی ادامه داد: «خواسته دشمن این بوده که حجاب به عنوان مرکز اغتشاشات قرار بگیرد؛ چرا که حجاب وزن موتور پیش‌برنده جامعه هستند؛ به گونه‌ای که یکی از عناصر ضدفرهنگی می‌گوید در اغتشاشات گذشته چه در ۱۳۷۸، ۱۳۸۸، ۱۳۹۸ تخریب ساخت گروه‌ها بود؛ اما در اغتشاشات اخیر که بسا موضوع زن و حجاب شکل گرفت ساخت دین را نشانه گرفته‌اند.»

جانشین سازمان اطلاعات سپاه تأکید کرد: «علت اصلی آشوب‌های اخیر پیشرفت و جهش

ایران اسلامی بود که دشمنان ما تاب و توان دیدن آن را نداشتند. جریان غدیر خم و پذیرایی سه میلیون، جریان اربعین حسینی(ع)، عضویت ایران در شانگهای، اجرای طرح تحولی ارز ترجیحی و همدلی همه دستگاه‌های اجرایی و نظارتی در حل بحران‌هایی، چون کم‌آبی و قحطی برق و پوشش هزینه‌های به وجود آمده از طریق یارانه از مواردی بود که آتش به دامن دشمن انداخته بود.»

سردار سیاری تصریح کرد: «دشمن با استفاده از زمینه‌های شتاب‌دهنده‌ای که برایش از مرگ مهسا امینی مهیا شده بود، محتوای از پیش برنامه‌ریزی شده در مورد حقوق زنان را منتشر کرد؛ از این رو بیشترین برنامه را روی تخریب حجاب، گشت ارشاد، دستگاه قضا و امر به معروف گذاشت.»

وی این فتنه را با دیگر فتنه‌ها کاملاً متفاوت خواند و توضیح داد: «شعارهایی که در این فتنه اغتشاشگران می‌دادند، شرم‌آور و ساختارشکنانه بود. جمعیتی که در این آشوب‌ها علاوه بر نوجوانان و جوانان ایرانی، افرادی از ۱۴ کشور دیگر هم حضور داشتند.»

دکتر محمد حسین صفار هرندی، عضو مجمع تشخیص مصلحت

سرعت در ابلاغ پیام رکن اساسی جنگ روایت‌ها است

دکتر محمد حسین صفار هرندی گفت: «وظیفه هادیان سیاسی در این دوره بسیار حساس‌تر و عمیق‌تر از دهه‌های پیش است. دشمن امروز بسیار صبور و پرمرو است. برای انجام اهدافش بعضاً سال‌های سال صبر می‌کند و اگر هم شکست بخورد، از رو نمی‌رود و دنبال برنامه و راه‌حل دیگر می‌گردد.»

دکتر محمد حسین صفار هرندی، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام در جمع اعضای قرارگاه جهاد تبیین سپاه اظهار داشت: «شجاع‌الدین شفا از اشخاص عنود و متمرّد از شیعه و اسلام بود. این شخص وقتی از ایران فرار می‌کند، در بیانی می‌گوید دیگر زمان مبارزه سیاسی با ایران منقضی شده است. باید روش سیاسی و نظامی کنار گذاشته شود. باید تاریخ را به روایت خودمان به مردم ایران عرضه کنیم، در این صورت است که مردم ایران کاری را که ما دوست داریم، انجام خواهند داد.»

صفار هرندی ادامه داد: «در اوایل دهه هفتاد موج کتاب‌نویسی درباره انقلاب به قلم افرادی که در آن

سوی مرزهای ایران زندگی می‌کردند، شکل گرفت. عموماً هم درباره انقلاب نگاشته می‌شد. موضوعی که آن موقع خیلی به ندرت در داخل ایران به آن پرداخته می‌شد. هدف از این کتاب‌نویسی‌ها این بود که تصویر دیگری از انقلاب را به جامعه تحویل دهند که با آن تاریخی که ما رقم زده بودیم، بسیار متفاوت بود. تقریباً همان نوجوانانی که در آن دوره مخاطب این نوع از روایت‌گری‌ها بودند، امروز با انقلاب اسلامی چالش دارد.»

این عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام پیشنهاد داد: «تصویری که ما از محمدرضا پهلوی و حکومت شاهنشاهی داریم، یک تصویر مفلوک و منحنط است که دست‌گدایی‌اش را به سمت آمریکا بلند کرده است؛ این تصویر دقیقاً همان تصویری است که نزدیکان پهلوی از پهلوی اظهار کرده‌اند. شما کتاب خاطرات علم را حتماً بخوانید؛ اگر هم فرصتش را ندارید تلخیصی را که آقای موسی حقانی از این کتاب یادداشت کرده است، حتماً مرور کنید. باید این تصویر حقیقی به شکلی بدیع و رسانه‌ای در اختیار مردم قرار بگیرد.»

وی با اشاره به اینکه مهم‌ترین رکن جنگ روایت‌ها «سرعت در ابلاغ پیام» است، گفت: «جنگ روایت‌ها را باید جدی بگیریم. در خیلی از موارد ما عقب‌تر از رسانه‌های بیگانه قدم برمی‌داریم. این ایراد بزرگی است. در خیلی از موارد مشاهده کرده‌ایم که اطلاعات در دست ما بوده است و ما می‌توانستیم از اثرات مخرب این خبرها جلوگیری کنیم. دشمن هم که بیکار ننشسته و با دستکاری اصل خبر و اکاذیب جعلی جماعتی را به سمت خودش می‌کشد.»

صفار هرندی از نفوذ دشمن در بازی‌های کودکان هشدار داد و اظهار داشت: «دشمن نه تنها در بعد شبکه‌های اجتماعی، بلکه در بازی‌های که ایجاد می‌کند آنچه هدف قرار داده، خشونت و کشتار و مبارزه خشن است. برخی از افرادی که در این اغتشاشات اسیر شدند، می‌گفتند ما روزی ۱۵ ساعت با گوشی مشغول هستیم که از ۱۵ ساعت هشت ساعتش را مشغول بازی‌های جنگی هستیم. بازی‌هایی که در آن هر جنبنده‌ای را بنابر شرایط با کارد و تبر و اسلحه می‌کشند. شما تصور کنید فردی

که روزی هشت ساعت مشغول چنین بازی‌هایی است، وقتی وارد شرایطی همچون بازی می‌شود که شلوغی و اغتشاش است، از خود چه واکنشی نشان خواهد داد.»

این عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام، درک شرایط جوانان امروز را از ضروریات تبلیغ دانست و تذکر داد: «باید شکل جدیدی از جهاد تبیین را به نوجوانان و جوانان عرضه کنیم. باید بدانیم بدیهیات ما با بدیهیات دهه جدید متفاوت است. دشمن برای ساخت بدیهیات مورد نظر خود در ذهن جوان ما بسیار هزینه کرده و می‌کند.»

وی ادامه داد: «در جهاد تبیین باید به خودرایی جوانان توجه کنیم. نباید این موضوع ما را ناامید کند. از آنجایی که هدایت خداوند متعال بن‌بست ندارد، ما هم نباید از هدایت قشر جوان و نوجوان ناامید شویم. گاهی اوقات باید راه‌حل‌های لسانی را کنار بگذاریم و با عمل خودمان جوانان را به سمت خودمان بکشانیم. بهترین راه عمل هم خدمت به مردم است. خدمت زینان مألوف بین تمام انسان‌هاست.»

مستطیل قرمز

به بهانه آغاز کنگره شهدای ورزشکار با سخنان رهبر معظم انقلاب

نسیم اسدپور

دبیر گروه فرهنگ

بیانات اخیر رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار با دست‌اندرکاران کنگره شهدای ورزشکار و جمعی از مادران شهدای ورزشکار که در تاریخ ۲۰ شهریور ۱۴۰۱ برگزار شد، هفته گذشته در محل برگزاری این همایش در تهران منتشر شد. در این همایش، رهبر معظم انقلاب از دست‌اندرکاران فیلم «مستطیل قرمز» قدردانی و تأکید کردند: «بیان حقایق با آثار هنری، کار لازمی است که باید با قوت انجام شود.»

«مستطیل قرمز» به کارگردانی حسن و حسین صیدخانی و تهیه‌کنندگی زنده‌یاد سیدعلیرضا سجادیپور، ساخته شده و روایتی واقعی از بمباران زمین فوتبال بخش چوار در استان ایلام است که در دوران دفاع مقدس رخ داده است.

ساخت «مستطیل قرمز» با تلاش دو برادری صورت گرفته که خود از اهالی منطقه چوار هستند و خودشان درباره ساخت این فیلم گفته‌اند: «سال‌ها دغدغه این را داشتیم که بتوانیم درباره شهدا و فاجعه بمباران زمین فوتبال چوار فیلمی را بسازیم، چرا که اکثر خانواده شهدا را از نزدیک می‌شناسیم و در جریان اتفاقات سال ۱۳۶۵ بوده‌ایم.»

اما همان طور که رهبر معظم انقلاب اسلامی تأکید کردند، بیان حقایق رخ داده در بستر زمان، آنهم با آثار هنری فاخر اقدامی لازم و ضروری است. این آثار موجب می‌شود، نه فقط مردم و به خصوص جوانان کشورمان، بلکه مردم کشورهای دیگر نیز بدانند که در دنیای مدعی انسانیت، تمدن و حقوق بشر، چه ظلم‌هایی بر

مردم کشورمان رفته و از سوی دیگر، مقاومت و ایستادگی چنین مردمی نیز به تصویر کشیده شود.

حقایق نهفته و هنرمندان گمنام

واقعیت این است که هر چه در دریای بیکران و بی‌نهایت خاطرات و حقایق دفاع مقدس پیش برویم، باز هم قصه‌هایی ناب، تلخ و شیرین از دل آن بیرون می‌آید. قصه‌هایی که می‌توان از آن داستان‌های کوتاه و بلند نوشت و فیلم‌ها و سریال‌های کم‌نظیر ساخت، اما متأسفانه بسیاری از این داستان‌ها یا مورد غفلت قرار می‌گیرند یا اگر از سوی نویسندگان هنرمندی مورد توجه قرار بگیرند، آنچنان که باید و شاید از آنها حمایت نمی‌شود.

یکی از مهم‌ترین جنبه‌های حمایت از چنین آثاری، حمایت‌های مالی و بودجه‌ای است. بسیاری از جوانان فیلم‌ساز با استعداد، از همین مناطق بومی هستند که برای به تصویر کشیدن چنین آثاری و لو در قالب یک فیلم مستند یا

فیلم کوتاه مشتاق هستند، اما پشت درهای بسته مدیران به بن‌بست می‌رسند.

یک جنبه مهم حمایتی دیگر، به حوزه تبلیغات چنین آثاری بر می‌گردد. تبلیغاتی که مخاطب را متوجه وجود چنین آثاری و پیام نهفته در آنها می‌کند. بدون تبلیغات در این روزگار که فضای مجازی ما را کاملاً احاطه کرده است، قطعاً یک پای کار می‌لنگد؛ اما متأسفانه در موارد بسیاری شاهد بوده‌ایم که در این حوزه فیلم‌های خوبی ساخته شده، اما چون مورد توجه سازمان‌ها و نهادها از جمله مدیریت‌های شهری- برای تبلیغات شهری- یا رسانه ملی- برای تبلیغات عمومی- قرار نگرفته، آن طور که باید و شاید دیده نشده است. نمونه آن را می‌توان همین فیلم «مستطیل قرمز» دانست. فیلمی که شاید اسم آن را هم مخاطب عام کمتر شنیده باشد.

زمانی این فیلم‌ها بیشتر مهجور واقع می‌شوند که با هزینه شخصی و بخش خصوصی ساخته شده باشند. در آن صورت، کمتر هم مورد

توجه قرار خواهند گرفت؛ زیرا سازمانی پشت چنین اثری نیست که بیلان‌سازی کند. این قطعا اجحاف در حق کسانی است که با دغدغه‌های ملی و دینی، به سراغ چنین موضوعاتی می‌روند.

راه‌های نرفته

بدون تعارف باید گفت، نمی‌توان از نسل جدیدی که برای او از لحاظ فرهنگی آنطور که باید و شاید سرمایه‌گذاری نشده، توقع داشت که با تاریخ کشورش آشنا باشد و به آن افتخار کند، نمی‌توان توقع داشت که به راحتی فریب فضای مجازی و تبلیغات آن را نخورد؛ بلکه برای آشنایی نوجوانان کشور با حقایق، باید از جوانان با استعداد و دغدغه‌مند کمک گرفت، کسانی که حتی حاضرند از امکانات زندگی خود نیز برای این مهم بگذرانند. برادران صیدخانی در این رابطه می‌گویند: «ما هر آنچه را که داشتیم، یعنی دو خانه و دو ماشین را فروختیم تا «مستطیل قرمز» را بسازیم!»

آنها هدف از این کار را اینطور بیان کرده‌اند: «دغدغه ما این است که اصالت‌مان را نمایش دهیم که کم کم در حال فراموشی است. به طور مثال همین الان به مدارس ابتدایی بروید و ببینید چند کودک، جنگ و دفاع مقدس را می‌شناسند. این موضوع را هم نمی‌توانیم به گردن جامعه ببندیم، چون اصل هر چیزی از خانواده شروع می‌شود و بعد از آن هم اگر کم کاری هست، به خاطر کم‌کاری تولیدکنندگان فرهنگی است که نتوانسته‌اند خوراک خوبی به جامعه تزریق کنند.» مهم‌ترین نیاز کنونی جامعه به خصوص در برابر ذهن پرسشگر نوجوانان و جوانان این مرز و بوم، این است که میدان را برای کار خلاقانه و آتش به اختیار کسانی باز کنیم که واقعاً دغدغه‌مند هستند و کشورشان را عاشقانه دوست دارند.

فرهنگ

شماره ۲۵ | دوشنبه ۲۵ مهر ۱۴۰۱

یادداشت

سینمای غریب کودک

بهاره صمدی

کارشناس فرهنگی

در هفته‌ای که گذشت، روز جهانی کودک را پشت سر گذاشتیم. روزی که بهانه خوبی است تا فعالیت‌های فرهنگی و هنری در این حوزه را بررسی مختصری کنیم. با وجود اهمیت بالای این حوزه، اما جست‌وجو در این بخش نشان می‌دهد، آنطور که شایسته و بایسته کودکان ایرانی است، فعالیت در حوزه کودک جدی گرفته نمی‌شود.

یادمان نمی‌رود که روزگاری فیلم‌هایی برای کودکان ساخته می‌شد که در فهرست پر فروش‌ترین‌های سال یا حتی دهه قرار می‌گرفت. حتی فیلمی مانند «کلاه قرمزی» در دهه ۷۰ ساخته شده که تا امروز نیز نوازسته‌عنوان پر فروش‌ترین‌های سینما را به خود اختصاص می‌دهد. این آثارها نشان می‌دهد، می‌توان کار خوب ساخت و انتظار داشت که مورد استقبال هم قرار بگیرد.

اما متأسفانه سال‌ها یا حتی دو دهه است که سینمای کودک مهجور واقع شده و از تولید آثار ماندگار در آن خبری نیست. این در حالی است که هر روز یک پویانمایی جدید و یک فیلم به بازار ما وارد می‌شود. نمی‌توان انتظار داشت که همه کودکان و خانواده‌ها چشم بر این آثار بسته و در انتظار این باشند که تولیدکنندگان فیلم داخلی، عزم خود را جزم کرده و مانند گذشته این حوزه را جدی بگیرند.

البته در سال‌های اخیر نیز آثاری ساخته شده که با ذائقه کودکان همراه بوده است؛ مانند «قهرمانان کوچک» که سریال آن نیز با نام «شش قهرمان و نصفی» از شبکه پنجم سیما پخش شد، اما این میزان تولید کافی نیست و باید این حوزه بسیار جدی‌تر گرفته شود.

در حوزه کودک و نوجوان باید چشم‌اندازی وسیع‌تر داشت و تنها به تولید یک اثر بسنده نکرد؛ بلکه به هر تولیدی باید به چشم برنده‌سازی نگاه کرد. مانند آنچه سال‌های سال در رابطه با «کلاه قرمزی» شاهد بوده‌ایم. از فیلم تا عکس بر روی جلد دفتر و کوله‌پشتی‌ها گرفته تا عروسک‌های کلاه قرمزی و پسرخاله که بر روی دیوار اتاق‌های کودکان خودنمایی می‌کردند. برنده‌سازی منجر می‌شود که نوجوان از آن برند الگوبرداری کند؛ این الگوبرداری نیز کمک شایانی در راستای ترویج سبک زندگی اسلامی ایرانی خواهد کرد. لازم نیست که این الگوسازی شعارگونه باشد و مخاطب را پس بزند. هنوز هم کودکان دهه شصتی مسئولیت‌پذیری پسرخاله و مهربانی و محبت کلاه قرمزی را فراموش نکرده‌اند و ناخودآگاه از آن بهره می‌گیرند. کودکان برعکس آنچه خیلی‌ها تصور می‌کنند، فقط به تولید آثاری با فناوری‌های خاص و مدرن نیاز ندارند، بلکه گاه می‌توان با تعریف قصه‌هایی شیرین و آثاری به ظاهر ساده‌تر، کارهای ماندگاری در این حوزه برای‌شان ساخت. البته این به معنای آن نیست که برای چنین کارهایی کمترین بودجه‌ها در نظر گرفته شود، بلکه تأکید بر این مطلب به این دلیل است که یادآور شویم قصه‌گویی و قصه‌پردازی از هر چیز دیگری برای کودک مهم‌تر است. بنابراین باید در ساخت آثار هنری در این حوزه نیز به دنبال قصه‌های شیرین و پسر از امید و نشاط باشیم و سعی کنیم با لحاظ کردن کیفیت مناسب، کمیت این گونه آثار را نیز ارتقا دهیم.

ایران متحد

نگاهی به رنگین‌کمان اقوام و مهندسی فرهنگی به مناسبت جشنواره وحدت

برداشت

نکته مهم و راهبردی در این میان، این است که باید دائماً مراقب بود تا رویدادهایی مانند جشنواره‌های معرفی اقوام و مذاهب، در خدمت اتحاد، همبستگی و همدلی اقوام ایرانی باشد و به بهانه معرفی ویژگی‌ها و پیشینه اقوام، به شائبه‌های قومیت‌گرایانه و تفرقه‌افکنانه که از سوی دست‌های پنهان و با ترفندهای پیچیده دنبال می‌شود، آلوده نشود؛ به ویژه در شرایط کنونی کشور که دندان طمع دشمنان برای فعال کردن گسل‌های مذهبی و قومیتی تیز شده است، ظرفیت، هنرمندی و هوشمندی در برگزاری چنین جشنواره‌هایی، می‌تواند به خنثی کردن توطئه دشمن منجر شود.

«رنگین‌کمان اقوام و مذاهب» است و این کثرت و تنوع که در عین وحدت و یکپارچگی به چشم می‌خورد، یک فرصت استثنایی برای تمرین همزیستی، تعامل و برادری است و این تعامل و تعاون نیز از جلوه‌های تحقق سبک زندگی تراز انقلاب اسلامی به شمار می‌آید. تجربه ماندگار دفاع مقدس و حضور هم‌زمان و متحد مردم از اقوام، ادیان و مذاهب مختلف برای دفاع از مرزهای عزت و شرف «ایران اسلامی»، گواهی روشن بر وجود این ظرفیت فوق‌العاده و سازنده است که امروز هم در مواجهه با تهدیدات پیدا و پنهان امنیتی، سیاسی و فرهنگی می‌توان به شایستگی از آن بهره گرفت.

تاریخی و مناسبات اجتماعی معرفی کند. ایجاد فضای شادی و نشاط در جامعه هم‌زمان با ایام ولادت پیامبر گرامی اسلام حضرت محمد مصطفی (ص)، بازشناساندن ویژگی‌های اقوام مختلف ایرانی به جوانان و نوجوانان و تقویت هویت ملی، از دیگر اهداف جشنواره «ایران عزیز» است.

این جشنواره و برنامه‌های مشابه آن که تاکنون هم با عناوین و رویکردهای متنوع برگزار شده‌اند، فرصت مناسبی هستند برای توجه به مسئله تنوع اقوام و مذاهب ایرانی و ظرفیت‌های کم‌نظیر این تنوع برای هم‌بستگی ملی و مهندسی فرهنگی جامعه. به تعبیر اهل ذوق، ایران اسلامی

حسین مهریزی

خبرنگار فرهنگی

چند روزی است که جشنواره وحدت اقوام ایرانی با عنوان «ایران عزیز» به مناسبت هفته وحدت و با هدف معرفی فرهنگ، تمدن و آداب و رسوم اقوام گوناگون ایران زمین در شهر تهران و به همت شهرداری در حال برگزاری است.

آنطور که برنامه‌ریزان و متولیان این جشنواره اعلام کرده‌اند، در این رویداد فرهنگی چهره‌های شاخص و تأثیرگذار هر یک از اقوام ایرانی معرفی و تقدیر می‌شوند و هر قومی این فرصت را می‌یابد که فرهنگ خود را به لحاظ مختصات فرهنگی،

رمان

او باید فرمانده باشد

خاطرات شهید حسین همدانی

رمان «او باید فرمانده باشد» برگرفته از زندگی و خاطرات سردار شهید حاج حسین همدانی در آستانه چاپ قرار دارد. اثر این به زودی از سوی مؤسسه فرهنگی - هنری مرکز اسناد انقلاب اسلامی روانه بازار نشر خواهد شد.

مدیر فرهنگی مرکز اسناد انقلاب اسلامی درباره این رمان گفت: «سردار همدانی، با وجود مشغله فراوان در فرماندهی امور دفاعی و نظامی، تصمیم گرفت یادمانده‌های خود را در گنجینه تاریخ‌شغافهی مرکز اسناد انقلاب اسلامی به ثبت برساند.»

تلویزیون

دیدنی نو

معرفی کتاب با اجرای عمو فیتله‌ای

شبکه نسیم در فصل جدید برنامه‌سازی به سراغ موضوع ترویج کتاب رفته و قرار است برای پخش آماده شود. این برنامه «دیدنی نو» نام دارد و حمید گلی که او را کودکان بیشتر به نام عمو فیتله‌ای می‌شناسند، اجرای این برنامه را عهده‌دار شود.

پیش از این در شبکه نسیم «کتاب باز» تنها برنامه‌ای بود که موضوع کتاب‌خوانی را تبلیغ می‌کرد؛ اما احتمالاً با حضور «گلی» به فضای کتابخوانی و ترویج فرهنگ مطالعه در میان کودکان و نوجوانان پرداخته شود.

مستند

حبیب‌الله صادقی

روایت زندگی یک هنرمند

فیلم مستند «حبیب‌الله صادقی» به کارگردانی محمدصالح حجت‌الاسلامی و تهیه‌کنندگی حسین نشاطی در مرکز هنری و رسانه‌ای سلوک حوزه هنری تولید شده است. این فیلم مستند با حضور نزدیک به بیست چهره مطرح هنری، ابعاد هنری و فعالیت‌های هنرمند

مطرح دهه‌های اخیر کشور و انقلاب را مرور کرده است. این اثر با پایان فیلمبرداری و انجام امور فنی نهایی، برای حضور در شانزدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم مستند ایران، «سینماحقیقت» آماده شده است.

سلبریتی متعهد

بررسی نقش چهره‌های مشهور در مرجعیت اجتماعی

پیش درآمد

سلبریتی تراز انقلاب

علی بیگدلی

کارشناس سیاسی

وجه فرهنگی یکی از مهم‌ترین ابعاد انقلاب اسلامی است و تحقق آرمان‌های انقلاب در گرو فرهنگ است و هنر نقطه ثقل فرهنگ به شمار می‌آید و می‌توان با استفاده از هنر و سیاستگذاری‌های درست در این عرصه به اهداف متعالی انقلاب رسید. با هنر انقلابی می‌شود در احساسات تصرف کرد، علاقه و انگیزش اجتماعی به وجود آورد و به سمت اهداف متعالی انقلاب که همان رسیدن به تمدن اسلامی است، دست یافت. غافل شدن از ساحت هنر باعث می‌شود دشمنان فرهنگی و سیاسی بدون رقیب در جامعه جولان داده و بدون هیچ مزاحمتی سیاست‌های غلط خود را در جامعه هدف جاری و ساری کنند؛ اما اگر سبک هنر در یک جامعه به سمت انقلابی بودن حرکت کند، می‌تواند هنرمندانی داشته باشد تا به مثابه سرباز آماده‌ای شود که با تسون رزم هنرمندانه خود در مقابل دشمنانش بایستد و به عنوان سکانداری اثرگذار، عرصه را راهبری کند. به صورت اجمالی سلبریتی تراز انقلاب باید دارای ویژگی‌هایی باشد:

۱- الگوی مناسب برای جامعه باشد: هنرمند انقلابی می‌تواند با تأسی از مرام بزرگمردانی، چون حاج قاسم، الگوی خوبی برای نسل جوان امروز انقلابی باشد.

۲- نماینده مردم باشد: دغدغه سلبریتی غیر انقلابی، روشنفکرنمایی و حرکت در دایره خارج از مرز و بوم است. یک هنرمند انقلابی باید حرف مردم را بزند و به جای رفتار روشنفکر مآبانه، نماینده مردم خودش باشد. به تعبیر رهبری عزیز «کسی که با مردم و دلبسته به هدف‌ها و دلبستگی‌های آنها باشد، هنرمند مردمی است.» (۱۳۷۳/۶/۲۵)

۳- هنر انقلاب را در میان جوانان بگستراند: شهید آوینی نمونه بارز یک هنرمند انقلابی است که هنر انقلاب را در میان جوانان این مرز و بوم گستراند. استفاده از ابزار هنر برای رساندن جوانان یک ملت به اوج سعادت و پیروزی مهم‌ترین اصل در مرام یک سلبریتی انقلابی است.

۴- استیکارستیز باشد: هنر انقلابی سرستیز با دشمنانش دارد؛ یعنی دشمن دشمنان مردم است و با کسانی که قصد ظلم به مردم را دارند، می‌جنگد. تولی و تبری در هنر باید به وسیله هنرمندان انقلابی نهادینه شود. سلبریتی انقلابی تراز انقلاب می‌تواند بهترین فرد برای مقابله با این تهاجم دشمن باشد. با هنر خود، هم با دشمن مبارزه کند و هم دشمن را به جوانان این مملکت بشناساند نه اینکه همسوا با آنان مخرج مشترک پیدا کند.

۵- احساس مسئولیت داشته باشد: سلبریتی انقلابی در مقابل رخدادها و پدیده‌های سیاسی نمی‌تواند بی‌تفاوت باشد؛ اما باید بر اساس معیارهای اسلامی و با رعایت وجدان با احساس مسئولیت و در راستای حل مشکلات مردم و کشورش اعلام نظر کند؛ چنانکه رهبر معظم انقلاب در دیدار با جمعی از کارگردانان سینما و تلویزیون در تاریخ ۲۳ خرداد ۱۳۸۵ فرمودند: «به عنوان یک انسان نخبه، یک هنرمند و یک نگاه نافذ به جامعه و کشور و انسان‌ها، می‌توانید احساس مسئولیت کنید و اجر انسانی و وجدانی هم می‌توانید ببرید.»

پای تلویزیون در میان است

و حراست می‌کند، با صدای بلند دفاع کن و بر دشمن نابخشود که میهن‌مان را می‌خواهد تجزیه کند با کلامت یورش ببر، از آزادیات دفاع کن، حقوق از دست‌رفته‌ات را بخواه، اما دوست را بشناس و دشمن را محکوم کن با صدای بلند تا به یک سلبریتی واقعی تبدیل شوی.»

تابع قانون

اما واقعیت این است که همان‌گونه که سایر آحاد جامعه، از نظام سیاسی کشور تبعیت می‌کنند، سلبریتی‌ها نیز باید خود را در این دایره قائل بدانند. مگر یک معلم می‌تواند هر مطلبی را در کلاس درس مطرح کند یا هر نوع لباسی که خواست بپوشد؟ سلبریتی‌ها نیز باید بدانند از این غائله مستثنی نیستند.

در این باره مهدی ناظمی، جامعه‌شناس و استاد دانشگاه بر این باور است که در غرب سلبریتی‌ها به این دلیل مستثنی هستند که با نظام‌های ارزشی آن کشور هماهنگ هستند. آنها هم تابع نظام ارزشی خود هستند و شوخی‌هایی مثل آزادی باعث نمی‌شود کل نظام خود را زیر سؤال ببرند.

وی در ادامه می‌افزاید: «اگر نهادی برای مدیریت سلبریتی‌ها نداشته باشیم، توانایی مدیریت سلبریتی‌ها را به کلی از دست خواهیم داد، همان‌طور که تاکنون از دست داده‌ایم. ما نمی‌توانیم بگوییم چرا سلبریتی تخصصی ندارد. اصلاً قرار نیست تخصص داشته باشد. کسانی که تخصص دارند باید برای سلبریتی‌ها حرف بزنند و آنها را آماده کنند و سلبریتی‌ها هم طبق سیستمی که در آن زندگی می‌کنند، وظیفه خود را برای جامعه انجام بدهند. وظیفه سلبریتی‌ها امروز در جامعه ما حمایت از وحدت ملی کشور است، نه اینکه خود را به طبقه محدودی که ثروت بی‌شمار و با قدرت ارتباطاتی دارند بچسباندند. سلبریتی‌ها قرار نیست تخصص داشته باشند.»

کلام آخر

در چارچوب مدیریت سلبریتی‌ها در شرایط کنونی، می‌توان از سه راهبرد کلان سخن گفت. راهبرد نخست، رها کردن این قشر است تا سازوکارهای طبیعی و خود به خودی اجتماعی و سیاسی آنها را کنترل و کنش‌های آنها را تنظیم کند. سسوی دیگر طیف نیز راهبرد امنیتی کردن مسائل این قشر و برخورد امنیتی و سخت با آنهاست. به نظر می‌رسد تجربه اتخاذ هر دو راهبرد در مقطعی از حیات سیاسی و فرهنگی جامعه ایرانی وجود دارد و در عمل هیچ کدام نتایج مطلوب و موردنظر را در پی نداشته است. در این میان و در میانه طیف، راهبرد «کنترل اجتماعی» است که به نظر می‌رسد اهمیت و ارزش راهبردی داشته و می‌تواند در شرایط کنونی، مؤثرترین راهبرد باشد. از آنجا که سلبریتی‌ها خود برخاسته از جامعه هستند، قاعدتاً راهکار هدایت آنها را باید در جامعه جست‌وجو کرد. در این مسیر قانونمند کردن رفتارهای سلبریتی‌ها ارتباط مستقیمی با «شفاف‌سازی» زندگی آنها دارد. بر این اساس، باید رفتار ایشان در معرض دید عموم قرار گیرد و در خصوص آنها پنهان‌کاری صورت نپذیرد. به دیگر کلام، افعال ایشان در منظر و رؤیت دنبال‌کننده‌ها قرار گیرد و کنش‌های مثبت آنها بزرگ‌نمایی نشده و کنش‌های منفی ایشان نیز پنهان نشود.

اهمیت چندانی برخوردار نبود و علاقه‌ای به دنبال کردن را بر نمی‌انگیخت.

پس از انقلاب اسلامی تا حال حاضر، در عصری زندگی می‌کنیم که سلبریتی‌ها کم‌کم از تلویزیون فاصله گرفته‌اند؛ چراکه محل‌های رسانه‌ای متعدد دیگر امکان نشو و نمای کافی به ایشان داده‌اند، به‌ویژه رسانه‌های تصویری-مجازی که به‌صورت دائم امکان ارائه برای مخاطب خود را فراهم می‌آورند. این مسئله بسیاری از چهره‌های هنری را به صرافت انداخته تا بیش از اهتمام به فعالیت هنری خود، در عرصه مذکور بکوشند تا به مدد تبدیل شدن به سلبریتی، ادامه فعالیت خود را از منظر مالی تضمین کنند. رخداد نوپیدگی که در این شرایط با آن مواجه هستیم، حاشیه‌امینت و مصونیتی است که فرد از رهگذر تبدیل شدن به سلبریتی در ایران از آن برخوردار می‌شود.

شرایط کنونی «رفتاری» و «عملکردی» سلبریتی‌ها، ترجمان این واقعیت است که این گروه در قیاس با سایر اقشار اجتماعی، با کمترین میزان مؤاخذه در قبال ناهنجاری‌های رفتاری خود مواجه بوده و به‌صرف برخی هم‌آوایی‌های سیاسی و حاکمیتی، آشکارا با چشم‌پوشی مواجه می‌شوند. جنس این مصونیت قاعدتاً قضایی و کیفری نیست، بلکه جنسی از «بخشش و چشم فرو بستن» دارد. در حال حاضر، در عصر کنشگری آزادانه سلبریتی‌ها به سر می‌بریم. حاشیه امنیت سلبریتی‌ها، فضای را برای ایشان فراهم کرده که به مدد یک موضع‌گیری یا خواندن یک ترانه خود و انبوهی از رفتارهای ناهنجارشان را در حاشیه امن و خارج از دایره بازخواست مدنی و عرفی یا دولتی قرار می‌دهند.

کنشگری سیاسی

در این میان، آش ناهنجاری سلبریتی‌ها به‌اندازه‌ای شور شد که حتی مصطفی هاشمی طبا، فعال سیاسی اصلاح‌طلب، در ۸ بهمن سال ۱۳۹۸ برای روزنامه شرق نوشت: «سلبریتی واقعی کیست؟ کیست که نداند امروز کمانگیر به‌عنوان سلبریتی‌های مورد پسند مردم ایران یاد کنیم؛ اسطوره‌هایی که برای ماندگاری ایران زمین جان دادند... همه آنان که سلبریتی خوانده می‌شوند، وظیفه داشتند در شهادت سردار سلیمانی خود سینه سپر کرده و پیشاپیش مردم او را بدرقه کنند و وقتی پاسخ شنیدند که اگر حاج قاسم و حاج قاسم‌ها نبودند چه می‌شد، می‌گویند چرا اینها را به رخ ما می‌کشید؟ باید هم به رخ آنان کشید؛ چراکه چه بخوانند و چه نخوانند برگردن آنان دین بزرگی است؛ به بزرگی جغرافیای ایران از حاج قاسم سلیمانی... گیرم برخی از آنان دین دار نباشند و حریم حرم پاکان دینی چون حضرت زینب(علیه‌السلام) برای آنان مهم نباشد، اما نباید به حفظ حدود و ثغور کشوری که در آن به دنیا آمده، رشد کرده، تغذیه کرده و مشهور شده، تعصب و اعتقاد داشته باشند؟... آقا یا خانم سلبریتی که در مقابل پاسداران و مرزداران مان ایستاده‌ای، آیا تاکنون یک سطر در محکومیت ترامپ نوشته‌ای؟ آیا روشنفکری شما فقط باید در مقابل هم‌میهنان سربدارتان باشد؟ هرگز طعم اسارت را نچشیده‌ای که خود را در این کشور اسیر می‌دانی. اصلاً می‌دانی چه بر سر اسرای بوسنیایی و ایزدی و سوری آمده است؟... حرفت را بزن همچنان که همواره گفته‌ای، اما از سربازت که از من و تو و دیگر هموطنان پاسداری

در دنیای امروز، جریان سلبریتیسم را می‌توان بخش مهمی از نظام ارزش‌های فرهنگی-سیاسی رایج در دنیای پست‌مدرن برای شکل‌دهی به باورها، ارزش‌ها و شیوه زندگی یا تهییج حرکات اجتماعی و سیاسی برشمرد. سلبریتی‌ها در دنیای کنونی آنانی هستند که کنش‌هایشان باعث می‌شود طرفداران‌شان، سبک زندگی و رفتار اجتماعی و حتی سیاسی‌شان را تغییر دهند؛ از این رو کارشناسان معتقدند، اغلب، این جهت‌گیری‌ها به‌صورت ناخودآگاه اتفاق می‌افتد. بنابراین فرآیند شکل‌گیری سلبریتی در هر جامعه‌ای امری قابل اعتناست و اندیشمندان متعدد از مناظر مختلف درصدد توضیح آن برآمده‌اند. از همین منظر، شکمی در این نیست که ابزار تبدیل هر فرد به سلبریتی فارغ از استعداد یا ویژگی‌های فردی خود، پیوند دو ساحت رسانه و ظرفیت فضای مجازی را به دنبال دارد.

بنابراین باید میان مفاهیمی چون «چهره» و «ستاره» با «سلبریتی» تفاوت قائل شد. چهره‌ها اغلب عناصر علمی و هنری دارای تخصص و شأنی هستند که در جامعه با ویژگی‌های خود شناخته می‌شوند، اما لزوماً با زندگی روزمره مردم پیوند نخورده‌اند. ویژگی مهم ستاره نیز این است که باحالی قهرمانی بتواند خلأ احساسی جامعه را پر کند. به همین دلیل است که اغلب ستاره‌ها، قهرمان سینما یا ستاره موسیقی یا ورزشکارند.

سلبریتی کیست؟

در این میان، سلبریتی کسی است که به واسطه حضور و پیوند خوردن با زندگی روزمره مردم، حائز ویژگی اصلی شهرت و ایجاد ثروت است؛ از شهرت خود نان می‌خورد و در برخی موارد به‌واسطه شهرتش، منافع عده‌ای را که می‌توانند دارای ثروت یا قدرت نیز باشند، تأمین می‌کند یا به خطر می‌اندازد.

پیش از انقلاب اسلامی، به‌ویژه در دهه‌های ۶۰ و ۵۰، روند ایجاد و رشد سلبریتیسم در ایران آغاز شد. ظهور عصر سلبریتی‌ها در ایران برخلاف غرب که در سینما ریشه داشته، متأثر از حضور و رواج تلویزیون در خانه‌ها و میان جامعه ایرانی است. تا زمانی که تلویزیون در ایران رواج نداشت؛ برای نمونه در دهه‌های ۲۰ و ۳۰ شمسی، با وجود حضور در سینما و رادیو و دارا بودن ستاره، با وجود سلبریتی مواجه نیستیم.

سینما ستاره‌هایی داشت؛ اما به سبب متصل نبودن آنها به صنعت هنر و سرگرمی و به سبب حضور نداشتن در کلیت زندگی روزمره جامعه، کارکرد سلبریتی نداشتند. سینما برشی از زندگی مخاطب را در بر می‌گرفت و تنها در لحظه‌هایی در زندگی مصرف‌کننده حضور می‌یافت، اما تلویزیون به‌صورت مداوم کلیت زندگی مردم را در برگرفته و درصدد برساخت انسانی جدید برآمده بود. در این میان، آمار نیز گویای این امر است که در فاصله سال‌های ۱۳۵۳ تا ۱۳۶۹ تعداد دستگاه تلویزیون در ایران از ۱۷۰ هزار عدد به یک میلیون و ۳۰۰ هزار عدد رسید.

سلبریتی‌سازی در دهه پنجاه

حال این سلبریتی است که از طریق امکان تلویزیون وارد زندگی افراد شده و درون آن حضور پیدا می‌کند. از این روست که از یک‌سو تلویزیون در فاصله دهه‌های ۶۰ تا ۵۰ در میان خانواده‌های ایرانی حضوری گسترده یافت و از سوی دیگر زندگی عادی سلبریتی‌ها نیز برای مردم اهمیت پیدا کرد. حال اینکه زندگی عادی ستاره‌ها و چهره‌ها میان مردم از

صبح صادق تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری درباره سلب‌ریتی‌ها را بررسی کرد

سلب‌ریتی در مرزهای قانون

انسیه ربیعی

خبرنگار

در دهه‌های گذشته پیگیری و اقبال نسبت به افراد مشهور، همانند امروز رواج نداشته است؛ اما فرهنگ شهرت به‌خصوص در جهان توسعه‌یافته در انتهای دهه ۱۹۸۰ و آغاز دهه ۱۹۹۰ به ویژگی زندگی اجتماعی تبدیل شد و این وضعیت با کمک رسانه‌های جهانی که چهره‌های عمدتاً سرگرمی و ورزشی را تبلیغ، ستایش، گاهی نفرت‌انگیز و بعضی وقت‌ها نابود می‌کنند، به درون سده ۲۱ کشیده شد.

در سال ۱۹۹۷، بر اساس نظر مخاطبان بزرگ‌سال، ارزش‌های غالب در برنامه‌های تلویزیونی محبوب برای ۱۱ ساله‌ها عبارت بود از احساس مسئولیت اجتماعی و نیکوکاری. در این سال، در بین ۱۶ ارزش بررسی‌شده، شهرت در جای پانزدهم بود؛ اما شهرت در سال ۲۰۰۷ به جایگاه اول رسید و احساس مسئولیت اجتماعی در این سال به جایگاه یازدهم سقوط کرد و نیکوکاری پس از آن به جایگاه دوازدهم رسید.

افراد شهره در گذشته، عمدتاً با تکیه بر ویژگی‌های اکتسابی و زحماتی که برای کسب آنها می‌کشیدند، خود را از سایرین متمایز می‌کردند؛ اما شگفتی فرهنگ شهرت، جابه‌جایی تأکید از شهرت کسب‌شده به شهرت رسانه‌مدار است. این همان چیزی است که کارکرد سلب‌ریتی وجود دارد که می‌توان آن را به معنای بالا بردن؛ به‌صورت گسترده تحسین کردن؛ مشهور کردن و اهمیت زیاد دادن به شخص تفسیر کرد.

سلب‌ریتی‌ها و کنش‌های سیاسی

در ایران نیز حضور این پدیده چشم‌گیرتر از گذشته شده است. حضور سلب‌ریتی‌های ایرانی در عرصه‌های

مهم سیاسی و بحران‌های اجتماعی از جمله این موارد است. برای نمونه، سلب‌ریتی‌ها در انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۱۳۹۶ نقش بسزایی ایفا کردند. همچنین حضور سلب‌ریتی‌ها در بحران‌های طبیعی، مانند سیل و زلزله و کم‌کمسانی به مردم از جمله موارد نقش‌آفرینی آنها بوده است.

در اغتشاشات اخیر نیز، برخی از سلب‌ریتی‌ها با فریب خوردن از پروپاگاندای رسانه‌ای با رمز مهسا امینی نقش مهمی را در ادامه اغتشاشات بازی کردند. این بار مردم چهره‌هایی را در تأیید اغتشاشات مؤثر دیدند که پیش از این در تلویزیون و سینما ارج و قربی داشته و اتفاقاً دستمزدهای کلان هم دریافت کرده‌اند؛ اما آنها در فضای بی‌قانونی که برای خود متصور هستند، به اغوای اذهان عمومی دست زدند.

پرویز سروری، عضو شورای شهر تهران با بیان اینکه سلب‌ریتی‌ها و افرادی که از خوان این ملت به محبوبیت رسیده‌اند چگونه به خود اجازه می‌دهند که امنیت کشور را نشانه ببرند، اظهار داشت: «چرا مسئولان در این زمینه کوتاهی می‌کنند و مردم می‌خواهند که به این موضوعات رسیدگی شود.»

این در حالی است که جمهوری اسلامی ایران در سال‌های اخیر، با روندهای سیاسی و اجتماعی، تحولات فرهنگی و فراز و نشیب‌های اقتصادی پر آونگی مواجه بوده است؛ به‌ویژه رشد و نفوذ اثر فضای مجازی و افزایش مصرف فرهنگی در میان طبقات جامعه ایرانی به‌ویژه طبقه متوسط، نظام را با شرایطی نو زا و رخدادهایی بی‌پیشینه مواجه کرده است.

تعطیل‌ناپذیری برخورد با متخلف

تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری پیرامون سلب‌ریتی‌ها شاید در گر و پاسخ به این پرسش باشد که تراز سلب‌ریتی بودن چیست و در زمان نقش‌آفرینی آنها در مواقع حساس چه برخوردی باید داشت؟

در این باره محمداصداق کوشکی، فعال سیاسی در واکنش به اینکه برخی برخورد با سلب‌ریتی‌ها در فضای اجتماعی ملتهب فعلی را صلاح نمی‌دانند، گفت: «این نگاه اشتباهی است. اینکه به دلیل ملتهب بودن جامعه اجرای قانون را تعطیل کنیم، یک اشتباه تاریخی در کشور ماست. قانون باید همیشه اجرا شود؛ چه وقتی فضا ملتهب باشد و چه نباشد. مسئله اصلاً همین‌جا شروع می‌شود که اجرای قانون را میلی و سلیقه‌ای کنیم. اگر کسی تخلف کند، در هر شرایطی باید قانون را اجرا کرد. اینکه برای اجرای قانون استثناء قرار دهیم، اشتباه است. اما سلیقه هم در کار نیست و به خاطر میل و خواست کسی نباید با دیگری برخورد کرد.»

وی تأکید کرد: «برخی می‌گویند که چرا اگر سلب‌ریتی‌ها در ایام انتخابات حرف بزنند، کسی نقد نمی‌کند؟ پاسخ آنها روشن است. ملاک ما این است که فرد کار غیرقانونی کرده یا خیر. اگر در ایام انتخابات هم این سلب‌ریتی‌ها رفتار غیرقانونی داشته باشند، باید با آنها برخورد شود. برخوردها و رفتارهای سلیقه‌ای این برداشت‌ها را ایجاد کرده است. باید گفت که هر کسی، اعم از سلب‌ریتی یا افراد معمولی در هر مقطعی خلاف قانون عمل کند، باید مجازات شود. اگر یک سلب‌ریتی در ایام انتخابات بگوید به روحانی رأی دهید یا رنسی،

کار خلاف قانون است که با او برخورد کنیم؟ پس پاسخ روشن است.»

عبرت‌ی به نام اوکراین

ابراهیم رضایی، عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس با اشاره به تفاوت این ماجرا با اغتشاشات گذشته، بیان کرد: «نقطه تمایزی که در این گروه‌ها مانند سایر اقشار جامعه بودیم، اما حضور پررنگ اینها در اغتشاشات اخیر بود. قدرت‌گیری سلب‌ریتی‌هایی که بعضاً از دانش‌اندک و نگاه سطحی و هیجانی برخوردار هستند، مشابه بلایی است که زلنسکی بر سر اوکراین آورد.»

نگاه امنیتی به مسئله سلب‌ریتی‌ها

با این همه می‌توان با نگاه تحلیلی‌تر امنیت ملی نیز به مسئله سلب‌ریتی‌ها نگریست. از این منظر، سلب‌ریتی‌ها کنشگرهای فردی هستند که ظرفیت اثرگذاری اجتماعی بالایی، به‌ویژه در دنیای کنونی که به یک معنا پست‌مدرن است، دارند. اگر چه این پدیده در اروپا و آمریکای دهه ۵۰ شمسی وجود داشت، اما به‌واسطه در غلتیدن دنیا، به‌ویژه در ابعاد فرهنگی خود به وادی پست‌مدرنیسم، جامعه ما روند متعارف جهانی را در این عرصه طی نکرده است. جهانی شدن و ظرفیت ارتباطی فراهم آمده در دنیای معاصر، سلب‌ریتی‌ها را در

محمد لسانی، کارشناس حوزه رسانه در گفت‌وگو با صبح صادق مطرح کرد

سلب‌ریتی متعهد و امیدسازی

دیگری به‌عنوان الگوناتیو زندگی مدرن؟ در دنیای امروز، ایران ما عملاً در پارادایم مدرنیته حرکت می‌کند که در این پارادایم سلب‌ریتی تعریف کارکرد دارد؛ پس ما نمی‌توانیم نفی سلب‌ریتی کنیم. «وی با تأکید بر این امر که باید دست به خلق و ایجاد سلب‌ریتی‌هایی بزنیم که متعهد به توسعه کشور و پیشرفت ملی باشند، عنوان کرد: «چند سالی است که برخی نافی سلب‌ریتی هستند؛ در حالی که این چهره‌ها محل توجه، نگاه مردم و عملاً ویرترین جامعه هستند. حال لازمه این ویرترین چیست؟ آیا ما در سلب‌ریتی‌ها عشق به میهن می‌بینیم یا شاهد هستیم که فرزندان خود را خارج از کشور به دنیا می‌آورند یا به خارج از کشور می‌فرستند؛ حتی برخی از آنها به کشورهای دیگر پناهنده می‌شوند.»

این کارشناس رسانه و فضای مجازی در توضیح این مطلب بیان کرد: «سریال مختار در قالب یک پروژه ملی تعریف شده و در ۱۰ سال گذشته سریالی در کشور وجود نداشته که به اندازه ساخت سریال مختار هزینه بردارد؛ اما چهره اول این سریال در خارج از کشور زندگی می‌کنند. پس ویرترین جامعه این می‌شود که ایران جای ماندن نیست، ویرترین جامعه در تضاد و تعارض با حاکمیت و وطن‌پرستی است و متأسفانه عرق و غیرت نسبت به وطن میان

سلب‌ریتی‌های خارج از کشور، دامنه انتقادات کمتر و انرژی مثبت‌بیشتری را شامل می‌شود. به‌عبارت‌دیگر بر موج اخبار خوب سوار می‌شوند؛ بنابراین جنبه انتقادی سلب‌ریتی محدود است. «وی به لزوم برخورداری فاصله و استقلال سلب‌ریتی‌ها در غرب اشاره کرد و گفت: «تقریباً هر سال در مراسم اسکار کسانی که جوایز اسکار را دریافت می‌کنند، نسبت به سیاست‌های ایالات متحده و رؤسای جمهوری آن واکنش نشان می‌دهند و همه ساله یک یا دو اتفاق را در این مراسم شاهد هستیم و این امر طبیعی است، اما در کشور ما شرایط به این شکل است که اگر انتقادی متوجه رفتاری شود، از جنبه‌های فردی، اجتماعی و حاکمیتی اهمیت پیدا می‌کند.»

لسانی با تعریف کارکرد جایگاه سلب‌ریتی، گفت: «سلب‌ریتی‌ها عموماً ذیل پیشرفت کشور خود و در راستای ساختن هستند. به‌عبارت‌دیگر سلب‌ریتی مردم را در جهت پیشرفت و توسعه ملی همگرا می‌کند. بنابراین با این کارکرد، سلب‌ریتی در توسعه کشور نقش دارد و آن نقش بسیج‌کنندگی است، اما اتفاقی که اینجا می‌افتد، این است که سلب‌ریتی نقش تخریب‌کنندگی دارد و پنجه به چهره حاکمیت می‌کشد و نقشی که پیدا کرده نقش عرض اندام و دیگرآفرینی مقابل حکومت است؛ لذا سلب‌ریتی در کشور ما نه‌تنها این نقش سازنده را ندارد، بلکه نقش مخرب پیدا کرده است.»

باید سلب‌ریتی متعهد خلق کنیم

در ادامه لسانی راهکار در این باره را بیان کرد و گفت: «در این شرایط آیا راه‌حل این است که سلب‌ریتی را حذف کنیم؟ خیر! سلب‌ریتی یک جایگاه است. زندگی امروز ما یک زندگی مدرن است یا زندگی

که در ۱۰۰ سال اخیر در فرش قرمز بی‌سابقه بوده، باعث تعجب و حاشیه می‌شود. اخیراً رفتارهایی را از سلب‌ریتی‌ها شاهد هستیم که از دل فردیت و رفتار گلخانه‌ای بیرون می‌آید؛ لذا قانون راهکار میان‌مدت و درازمدت ما نیست حتی در کوتاه‌مدت هم موجب هرج‌ومرج و بی‌اعتباری قانون می‌شود.»

طیف سلب‌ریتی‌سازی را گسترده کنیم

لسانی در ادامه تأکید کرد: «گام نخست را باید از حوزه سلب‌ریتی پروری با چارچوب مشخص آغاز کنیم. در حال حاضر افرادی در جامعه داریم که حتی با سن زیاد هم جذاب هستند و طرفداران زیادی دارند، حرف‌شان هم شنیده می‌شود مثل آن روحانی یزدی که در فضای مجازی با نزدیک به ۶۰ سال سن خیلی رک و صریح حرف می‌زند و در اینستاگرام بیش از ۵۰ هزار نفر مخاطب دارد. سلب‌ریتی فقط رنگ سبزی و آبی چشم می‌موی بلوند نیست. افراد زیادی در جامعه هستند که با توجه به علم و بیان و ارتباطات‌شان قابلیت سلب‌ریتی شدن دارند.»

این کارشناس رسانه و فضای مجازی در پایان خاطر نشان کرد: «ساختار سلب‌ریتی‌سازی را باید تقویت کنیم؛ چون حذف سلب‌ریتی ضربه به کشور و عملاً رها کردن و سردرگم نگاه‌داشتن مردم است. از آن‌طرف سلب‌ریتی نگاه تند و رادیکال را بروز می‌دهد. از این طرف هم بعضی صداها در حاکمیت شنیده می‌شود که باید نهاد سلب‌ریتی را حذف کنیم؛ در صورتی که این نهاد کارکرد و اهمیت دارد. سلب‌ریتی شبیه یک قطعه در کارخانه مدرنیته است که تا وقتی کارخانه خود را نداشته باشیم، اما در زمین مدرنیته بسازی کنیم؛ نمی‌توانیم از پیچ و مهره سلب‌ریتی چشم‌پوشی کنیم.»

اثر تفکر و تعقل
بر تاریخ بشر

محمد مهدی متبحری

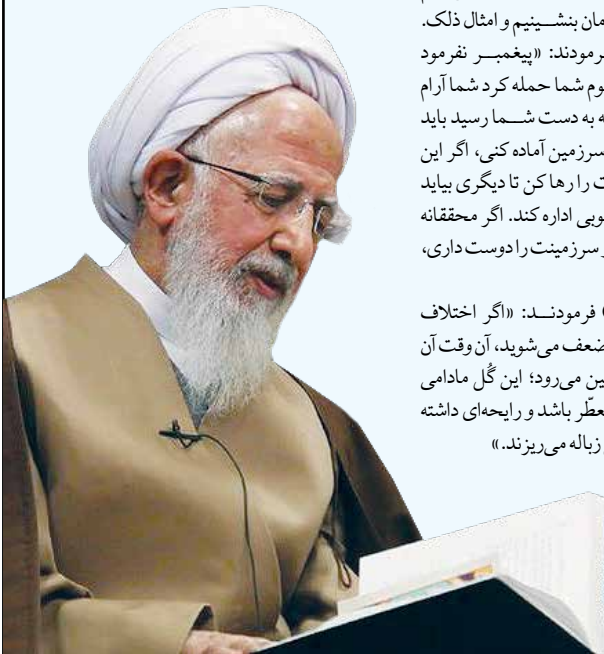
کارشناس علوم دینی

یکی از رموز ماندگاری اسلام و تحریف نشدن قرآن، دعوت دین و قرآن کریم به تفکر و تعقل بوده است. دین اسلام می‌خواهد انسان‌ها را به‌کارگیری فکرشان از آسیب‌های روحی، اخلاقی، معنوی و مادی در امان بمانند. حال سؤال این است، وقتی خداوند انسان را عاقل آفریده است، به گونه‌ای که به‌راحتی می‌تواند با مراجعه به داشته‌های ذهنی و علمی خود راه درست را پیدا کند، چرا در قرآن مدام به تفکر کردن و تعقل کردن سفارش می‌کند؟ چه دلیلی دارد که بگوید: «إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الصُّمُّ الْبُكْمُ الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ»؛ بدترین جنیندگان نزد خدا، افراد کر و لالی هستند که اندیشه نمی‌کنند. (انفال/۲۲) در حقیقت این تفکر مورد نظر قرآن تفکر ثانویه است، در مقابل تفکرات ناصحیح و راه‌های باطلی که باید شناخته شوند؛ یعنی وقتی در عالم کسانی سعی می‌کنند راه و روش‌های ناصحیح را به‌عنوان روش درست جلوه دهند، باید بتوانیم آن را بشناسیم. البته نفع استفاده از تعقل و تفکر به‌طور کامل به خود انسان می‌رسد و خداوندی که این قوه را در وجود انسان قرار داده، بشدت انسان را به بهره بردن از آن توصیه می‌کند.

قرآن کریم ضمن آنکه به تعقل و تفکر سفارش کرده است، برای تفکر روی اخبار کذبیه که به انسان می‌رسد هم توصیه‌هایی دارد. قدرت انسان‌ها در این موضوع با بهره گرفتن از شواهد موجود در یک اتفاق بیشتر هم می‌شود. انسان باید استدلال کند تا بتواند حرف حق و باطل را از یکدیگر بازشناسد. برای نمونه، هنگامی که برادران حضرت یوسف خبر کشته شدن ایشان را به حضرت یعقوب رساندند و لباس خون‌آلود را برای مستند بودن حرفشان به حضرت یعقوب تحویل دادند، ایشان با دیدن لباس غرق در خون فرمود: «شما دروغ می‌گویید؛ زیرا در این لباس هیچ پارگی وجود ندارد و جای دندان‌های گرگ نیست و فقط خون‌آلود شده است» انسان‌ها قدرت تطابق و مقایسه دارند و می‌توانند با جمع‌بندی چندین اتفاق فوراً به نتیجه درست برسند. برای این کار کافی است کمی تحقیق کرده و با صبر به اتفاقات نگاه کنند. مثال قرآنی این استدلال رفتار حضرت ابراهیم با کسانی بود که خورشید، ماه، ستاره، آتش و بت می‌پرستیدند. ایشان نزد آنان می‌رفت و با چند سؤال و کنار هم قرار دادن چند استدلال مشرکان را نسبت به راه اشتباهی که می‌روند آگاه می‌فرمودند. ایشان وقتی مشاهده می‌کردند که مردم ماه و خورشید را می‌پرستند؛ در حالی که خورشید، ماه و ستاره غروب کرده یا از دیده‌ها پنهان می‌شوند، می‌فرمودند: «ای قوم من، من از آنچه شریک‌های خدایم می‌دانید، بیزارم.» (انعام/۷۸) حضرت ابراهیم لحظه‌ای با بهره‌گیری از صبر، تفکر، دقت و استدلال، عده زیادی را در زندگی خود و تا هزاران سال پس از خود در راه انسانیت و بندگی قرار داد. این ارزش و عظمت لحظه‌ای تفکر است. فکری که نجات‌دهنده انسان‌هاست و بازکننده گره‌ها و روشن‌کننده تاریکی‌ها. هر انسانی باید برای این نوع تفکر و تعقل خود را آماده کند و سخت در این راه بکوشد.

جامعه انقلابی، جامعه محرک

گفتاری از آیت‌الله عبدالله جوادی آملی

گفت آلآن آشوب است و ما دخالت نمی‌کنیم و ما باید در خانه‌هایمان بنشینیم و امثال ذلک. حضرت امیر(ع) فرمودند: «پیغمبر نفرمود اگر کسی به مرز و بوم شما حمله کرد شما آرام بنشینید. این نامه که به دست شما رسید باید مردم را برای دفاع از سرزمین آماده کنی، اگر این قدرت را نداری پُستت را رها کن تا دیگری بیاید این مسئولیت را به خوبی اداره کند. اگر محققانه انقلابی هستی دفاع از سرزمینت را دوست داری، باش.»

حضرت علی(ع) فرمودند: «اگر اختلاف کردید گرفتار فُشل و ضعف می‌شوید، آن وقت آن عزت و شکوهتان از بین می‌رود؛ این گل مادامی مطلوب است که معطر باشد و رایحه‌ای داشته باشد؛ وگرنه در سطل زباله می‌ریزند.»

بسیست سال نازل شده است، یک کتاب یکدستی است، کتابی است که صدر و ساقه‌اش یکدست است. هیچ اختلافی در این بیش از شش هزار آیه اصلاً نیست، در نهج‌البلاغه هم همین طور است، حضرت آن وقتی که خانه‌نشین بود یک سلسله بیاناتی داشت البته نه زیاد، آن وقتی هم که خاورمیانه در اختیار حضرت بود، یک بیاناتی داشت. وقتی ما اهل حقوق و اخلاق و استقلال می‌شویم و کشورمان را می‌توانیم از هر گزندی حفظ کنیم که نهج‌البلاغه‌ای فکر کنیم و این فکر در جامعه به وسیله حوزویان و دانشگاهیان منتقل می‌شود، اینکه لحظه به لحظه می‌گویند مواظب مملکت باش، مواظب اخلاقت باش، مواظب حقوقت باش، مواظب دیگری باش، این نهج‌البلاغه علوی است.

نامه ۶۳ نهج‌البلاغه را حضرت امیر(ع) به ابوموسی اشعری نوشتند، این ابوموسی اشعری در بخشی از همین عراق حکومت می‌کرد و از طرف حضرت امیر مأمور بود. طلحه و زبیر که زمینه جنگ جمل را فراهم کردند، ابوموسی اشعری

اگر جامعه بخواید جامعه علوی بشود، مهم‌ترین راهش این است که حوزه و دانشگاه با نهج‌البلاغه امیرالمؤمنین(ع) مانوس باشند. نحوه انس حوزه و دانشگاه هم این است که این کتاب در هر دو ارگان تدریس شود و نحوه تدریس این کتاب در حوزه و دانشگاه هم باید در دو سطح باشد: یک سطح متوسط و یک سطح خیلی عالی، چون در کلمات حضرت حرف‌های نازل اصلاً نیست. آن سطح متوسط برای بخش متوسط از حوزه و دانشگاه تدریس کنند، آن بخش دوم و بخش عالی‌اش را چه در دانشگاه، چه در حوزه برای آن نهاد عالی تدریس بشود. اگر جامعه بخواید انقلابی بشود، احکام از یک طرف، اخلاق از طرف دیگر، حقوق از طرف سوم، استقلال و انقلاب نظام از طرف چهارم حفظ شود، این با سفارش و سخنرانی و موعظه و نصیحت نخواهد شد.

نهج‌البلاغه برگرفته از قرآن کریم است، خود ذات اقدس الهی اذعا می‌کند این قرآنی که بیش از بیست سال در حال جنگ و صلح، در حال هجرت و غیر هجرت، در طی این بیش از

سعادت و شقاوت در اختیار انسان

ظلمت می‌برد، پس تکلیف اختیار و انتخاب چطور می‌شود؟ پاسخ این پرسش در آیات دیگر آمده است. خداوند در آیه ۹ سوره یونس می‌فرماید: «بی‌تردید کسانی که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته انجام داده‌اند، پروردگارشان آنان را به سبب ایمان‌شان به بهشت‌های پر نعمت که نهرها از زیر [قصرهای] آنها جاری است، راهنمایی می‌کند.» همچنین در پاسخی اجمالی می‌فرماید: «هر که می‌خواهد ایمان آرد و هر که می‌خواهد کافر شود.» (کهف/۲۹) همه چیز تحت اراده خداوند است و اوست که راه را بر کسانی که اصرار دارند به معروف یا به منکر عمل کنند، باز می‌کند؛ یعنی به انتخاب خود انسان راه هدایت و ضلالت را نشان می‌دهد. همان‌طور که در آیه ۲۵۷ سوره بقره (آیت الکرسی) نیز آمده است: «وَالَّذِينَ كَفَرُوا أُولَئِكَ هُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُمْ مِنْ السُّورِ»؛ کسانی که اهل ایمان هستند اگر ناگاهانه یا گاهی آگاهانه به سمت جهل و تاریکی بروند، خداوند آنها را نجات می‌دهد و کسانی که آگاهانه و ناگاهانه کفر می‌ورزند و مدام در نافرمانی خداوند به سر می‌برند، خداوند مسیر ورودشان به جهل را باز و آنان را راه می‌کند. خداوند راه‌های هدایت را هموار کرده است و آن را در اختیار انسان قرار داده، انسان‌ها با درک راه درست می‌توانند به سمت خداوند بروند و از نعمت‌هایش بهره‌مند شوند؛ ولی کافران امتناع می‌ورزند و به اصرار در راه ضلالت گام برمی‌دارند.

گفتم: ای پسر رسول خدا! برای ما از امام صادق(ع) نقل شده که فرموده است: «نه جبر است و نه تقویض، بلکه چیزی میان این دو است.» معنای این چیست؟ فرمود: «هر کس گمان کند که خدای عزوجل کارهای ما را انجام می‌دهد و سپس ما را برای کارهایمان عذاب می‌فرماید، معتقد به جبر است و هر کس گمان کند خداوند امر مردم و روزی ایشان را به دست حجج خود سپرده است، معتقد به تقویض است. معتقد به جبر کافر و معتقد به تقویض مشرک است.» گفتم: ای پسر رسول خدا! چیزی میان آن دو یعنی چه؟ فرمود: «اینکه راه برای انجام آنچه به آن مأمور شده‌اند و ترک آنچه از آن منع شده‌اند، موجود است...» این البته پس از تبیین است. تبیینی که در آیت الکرسی آمده و می‌فرماید: «قَد تَّبَيَّنَ الرُّشْدُ...» اگر تبیین نباشد نه اختیار، نه جبر و نه عقاب یا پاداش معنایمانی دهد.

سخن در این موضوع باید کاملاً دقیق و علمی باشد تا دچار خلط بحث نشویم. برای نمونه، اینکه می‌گویند انسان‌ها مختار هستند، در زندگی باید دقیق تبیین شود که حدود اختیارات چیست؟ مانند بحث آزادی و... اما اینکه در قرآن کریم (سجده ۱۳، طه ۵، اعلیٰ ۲ و ۳، اعراف ۳۰، بقره ۲۱۳) خداوند خودش را هدایت‌کننده و گمراه‌کننده می‌نامد، چه معنایی می‌دهد؟ اگر خداوند خود راهنمایی می‌کند، از ظلمت به نور و از نور به

بخت در این زمینه به اندازه عمر بشر در این کره خاکی است و در این یادداشت نمی‌کنیم؛ اما در حد اشاره باید در این مورد گفت. انمه معصوم(ع) ضمن تأکید بر اختیار که نشانه حکمت و عدل خداست، بر راه دیگری هم اشاره دارند که آن «امر بین الامرین» است. محمدبن عجلان از امام صادق(ع) پرسید: «آیا خداوند بندگان را بر انجام کارها مجبور نموده است؟» امام(ع) پاسخ دادند: «الله عادل من ای جبر عبداً علی فعل ثم یعذبه علیه»؛ خداوند عادل‌تر از آن است که بنده‌ای را بر کاری مجبور کند، آن گاه او را عقوبت دهد. (توحید صدوق، باب نفی الجبر و التقویض، روایت ۶) همچنین حسن‌بن علی و شفاء از امام رضا(ع) پرسیدند: «آیا خداوند بندگان را بر انجام گناهان مجبور کرده است؟» امام(ع) پاسخ دادند: «الله عادل و احکم من ذلک»؛ خداوند عادل‌تر و حکیم‌تر از آن است که چنین کاری را انجام دهد. (همان، روایت ۱۰) اما امام صادق(ع) در پاسخ به همه بحث‌ها می‌فرمایند: «نه جبر درست است و نه تقویض، بلکه امری است میان این دو امر، راوی گوید: «گفتم امر میان دو امر چیست؟» فرمودند: «اینکه راه برای انجام آنچه به آن مأمور شده‌اند و ترک آنچه از آن منع شده‌اند، موجود است.»

یزیدبن معاویه ششامی می‌گوید: به حضور امام علی بن موسی الرضا(ع) در مرو رسیدم و به ایشان

سیدحسین

خاتمی خوانساری

دبیر گروه معارف

هزاران سال است که علما و اندیشمندان درباره «اختیار» و «جبر» انسان در حال بحث و گفت‌وگو هستند و مدام دنبال موشکافی این مسئله بوده‌اند. اینکه خداوند انسان را مختار آفریده است، دلایل و توجیهاتی دارد و اینکه انسان همراه با جبر آفریده شده نیز دلایل متعددی دارد. این بحث‌ها تا جایی پیش رفته است که فرقه‌ها و نحله‌های زیادی را ایجاد کرده و اختلافات معنوی، علمی و مادی زیادی را برانگیخته است. واقعیت آن است که در هر یک از قائلان جبر و قائلان اختیار بن‌بست‌های فکری جدی‌ای وجود دارد. برای نمونه، اگر انسان دارای «جبر» باشد، پس ثواب و عقاب چه معنایی می‌دهد و خداوند چرا بهشت و جهنم را آفریده است؟ آیا با عدالت خدا منافات ندارد؟ اگر «اختیار» دارد حد و حدود اختیار تا کجاست؟ آنجایی که می‌توانیم بگوییم تمام راه اختیار است، چه زمانی است؟ ضمن آنکه این حد یقف را چه کسی تعیین می‌کند؟ آیا برعهده انسان‌هاست یا علما یا پیامبران؟ اینکه خداوند انسان را مختار یا مجبور آفریده نیز همیشه مورد سؤال بوده است.

فرهنگ عدالت‌خواهی

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدکاظم سیدباقری: «عدالت اجتماعی» دغدغه‌ای است که همواره مورد تأکید کارگزاران نظام اسلامی و به‌ویژه رهبر معظم انقلاب بوده است. عدالت اجتماعی نباید در لفظ و شعار و در روزنامه‌ها و در فضای صرفاً مجازی باقی بماند؛ بلکه باید گفتمانی غالب شود و همه اجزا، افراد و شهروندان آن را از کارگزاران نظام اسلامی درخواست کنند و اگر خطا و ناعدالتی‌ای می‌بینند بانگ رسایان کنند. این وظیفه که اهمیت بسیار دارد، با فرهنگ‌سازی در جهت عدالت امکان‌پذیر می‌شود. عمومی‌سازی تقاضای عدالت باید از جانب روحانیون و نخبگان در این عرصه نقش عمده و کلیدی دارند.

خمس مؤسسه‌ها

پرسش: در یک مؤسسه فرهنگی برای تأمین نیازهای مالی آن در آینده، واحدی تجاری تشکیل شده که سرمایه آن از حقوق شرعی است، آیا پرداخت خمس درآمد آن واجب است؟ آیا مصرف خمس آن به نفع مؤسسه جایز است؟

پاسخ: تجارت با حقوق شرعی که واجب است به مصرف موارد مقرر شرعی آن برسد و خودداری از مصرف آن، هرچند به قصد استفاده از منافع آن در یک مؤسسه فرهنگی باشد، بدون اجازه ولی امر خمس اشکال دارد و در صورتی که با آن تجارت شود، سود حاصله تابع سرمایه است که باید در همان موارد مصرف سرمایه صرف شود و خمس ندارد. بله، تجارت با هدایایی که به مؤسسه داده می‌شود، اشکال ندارد و سود و درآمد آن در صورتی که سرمایه ملک مؤسسه باشد، خمس ندارد.

اجوبه‌الاستفتانات، سؤال ۱۰۳۳

پاسداشت نعمت

آیت‌الله علی مشکینی: تا می‌توانید از گناهان پرهیز کنید، گناه را بشناسید، ثواب را بشناسید، مورد رضایت خدا را بفهمید که از چه کاری راضی است و مورد غضب خدا را هم بفهمید که از چه کارهایی ناراضی است.

گناهان را ترک کنید که آبروی انسان در دنیا و آخرت است و از خدا بخواید که این توفیق را به شما عنایت کند که گناه نکنید. روزی یک قبای نویی پوشیده بودم. استاد من نگاه کرد و گفت: فلانی یک دعایی برای تو بکنم. ان‌شاءالله در این لباس از تو گناه صادر نشود. سعادت دنیا و سعادت آخرت در تقوا و پرهیز از گناه است.

پاسداران باید هوشمند و خودحفاظت باشند

حسن ابراهیمی

خبرنگار

همه می‌بینند که آنها زانو می‌زنند و گریه می‌کنند، در حالی که می‌دانند چند روز، یا یکی دو ماه بعد باکت و شلوار آزاد می‌شوند، اما شهید حیدجی را همه دیدند که چه با صلابت وقتی که می‌دانست چند ساعت دیگر با چه کیفیتی شهید می‌شود، خم به ابرو نیامد و دوربین‌ها این را ضبط کردند. وی افزود: اصل دیگر که آمریکایی‌ها می‌خواهند به اصول جنگ اضافه کنند عمق استراتژیک و اصل مشارکت است.

سردار خادمی در ادامه افزود: امروز دشمن به دنبال یک حمله همه‌جانبه و بزرگ در برابر باورها و اعتقادات ما است و در این جنگ شناختی و ترکیبی و جنگ روایت‌ها او با ابزارهای که دارد قوی‌تر بوده و صد البته وضعیتی که کرونا برای ما پیش آورد و حجم استفاده از فضای مجازی که در اختیار دشمن است را بالا برد این تهدیدات جدی‌تر شده است.

وی افزود: از نگاه ما پوسته و مکان سپاه مهم نیست، بلکه مهم‌ترین عنصر سپاه نیرو انسانی آن است که با باورها، اعتقادات و به قول دشمن همین ایده محوری یک قدرت بزرگ است.

وی در ادامه به برخی از راهکارهای مقابله با عملیات دشمن در حوزه تهدیدات فناوریانه پرداخت و گفت: بومی‌سازی یکی از مهم‌ترین اصولی است که می‌تواند دشمن را در مقابله با این حوزه ناکام بگذارد و بمحمدالله کار در این حوزه به خوبی پیش رفته است.

سردار خادمی با اشاره به راه مقابله با دشمن در حوزه مهار و خنثی‌سازی ایده محور هم افزود: در این حوزه کاملاً مسیر روشن است، یعنی جلب اعتماد مردم، تقویت باورهای اعتقادی و دینی که برای این منظور نیاز به سرمایه‌گذاری است.

وی جهاد تبیین را یکی از مهم‌ترین ابزار این حوزه دانست و در توضیح جهاد تبیین گفت: جهاد تبیین در واقع یعنی دسترسی و استخراج حقیقت‌ها از دل واقعیت‌ها و در این حوزه ما باید چنین عمل کنیم که صحنه را بعد از اینکه شناختیم واقعیت روی صحنه را ببینیم و بیان کنیم و حقیقت پشت ماجرا را دقیق تبیین کنیم تا مردم آگاه و روشن شوند و به نظر من برای این منظور باید کارهای زیادی انجام شود.

رئیس سازمان حفاظت اطلاعات سپاه در پایان با اشاره به دوره جدید مسئولیت خود در سپاه هم گفت: ما در این دوره به دنبال تعامل هستیم و تعامل با فرماندهی و نمایندگی ولی‌فقیه یکی از اصول مهم کاری حفاظت است که بیشتر از گذشته پیگیری خواهد شد، که البته این تعامل متفاوت است با مامشات و لذا هدف‌گذاری اصلی صیانت و پیشگیری است و پاسداران باید هوشیار، هوشمند و خودحفاظت باشند.

جریان رسانه‌ای انقلاب نیازمند حمایت جدی

احسان ایرانی

خبرنگار

که دشمن به دنبال آن است. محمدرضا سراسرانی خاطر نشان کرد: «مسئله گروه جهادی برای دشمنان انقلاب به قدری مهم است که یکی از راه‌های تخریب افکار جوانان را در برهم زدن این گروه‌های جهادی می‌بینند؛ به گونه‌ای که نادیده گرفته شدن گروه‌های جهادی را پاشنه آشیل نظام جمهوری اسلامی معرفی می‌کنند.»

وی تأکید کرد: «در روزگاری که دشمن در عرصه رسانه‌یکه‌تازی می‌کند، نیروهای انقلابی باید دست به دست هم بدهند و به یک انسجام ملی برسند. برای دیده شدن این انسجام و وحدت بین ارکان نیروهای انقلابی نیاز میرم و جدی به رسانه دیده می‌شود.»

محمدرضا سراسرانی درباره نحوه عملکرد گروه‌های جهادی رسانه‌ای گفت: «این گروه‌ها با مدیریت امام جماعت مسجد هر محل شکل می‌گیرد که پس از تشکیل به همراه یک گروه رسانه به مناطق محروم حرکت می‌کنند. روحانی مسجد افراد علاقمند به اردوی جهادی را که در زمینه بنایی، گچ‌کاری، سیمان‌کاری، نقاشی و... حرفه‌ای دارند، جمع می‌کند و به ما اطلاع می‌دهد. ما نیز گروه رسانه‌ای را که تربیت کرده‌ایم، همراه آن گروه اعزام می‌کنیم.»

مسئول گروه جهادی رسانه‌ای نصیر ابراز داشت: «هر استان باید به طور جداگانه یک گروه رسانه‌ای ویژه داشته باشد. هدف ما از تربیت نوجوانان و جوانان در عرصه رسانه، رسیدن به این قله است که وقتی خواستیم برنامه‌های را در دورترین نقطه ایران تدارک ببینیم، از نیروی رسانه‌ای همان نقطه بهره ببریم.» وی با بیان خاطره‌ای از شهید حاج قاسم سلیمانی خاطر نشان کرد: «تأسیس این گروه جهادی و شدت گرفتن شعله دغدغه رسانه‌ای ما با تلنگر سردار دل‌ها حاج قاسم سلیمانی رقم خورد. ما برای مبارزه با داعش به ایشان مراجعه کرده بودیم که ایشان گفتند: «من به شما یک سوره‌ی در ایران نشان می‌دهم شما بروید به آن سوره، از بنده پرسیدن اهل کجا هستید؟ گفتیم اهل سیستان و بلوچستان. گفتند شما بروید همانجا. شما که در تهران هستید امکانات را جمع‌آوری کنید؛ بروید آنجا تا با زبان خودتان و فرهنگ خودتان انقلاب را تبلیغ کنید.»

محمدرضا سراسرانی در خصوص تعداد گروه‌های جهادی گفت: «الحمدلله تعداد ۸۰ هزار گروه جهادی در دسته‌های مختلف محرومیت‌زدایی، آموزشی، تبلیغی و سازندگی داریم که از این تعداد ۴۲ هزار گروه در سامانه اطلس جهادی نام‌نویسی کرده‌اند. در این سامانه تمام فعالیت‌ها و عملکردهای گروه‌های جهادی ثبت و ضبط می‌شود.»

مشکلات و دغدغه‌های اهالی انقلابی رسانه بر کسی پوشیده نیست؛ اما در این بین افرادی نیز هستند که این مشقت‌ها و مشکلات را به جان می‌خورند و در برابر طوفان مخالفت‌ها می‌ایستند تا راه را برای آیندگان و جبهه انقلاب مساعد کنند. یکی از این افراد محمدرضا سراسرانی، مسئول گروه جهادی رسانه‌ای «نصیر» و عضو میز تخصصی رسانه جهادی بسیج سازندگی است که با هدف توانمندسازی مردم شریف مناطق کم برخوردار کشور، به عرصه رسانه پا گذاشته است. هفته‌نامه «صبح صادق» با برگزاری نشست، اقدامات و تجارب این مسئول گروه جهادی رسانه‌ای را بیان می‌کند.

محمدرضا سراسرانی در توضیح هدف تشکیل گروه جهادی رسانه‌ای نصیر گفت: «هدف از تشکیل گروه جهادی نصیر پیگیری پیغام ۹ ماده‌ای رهبر معظم انقلاب به اعضای گروه‌های جهادی و بسیج سازندگی بود. به خصوص نکته‌نهم ایشان که فرمودند: «کارهای خود، پیشرفت‌های خود، موفقیت‌های خود، توانایی‌های روزافزون خود را به شکل هنرمندانه به اطلاع همگان برسانید.»

وی ادامه داد: «ما تصمیم داریم برگزاری دوره‌های آموزش رسانه‌ای را تنها به کودکان، نوجوانان و جوانان شهرهای بزرگ معطوف نکنیم؛ بلکه نوجوانان و جوانان مناطق محروم را در این آموزش‌ها با قیمتی ارزان شرکت دهیم.»

مسئول گروه جهادی رسانه‌ای نصیر افزود: «آموزش‌های ما زیر نظر سازمان فنی و حرفه‌ای کشور و با حضور برترین استادان آن سازمان و در رشته‌های کارگردانی، نویسندگی، تهیه‌کنندگی، فیلمبرداری، صدابرداری، تصویربرداری، گرافیک و انیمیشن در حال برگزاری است.»

وی درباره اهداف آینده این گروه جهادی اظهار داشت: «هدف اصلی ما از تشکیل این گروه جهادی این است که در کنار ۴۲ هزار گروه جهادی موجود یک گروه رسانه‌ای فعال حضور پیدا کند تا تمام تلاش‌های گروه‌های جهادی چه پیش از انجام فعالیت، چه حین انجام و چه در پایان برنامه ثبت و ضبط شود.»

مسئول گروه جهادی رسانه‌ای نصیر تأکید کرد: «در بحث رسانه، نیروهای انقلابی باید بدانند که دغدغه و مشکل اصلی ما بحث موارد مالی و اقتصادی نیست. آنچه بدنه رسانه امروز ما را تضعیف کرده، نداشتن انسجام و هماهنگی بین نیروهاست. باید بدانیم که نبود اتحاد و سازگاری بین نیروها همان چیزی است

روی خط

مسئولان غافل نشوند!

۰۹۱۲۰۰۰۳۳۲۲ / سلام، سال قبل اعلام کردند کمک هزینه بلاعوض ازدواج برای کارکنانی که متأهل شوند، از ۵ میلیون به ۱۰ میلیون افزایش می‌یابد؛ ولی برای اینجانب ماه قبل پنج میلیون تومان واریز شد، ممنون می‌شوم توضیح دهید.

۰۹۱۸۰۰۰۳۰۵۹ / ما پاسداران استان کرمانشاه در کنار مردم انقلابی استان اجازه نخواهیم داد عده‌ای تحت پرچم تجزیه‌طلبی مردم را فریب دهند و خدشه‌ای به تمامیت ارضی کشور وارد کنند. ما تجزیه‌طلبان را در هم می‌گوییم.

۰۹۳۶۰۰۰۲۶۱۲ / معلوم نیست چه خبر است، یک جا در فضای مجازی مردم فکر می‌کنند تمام مملکت در آشوب و بلواست، یک جا فکر می‌کنند ایران شده سوریه، من که در کوچه و خیابان‌ها هستم هر روز، این حرف‌ها رو می‌شنوم تازه می‌فهمم فضای مجازی چه بر سر بعضی همشهریان ساده من آورده است!

۰۹۱۲۰۰۰۶۲۸۱ / بازنشسته فراجا هستم، آمادهم تجربیاتم را در اختیار عزیزان بسیجی بگذارم تا در اغتشاشات بهتر عمل کنند و آشوبگران را شناسایی کرده و سر جای شان بنشانند.

۰۹۱۶۰۰۰۲۱۸۱ / آقا اشاره فرمودند مسئولان درگیر این هیاهوها نشوند. شما بپردازید به مباحث مهمی همچون مسکن، صادرات، تولید، توسعه زیرساخت‌ها و... البته از ساماندهی فضای مجازی غافل نشوید. / یک پاسدار و یکی از هم‌زمان شهیدان مقابله با اغتشاشات.

۰۹۱۲۰۰۰۳۶۸۹ / از ملیشیا و سمپادهای سازمان مریم تا تجزیه‌طلب و اراذل و اوباش‌ها به همتون لعنت؛ مگه الکیه که او مدید مغازه‌دارهای بازار رو تهدید کردید؟ خود ما بازاری‌ها می‌دونیم و شماها، چماق‌های زیر میز حجره‌ها مون آماده است.

۰۹۳۳۰۰۰۲۱۵۹ / تقدیر و تشکر می‌کنم از مسئولان اتکا، واریزی حکمت منظم شده و تخفیف بازنشستگان هم مناسب، فقط یک مقدار کیفیت کار فروشگاه‌های شهرهای غیر مرکز ضعیف است.

۰۹۱۲۰۰۰۴۷۱۲ / دشمن اصلی شیطان است، یک قدم برداشت و حالا بعضی دخترها و خانم‌ها دیگر راحت روسری به دوش شدند. همه ما هم بازی خوردیم. اگر کوتاه بیایم این‌ها همین ماجراها را برای موضوعات بدتر ادامه می‌دهند.

۰۹۱۱۰۰۰۵۰۳۹ / مسئولان پاسخ دهند آیا فقط مهسا امینی در این کشور آدم است و حق شهروندی دارد؟ این همه مردم عادی و بسیجی و خانم چادری که در این مدت با آسیب دیدند یا شهید شدند یا به آنها تعرض شد، این بها چه می‌شود؟ از آسیب دیدگان دلجویی کنید.

راه و کار حاج حسین پس از او رها شد!

حدود یک سال از آن پیامکی که از عروج سردار شهید حسین صفری خبر می‌داد، گذشت؛ اما در تمام این یک سال هر هفته با پیامک‌هایی مواجه می‌شدیم که همگی خطاب به این سردار شهید و برای پیگیری رفع مشکلات ایثارگران بود. ماجرا آنجایی مهم‌تر جلوه می‌کند که وقتی از افسر همراه شهید حاج حسین صفری می‌خواهم چند دقیقه‌ای برایم در خصوص سال‌های همراهی با ایشان صوت بفرستد، در کنار هفتاد دقیقه حرفی که دارد، چند جمله هم می‌نویسد و می‌فرستد: «راه و کار حاجی رها شده و هیچ کس توانسته راه او را ادامه دهد.»

برادر محسن فرجی ادامه می‌دهد: «سردار شهید حاج حسین صفری، مطالبه‌گر واقعی بود؛ مطالبه‌گری شجاع، صریح، عادل و پیگیر. او با نگاهی منصفانه فقط حقوق قانونی ایثارگران را پیگیری می‌کرد. در پیگیری مطالبات جدی بود. با قوانین و حقوق قانونی ایثارگران آشنا بود، شاید کسی به اندازه او روی این قوانین تسلط نداشت، خط به خط قوانین را از بر بود. از اینکه گروهی را می‌دید که برای نفع شخصی ایثارگران را بازیچه می‌کنند، بیزار بود. هیچ کس به اندازه او منافع ایثارگران را تأمین نکرد؛ ولی همواره به آرمان‌های بزرگ‌تری که انقلاب، امام و رهبری به دنبالش بودند، به عنوان خط قرمز توجه داشت و برای حفظ آن ملاحظه کسی را نمی‌کرد.

عاشق آقا بود. وقتی درباره امام خمینی (ره) و ماجرای رحلت ایشان برایم

سخن می‌گفت، های‌های گریه می‌کرد. با آن حجم جراحت و جانبازی که از چشم و فک و صورت و قطع عضو و قطع نخاع برای ایثارگران روز و شب کار می‌کرد، من از دوران سربازی توفیق داشتم همراه و خدمتگزار حاجی باشم، در مدت چندین سال هر روز بیشتر شیفته او شدم. باور می‌کنید که در این همراهی من هم مانند خیلی‌ها نمی‌توانستم باور کنم حاجی نابیناست. حتی سال‌های زیادی ایشان نگذاشت که من متوجه شوم یک چشمش تخلیه است. خیلی دغدغه جانبازان را داشت، همیشه پیگیر بود که اگر جایی ساختمان یا مجموعه‌ای احداث می‌شود، برای همه انواع جانبازان مناسب‌سازی شود. حاجی مجروحیت و جانبازی‌اش خیلی بالا بود، اما اهل در خانه نشستن نبود، یعنی گاهی من که سالم و جوان هستم خسته می‌شدم، او خسته نمی‌شد و از صبح تا شب کار می‌کرد.

صبح صادق در طول سال‌های گذشته پل ارتباطی بین ایثارگران و سردار صفری در جایگاه مشاور ایثارگران فرمانده کل سپاه بود و در خیلی از مسائلی که مسئولان مرتبط به ایثارگران پاسخگو نبودند، این جانباز جهادی و صبور پیگیر مطالبات جانبازان و خانواده‌های شهید می‌شد تا به نتیجه برسد. اگرچه جای سردار صفری پر نمی‌شود، اما پیگیری برای ادامه راهی که او می‌رفت با تدبیر مسئولان و فرماندهان سپاه شاید مرهمی بر آلام ایثارگران باشد و امید آفرینی کند.

صداق

هفته نامه

سیاسی، فرهنگی و اجتماعی

صاحب امتیاز

معاونت سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سپاه

مدیرمسئول: عبدالله جوانی

سرمدیر: علی حیدری

شورای سیاست گذاری:

علی قاسمی، سیامک باقری، سعدالله زارعی،

عزیز غضنفری، فرهاد مهبولی، مهدی سعیدی،

فتح‌الله پریشان، احد کریم خانی، حسین عبداللہی فر

دبیر تحریریه: سید فخرالدین موسوی

مدیر فنی: محمد صالح نادری

نگارش و ویرایش: محبوبه حاجی آقایی

صفحه‌آرا: علی اکبر هدایتی

عکاس: حامد گودرزی

ناظر چاپ: سعید قاسمی

چاپ: مرکز چاپ سپاه: ۰۲۱)۳۸۵۲۲۴۴۶

تلفن: ۰۲۱)۷۷۴۶۰۱۰۰ و ۰۲۱)۷۷۴۶۰۱۰۰

ssweekly.ir

@ssweekly

info@ssweekly.ir

نمبر: ۷۷۴۸۸۴۶۶

سامانه پیامک: ۰۳۳۰۰۹۹۰۰۳۳

شماره ۱۰۶۵ | دوشنبه ۲۵ مهر ۱۴۰۱

کتیبه سبز

چریک نو

شعری تقدیم به دلاوران «قیام سراسری»!

صدها هزار کشته آزادی

حمام خون و زخم دوصدچندان

ما دیده‌ایم این همه را (تنها)

در پست‌های ناب هنر مندان!

هر کس که خودکشی بکند زین پس

اعلام می‌کنیم شهادت را

هشتک بزن بخوان به نام شهید

حتی پرسولی و هدایت را

هشتک زدیم: #بستن_دکان‌ها!

در اعتصاب غرق شود کشور

امروز هم نشد؟ فدای سرت

فردا دوباره هشتک بالاتر!

دریاب حال و روز سنجج را

خیمه‌هاست و موشک و بمباران

در لندن است شاهد عینی‌مان

با پست‌های داغ ز کردستان!

ما لایک می‌کنیم: (چریک نو)!

این بار انقلاب چه آسان شد

امشب برای بار صدم دیدی؟

سقر سقوط کرد، بهاران شد!

چیزی نمانده است به پیروزی

تنها یکی دو لایک، برادر جان

ما و ریات‌ها، همه دوشادوش

پیروز می‌شویم دلاور جان

وحید خضاب

کشکیات

دو قبضه بلاک!

«هزار دشمنم آن می‌کنند قصد هلاک»

بگو زرشک! نه با بوق و سوت و نه با تریاک

نخواهد از کف ما رفتن این وطن که در آن

شده ست عزت مردانگی بر آن فتراک

به سطل‌های زیاله امیدها بستند!

به وعده سر خرمن کنند دامن، چاک

دروغ پشت دروغ، فریب پشت فریب

چه فایده که شده پست‌شان، دو قبضه بلاک!

کمین نشسته‌اند که هر لحظه فتنه کنند

و در فضای مجازی دهند به خلق خوراک

به پیچ‌های مجازی سقوط کرده جنوب!

هم اردبیل و ارومیه، شهر کرد و اراک!

هزار شکر موثر نشد دروغ و فریب

ز سنتکام ز موساد از سیا و ساواک

به ساکنان تیرانا، به حاکمان ریاض

نوید دهید که با آرزویتان روید به خاک

علی عرفانی (شاعر باشی)

صبحانه

همچون آب

در حیرتم از خلقت آب، اگر با درخت همنشین شوم، آن را شکوفا می‌کند. اگر با آتش تماس بگیرم، آن را خاموش می‌کند. اگر با ناپاکی‌ها برخورد کند، آن را تمیز می‌کند. اگر با آرد هم آغوش شود، آن را آماده طبخ می‌کند. اگر با خورشید متفق شود، رنگین کمان ایجاد می‌شود. ولی اگر تنها بماند، رفته رفته لیجنزار می‌شود. دل نیز همانند آب است. وقتی در گرو کمک و یاری به دیگران است، زنده و تأثیرپذیر است و در انزوا ناامید و بی‌فایده... .

تلخند

کارتونیست: کریستو کمارانیتسکی / کشور: بلغارستان

اینترنت مفتی نمی‌شود!

شرکت اسپیس ایکس متعلق به ایلان ماسک اعلام کرد که دیگر قادر به پرداخت هزینه اینترنت ماهواره‌ای «استارلینک» در اوکراین نبوده و چنانچه آمریکا خواهان ادامه این سرویس در آن کشور است، پنتاگون باید پرداخت هزینه آن را تقبل کند.

تاکنون نزدیک به ۲۰ هزار ماهواره استارلینک برای ارائه خدمات اینترنتی در اختیار اوکراین قرار گرفته و ایلان ماسک رئیس این شرکت فضایی، در توییتی اعلام کرد: «انجام این عملیات برای شرکت اسپیس ایکس هزینه ۸۰ میلیون دلاری در برداشته که تا پایان سال جاری میلادی هزینه این خدمات، ۱۰۰ میلیون دلار خواهد شد».

داستان

بازی

علی نگاهی به استاد انداخت. استاد که انگار منتظر بود، گفت و گورا راها کرد و به سمت شعبانی آمد. برگرهای ترجمه شده را از روی میز برداشت و نگاه کرد. کمی خشمگین به نظر می‌رسید. همه نگاه‌ها به سمت استاد بود. سرش را از روی برگه‌ها برداشت. به شعبانی و آدم‌های حاضر در دفتر نگاه کرد.

- باورم نمی‌شود! بچه‌ها گفته بودند سخت‌گیری‌های بی‌مورد دارید و به متن روسه تا چهار بار برمی‌گردونید با دلایل پیش پا افتاده، من باور نمی‌کردم... دست و پای اینارو بستید که چی؟ اعتماد به نفسشون رو پایین میارید با این کاره، این بچه‌ها هر کدوم برای خودشون استادن... در ضمن این متن من ترجمه کردم، نه علی آقا...

و بعد دست علی را گرفت و از مؤسسه بیرون رفتند.

شعبانی باطمینان و آرامشی ساختگی، حرفش را قطع کرد: «شما تازه کاری، طبیعه که کارت ایراد داشته باشه، پشت تلفنم گفتم باید زمان بگذره تا بتونی تو کار خودت استاد بشی...»

علی کمی سکوت کرد؛ ولی باید حرفش را می‌زد. استاد گفته بود که همیشه از حق‌شان دفاع کنند، هرچند این بازی برای روشن شدن حقیقت شروع شده بود.

- بحث تجربه و کار نیست. روی هر متنی که من میارم کلی ایراد می‌گذارید، با اینکه من تلاش می‌کنم همه قواعد رو رعایت کنم. آخه ایرادها هم چندان مهم نیستن...

شعبانی چشم غره رفت و با اخم جواب داد: «می‌گم کم تجربه‌اید شماها قبول نمی‌کنید، حتما ایراد داره دیگه قرار نیست هر کسی اومد اینجا بلافاصله متنش تأیید بشه که، اینجا اعتبار داره، به این سادگی که درست نشده این دفتر و دستک...»

نقیسه محمدی

دبیر گروه جوان

شعبانی متن‌های ترجمه شده را روی میز گذاشت. مسئول بازمینی هم نشسته بود.

منشی پذیرش سفارشات، استاد و مسئول دارالترجمه هم داشتند در مورد کلاس‌ها گفت‌وگو می‌کردند. آرام گفت: «بشین جانم! بشین من دلیل رد شدن متن‌های شما رو بگم... شما که نباید به این زودی جا بزنی!»

علی این با و آن پا کرد. دلش می‌خواست استاد همه حواسش پیش او و شعبانی باشد. طوری که همه بشنوند، گفت: «نه من عجله‌ای ندارم. فقط شما ایرادهای کار منو بفرمایید تا رفع کنم، هر چند...»

سلامت

تغذیه و ناباروری

زهرا وحیدی نیا

کارشناس علوم تغذیه

سندروم تخمدان پلی کیستیک یکی از مهم‌ترین دلایل نازایی به شمار می‌آید و یکی از شایع‌ترین اختلالات غدد درون ریز در زنان در سنین باروری است. چاقی و به ویژه چاقی احشانی در افراد مبتلا به PCOS شیوع بالایی دارد. مقاومت به انسولین در بیشتر زنان مبتلا به این سندروم مشاهده می‌شود. مدیریت وزن به عنوان اولین خط درمان برای زنان مبتلا به PCOS با شاخص توده بدنی بیشتر از ۲۵ پیشنهاد شده است. بنابراین نکته محوری در تنظیم برنامه غذایی این افراد پایین نگه داشتن سطح انسولین و جلوگیری از افزایش ناگهانی انسولین از طریق دریافت مقدار و ترکیب مناسب مواد غذایی کربوهیدراتی است. به جای سبزیجات نشاسته‌ای، مثل سیب‌زمینی، نخود فرنگی و ذرت از سبزیجات غیر نشاسته‌ای، مثل کلم بروکلی، اسفناج و هویج؛ به جای نان، ماکارونی غیر سبوس‌دار و برنج سفید، از نان و ماکارونی سبوس‌دار و برنج قهوه‌ای؛ به جای غلات صبحانه و دونات، از غلات صبحانه بدون شکر و حاوی فیبر بالا، مغز دانه‌ها و تکه‌های میوه؛ به جای نوشابه و آب‌میوه‌های صنعتی، شیرینی و کیک، از نوشیدنی‌های بدون قند، میوه تازه، ماست و یودینگ میوه و سبزیجات استفاده کنند و هرگز نباید منابع غذایی کربوهیدراتی به طور کامل از برنامه غذایی‌شان حذف شوند. از دیگر نکات مهم توجه به دریافت میان وعده‌هاست و از دریافت حجم زیاد غذا در وعده اصلی پرهیز شود. برای پخت و پز با حرارت ملایم مصرف روغن زیتون یا کانولا توصیه می‌شود. مصرف تخم دانه کتان، گردو و روغن کبد ماهی که از منابع امگا۳ هستند نیز بسیار مفید است.

سردار دکنر جوانی معاون محترم سیاسی سپاه و مدیرمسئول صبح صادق

مصیبت وارده را به شما و خانواده محترمان تسلیت می‌گوییم، رحمت و مغفرت برای آن مرحوم و صبر و شکیبایی برای بازماندگان را آرزو مندیم.

همکاران شما در معاونت سیاسی و هفته‌نامه صبح صادق

صادقانه

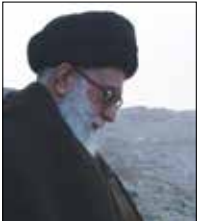
نشانه‌های صابر

پیامبر اعظم (ص) فرمود: علامت صابر در سه چیز است: اول آنکه کسل و بی‌حوصله نیست. دوم آنکه آزرده خاطر نشود. سوم آنکه از خداوند عز و جل شکوه نکند، زیرا وقتی که کسل شود، حق را ضایع می‌کند و چون آزرده خاطر شود، شکر را به جا نمی‌آورد و چون از پروردگارش شکایت کند، در واقع او را نافرمانی کرده است.

علل الشرايع، ص ۴۹۸، باب ۲۵۳

غیر رسمی

اهمیت ورزش

آقا خودشان به ورزش علاقه دارند و هم اهل ورزش هستند. می‌گفتند که والیبال بازی می‌کردند و والیبال‌شان هم خیلی خوب بود. می‌گفتند در نوجوانی و حتی با همان لباس طلبگی والیبال بازی می‌کردند. به ورزش باستانی هم علاقه داشتند و کار می‌کردند. ایشان در مراسم‌های مختلف ورزش باستانی که دعوت می‌شدند، حضور می‌یافتند. به کوهنوردی هم بسیار علاقه دارند. یادم می‌آید در اوایل انقلاب یک روز به من گفتند من نذری دارم و می‌خواهم به امامزاده داوود بروم.

ما هم برنامه‌ریزی کردیم و همراه چند نفر از محافظه‌ها و آقای راشدیزدی به سمت امامزاده داوود حرکت کردیم. ایشان لباس پاسداری پوشیدند و صورت‌شان را با چغییه بستند. آقای راشد هم با لباس عادی روحانیت آمده بود. جالب اینکه در راه همه فکر می‌کردند ایشان محافظ آقای راشد است، چون ما با لباس کوهنوردی و تجهیزات آمده بودیم. من به سبب تخصصم در کوهنوردی، سنگ‌نوردی و صخره‌نوردی، خوب می‌دانستم که راه‌پیمایی یک کوهنورد حرفه‌ای به چه شکل است و می‌دیدم که آقا کاملاً حرفه‌ای و خیلی راحت مسیر را به سمت بالا طی می‌کردند و بدن‌شان بسیار روی فرم بود.

محمود خسروی وفا

رئیس کمیته ملی پارالمپیک

حسن ختام

ما مکلفیم

حسن نوروزی

نویسنده

کدام طرف باید بود؟ تا مادامی که آدمیان روی مدار ضلالت و هدایت می‌چرخند، باید مسیری را انتخاب کرد. حق یا باطل. اگر گفته‌اند در فتنه‌ها همچون شتری دوساله باش که نه پشی برای سوار شدن دارد و نه شیر گاهی برای دوشیدن؛ منظور هر فتنه‌ای نیست، بلکه آن فتنه‌ای است که بین دو جبهه باطل رقم خورده است. اگر بدانی آن خاکی که بلند شده بین دو جبهه حق و باطل است، نشستن و نظاره کردن در زمین دشمن بازی کردن است.

ما مکلفیم و باید انتخاب کنیم. تجلی‌گاه این انتخاب، حق و باطل است. صبح تا شام را روزه گرفتن و شب تا صبح را به تهجد مشغول شدن، شانه از کار خالی کردن است.

یا صاحب‌الزمان (عج)، پروانه وجودمان را از این پیله شوم شبهه‌ها برهان. پیله‌هایی که خودمان در این بازی دنیا به دور دست و گردن و پای خودمان بسته‌ایم. پیله‌هایی که ما را اسیر کم و زیادهای دنیا کرده است. پیله‌هایی که روزی پروانه وجودمان را آرام و بی‌صدا خواهند کشت.